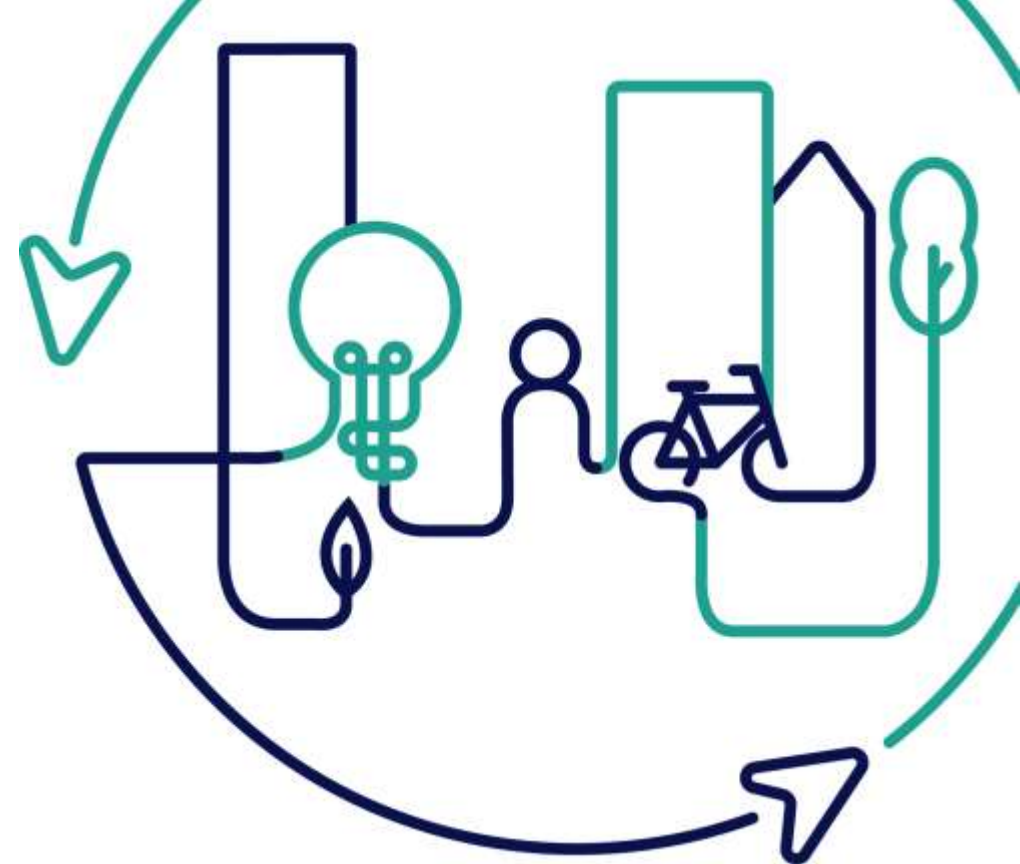

EUROPEAN U R B A N INITIATIVE

Cooperation across Functional Urban Areas in Hungarian SUD cities

A EUI capacity-building event for Hungarian cities

21 November 2023 – Budapest, Hungary

Co-funded by
the European Union

Cooperation across Functional Urban Areas in Hungarian SUD cities

a EUI capacity-building event for Hungarian cities

**21 November 2023 – morning
Budapest, Hungary**

Welcome address

STEFÁN László

Ministry of Territorial Development /
Prime Minister's Office

Welcome address

MORICZ Adam

European Commission

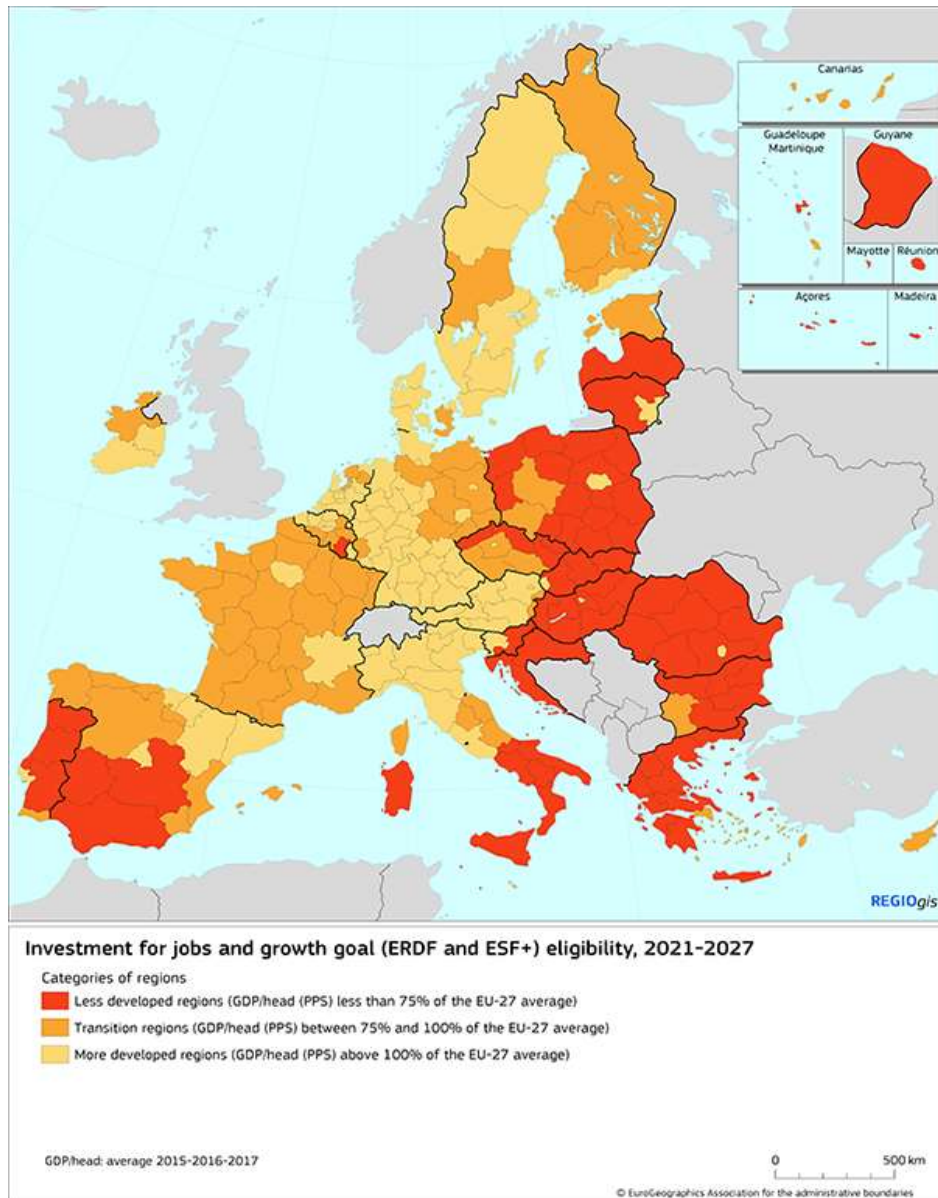
Fenntartható városfejlesztés – Integrált megközelítés és funkcionális városi területek

Móricz Ádám

Európai Bizottság, Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság

A „European Urban Initiative” rendezvénye

Budapest, 2023. november 21.

A 2021–2027 kohéziós politika **378 milliárd eurót fordít a gazdasági, társadalmi és területi kohézió megerősítésére:**

- valamennyi uniós régiót és valamennyi **területtípust** támogatva;
- **területi szinten érvényesítve az uniós célokat és prioritásokat (pl. zöld és digitális átállás)** a nemzeti, regionális és helyi hatóságokkal és érdekelt felekkel szoros partnerségben.

Az uniós miniszterek által 2020 novemberében elfogadott **Új Lipcsei Charta** meghatározza a zöld, igazságos és termelékeny városok fejlesztési irányait, a szociális innováció, valamint az integrált **városfejlesztési stratégiák szerepét szomszédsági vagy funkcionális területi szinten.**

Az uniós miniszterek által 2020 decemberében elfogadott **Területi Agenda 2030** kiemeli **a területi szintek közötti együttműködést, beleértve a város-vidék partnerségeket.**

Mindkettő hangsúlyozza az integrált megközelítést, valamint a többszintű kormányzás elveit.

Intelligensebb Európa

Zöldebb, karbonszegény Európa

Jobban összekapcsolt Európa

Szociálisabb Európa

A polgárokhoz közelebb álló Európa – fenntartható és integrált fejlődés

(i) az **integrált** és befogadó társadalmi, gazdasági és környezeti **fejlődés**, kultúra, természeti örökség, fenntartható turizmus és biztonság előmozdítása **a városi területeken**

(ii) az integrált és befogadó társadalmi, gazdasági és környezeti fejlődés, kultúra, természeti örökség, fenntartható turizmus és biztonság előmozdítása a városokon kívüli területeken

A gazdasági, társadalmi és környezeti fenntarthatóság előmozdítása minden szinten.

5.1 Specifikus célkitűzés: stratégiák városi kontextusban

- a városi koncentráció negatív hatásainak kezelése (forgalmi torlódások, környezetszennyezés, városok terjeszkedése, megfizethető lakhatás, szegénység stb.)
- az agglomerációs gazdaság és a **tágabb funkcionális városi területekre** és vidéki térségekre gyakorolt pozitív hatások kihasználása

**Funkcionális
városi
területek**
–
**Városok és
vidék közötti
kapcsolatok**

Különös figyelem a
zöld és digitális
átállásra!

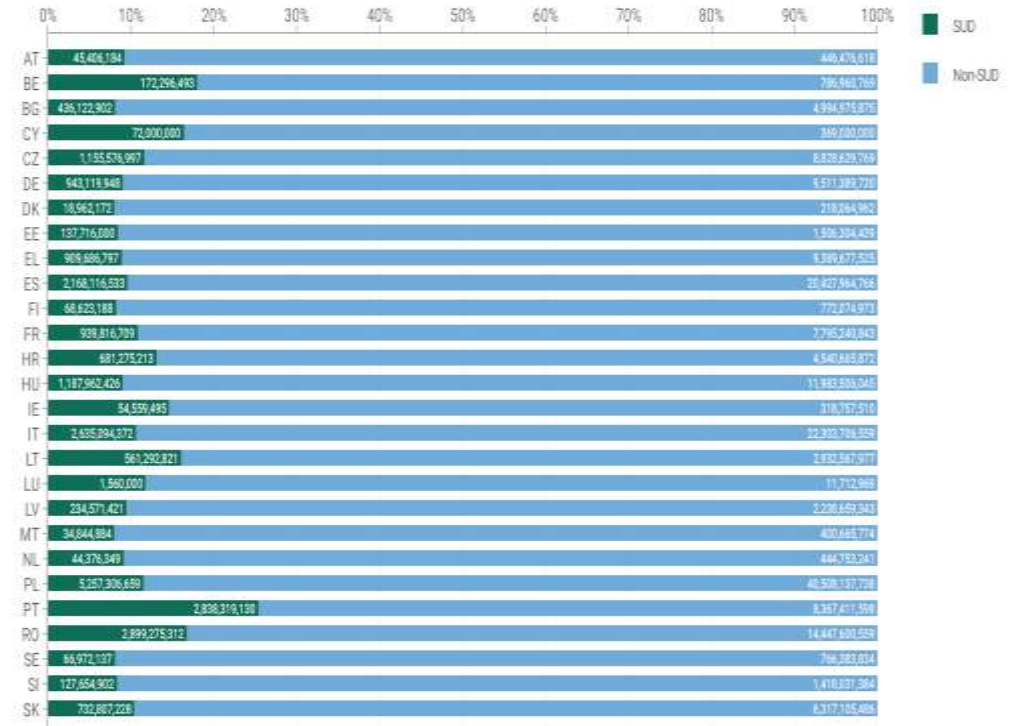
5.2 Specifikus célkitűzés: egyéb területekre vonatkozó stratégiák

- a távoli vidéki területek és a helyi közösségek lehetőségeinek és sajátos értékeinek kiaknázása
- az alacsony népsűrűség és a periférikus fekvés negatív hatásainak leküzdése (a munkahelyekhez és szolgáltatásokhoz való hozzáférés, az erőforrások összevonása)

- EU szinten a kötelezettségvállalások meghaladják a fenntartható városfejlesztésre meghatározott 8%-os minimum ERFA elvárást.
- Összesen 24 milliárd EUR a tagállami ERFA allokáció (a globális ERFA-források közel 12%-a)

ERDF - Sustainable Urban Development by country 2021-2027

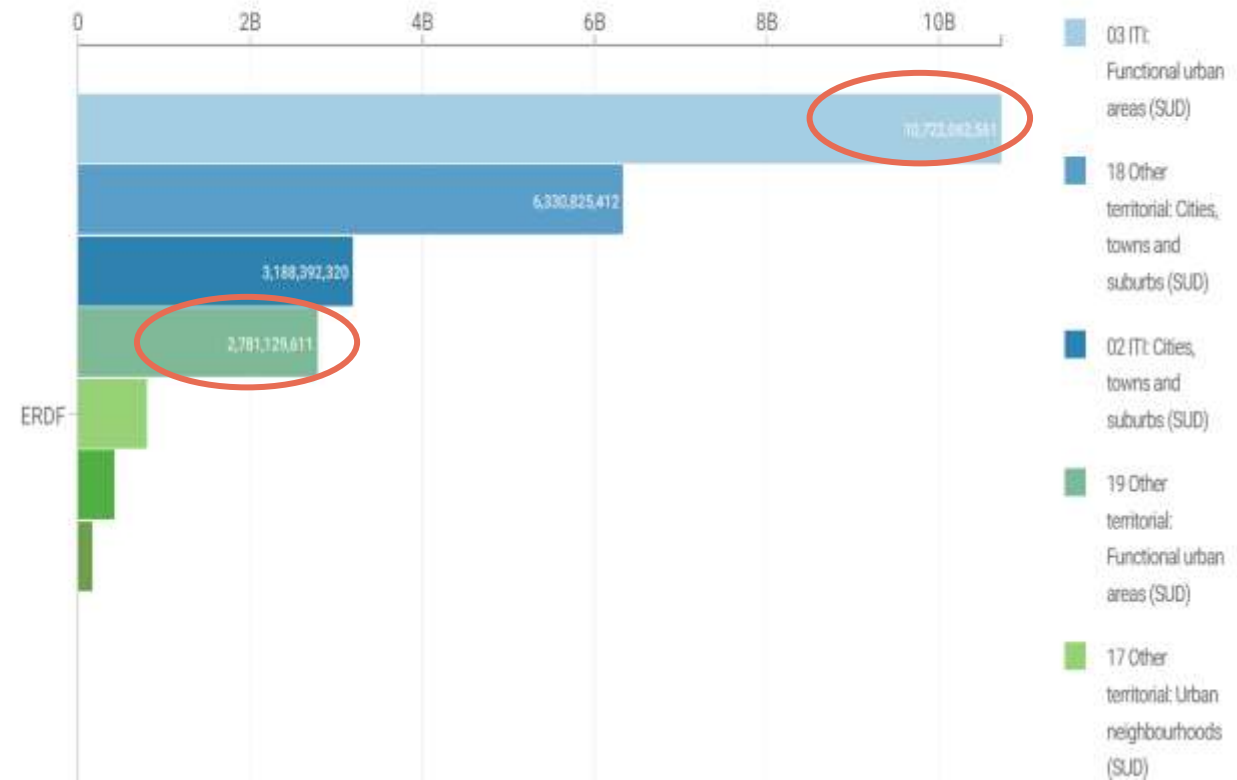
Forrás: SFC2021

- EU szinten a fenntartható városfejlesztés ERFA forrásai 55%-át (13.4 mrd EUR) funkcionális városi területekre fordítják!!!
- Az összes alapra (ESZA+, JTF, KA is) vetítve azonban 20,5 milliárd EUR-t allokáltak a tagállamok.
- Funkcionális városi területeken alkalmazott területi eszközök

	Tagállamok száma	Programok száma	milliárd EUR
ITI	13	51	13,2
CLLD	2	2	0,01
Egyéb	10	30	7,3

Territorial approaches to sustainable urban development - ERDF 2021-2027

Forrás: SFC2021

- Magyarország **1,4 milliárd EUR-t (540 milliárd HUF)** fordít fenntartható városfejlesztésre a **Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz** keretében:
 - ERFA: 1,2 milliárd EUR (462 milliárd HUF)
 - ESZA+: 217 millió EUR (84 milliárd HUF)
- Fontos előrelépés 2021–2027 között a **funkcionális várostérségi stratégiák támogatásának bevezetése**
- A három funkcionális várostérségi stratégia pénzügyi kerete:
 - Szolnok: 26,4 milliárd HUF**
 - Békéscsaba: 16,1 milliárd HUF**
 - Gyula: 6,6 milliárd HUF**

Összesen **közel 50 milliárd HUF (a teljes fenntartható városfejlesztési allokáció 9%-a)!**
- És ez még csak a kezdet...! A **TOP Plusz félidei felülvizsgálata során** értékelni kell a város-vidék együttműködéseket és funkcionális területi projekteket. Ennek célja elősegíteni **a funkcionális területi megközelítés szélesebb körű alkalmazását Magyarországon.**

Főbb előnyök:

- Az együttműködő települések helyzetének megerősítése
- Az átfedő, egymással útköző beruházások elkerülése
- Közös lobbis a forrásokért
- A beruházások szétaprózódásának minimalizálása
- Nagyobb láthatóság a tőke vonzása érdekében
- A lakosság életminőségének javulása
- Fenntarthatóbb földhasználat, a városi terjeszkedés csökkentése

Felmerülő kockázatok:

- Fokozott széttöröttség és egyenlőtlenségek a települések között
- A projektek kritikus tömegének hiánya
- Rossz koordináció és kapacitási problémák
- Pazarló belső verseny
- A hatóságok közötti bizalom hiánya
- Egységes külső kommunikáció hiánya, inkoherens üzenetek

MÁR ELÉRHETŐ!

Az Európai Bizottság
**Fenntartható
Városfejlesztési Kézikönyve**

**„Területi fókusz”
fejezet**

Online:

[Kézikönyv a fenntartható városfejlesztési stratégiákról | Európai Bizottság \(europa.eu\).](#)

Köszönöm a figyelmet!

E-mail: adam.moricz@ec.europa.eu

© Európai Unió 2020

Eltérő rendelkezés hiányában e prezentáció további felhasználása a [CC BY 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/) licenc szerint engedélyezett. A nem az EU tulajdonát képező anyagok felhasználása vagy sokszorosítása tekintetében közvetlenül a szerzői jog tulajdonosához kell engedélyért fordulni.

Capacity building
for cities

CAULFIELD Tim

European Urban Initiative

Summary

1

What is the European Urban Initiative?

2

Capacity building opportunities

Tim Caulfield, director of the EUI Permanent Secretariat

3 SERVICE PILLARS FOR EU CITIES

FUNDING FOR
INNOVATIVE PILOT
PROJECTS

SUPPORT & STRENGTHEN
CITIES' CAPACITIES

URBAN KNOWLEDGE AT
ONE REFERENCE POINT:
PORTICO

- identify and test innovative, transferable and scalable solutions to sustainable urban development problems of particular relevance at EU level
- building cities' capacity for sustainable urban development
- communicating, disseminating knowledge from implemented projects and further building on the lessons learnt and their experience

EUI capacity building offer

One target

- EU cities of all sizes involved in **Sustainable Urban Development**

Two objectives

- **Accompany you in your road towards** sustainable urban development
- **Improve the design and overall implementation** of sustainable urban development strategies, policies and practices

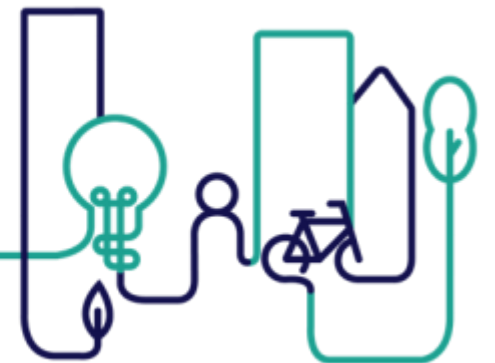
Three activities

What is a City-to-city exchange?

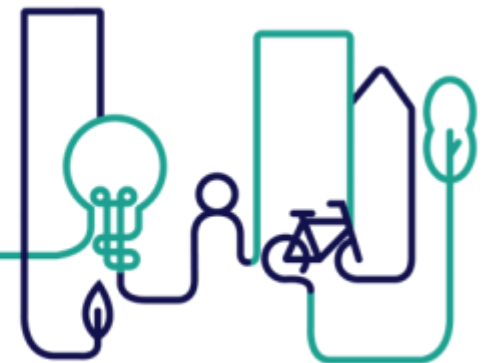
- Brings together a city facing a specific problem related to sustainable urban development (“the applicant”)
- And another 1-2 cities from a different EU Member State with expertise to help tackle this challenge (“the peer”)
- **Simple application form**, quickly implemented visit (between 2 and 5 days)
- **Depends entirely on your needs** and the challenge you wish to put forward!
- Open to all cities. **Call open!**

More: <https://www.urban-initiative.eu/capacity-building/pilot-call-c2c-exchanges>

What is a Peer Review?

- 3-5 cities come together to discuss their Sustainable Urban Development strategies and get peer recommendations
 - 2-day event with structured preparation
 - **A fixed methodology** and implementation process of 4 to 6 months
-
- We provide:
 - **financial support** in the form of travel, staff and per diems;
 - we allocate **experts** for the overall preparation and moderation of the exchanges
 - we organise the 2-day event and all related online exchanges.

Capacity Building Events

Bring together **urban authorities, managing authorities** and **key stakeholders** to exchange information with each other and with European Commission on policy issues related to Sustainable Urban Development

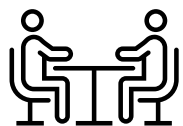
Objectives:

- provide a 'space' for exchange
- facilitate the creation of a growing community of cities
- provide easier access to knowledge and capacity building

Geographical scope: EU-level, Cluster of Member States, Country-specific

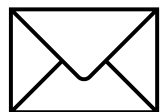

We are here to help you!

Online bilateral consultations

If you have any question regarding our offer, please book a consultation with us via our [Booking page](#)

Email: capacitybuilding@urban-initiative.eu

For City-to-City Exchanges: Peer introduction support

Use [this form](#) to request contact with another urban authority from an UIA project or an Urban Agenda for the EU Partnership.

For contact details from URBACT partners, contact [National URBACT points](#).

MÁRKUS Ferenc

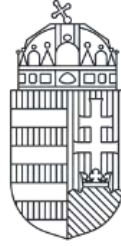
Deputy state secretary, Ministry for
Territorial Development

MAJORNÉ VÉN Mariann

Head of unit, Ministry for Territorial
Development

**The Hungarian national
policy framework on
Functional Urban Areas**

MINISZTERELNÖKSÉG

Területfejlesztésért Felelős Államtitkárság
1055 Budapest, Akadémia u. 3.

Funkcionális várostérségek - *nemzeti területpolitikai keretrendszer*

Márkus Ferenc
területfejlesztés stratégiai tervezéséért felelős helyettes államtitkár

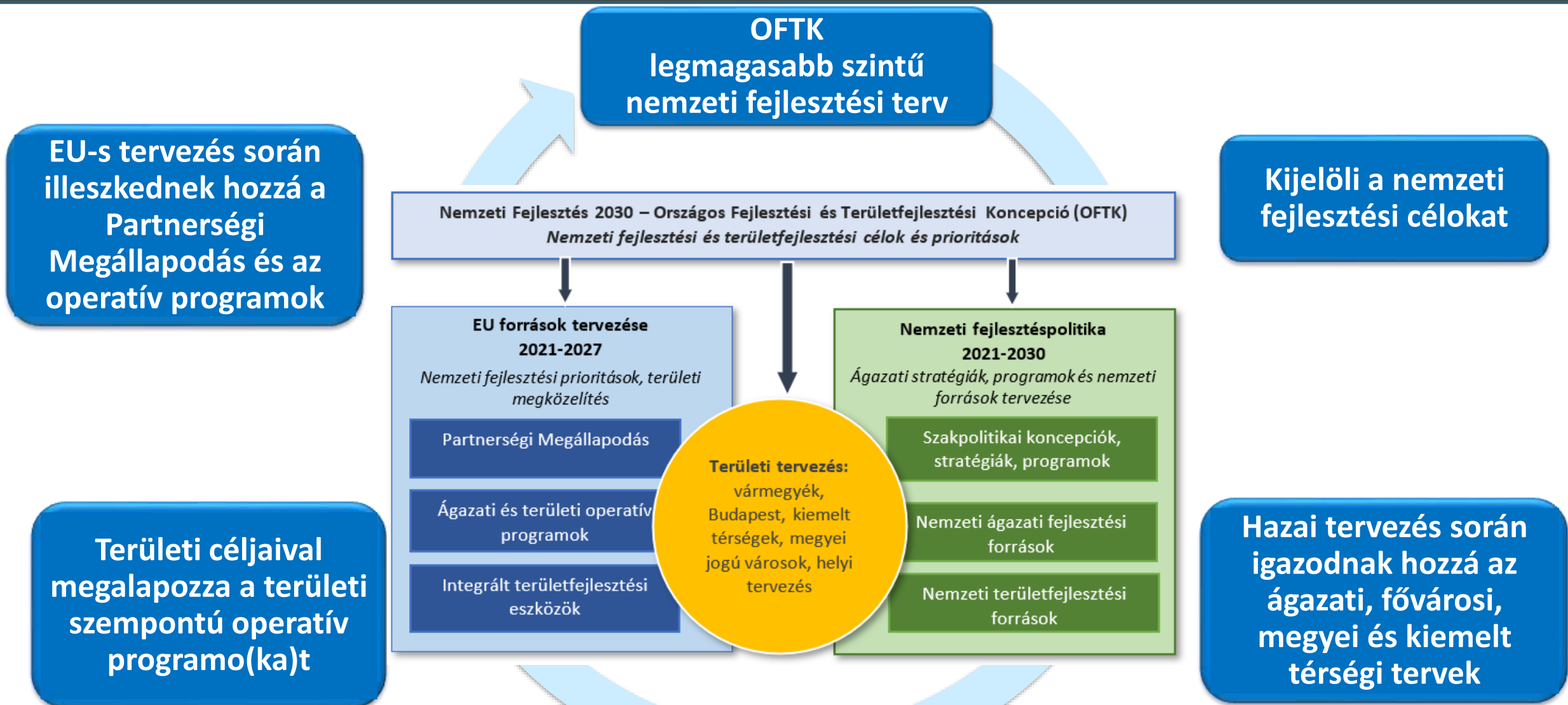
2023. november 21.

EUI CAPACITY BUILDING EVENT

Funkcionális városi területek fejlesztésének elősegítése a magyarországi SUD városokban

OFTK ÉS A TERÜLETFEJLESZTÉS STRATÉGIAI RENDSZERE

OFTK TERVEZÉSI FUNKCIÓI

területi
különbségeket
csökkent

térségek
fejlettségi
helyzetén
javít

térben
kiegyenlített és
hatékony

OFTK az országos terület/fejlesztési politika keretterve:

- **Jövőképet jelöl ki** az ország és térségei számára
- **Partnerségi és tényalapú**
- **A fejlesztéseket térben-időben orientálja**
- Szakpolitikák fejlesztései területi szemlélettel támogatja, az **ágazati fejlesztéseket térben koordinálja**
- A területi folyamatokra ható **döntések összehangolását erősíti**
- Célokat, feladatokat, szempontokat kijelölő **interdiszciplináris tudáskészlet** a gyakorlati politika számára

OFTK – HARMONIKUS TERÜLETI FEJLŐDÉS

A Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióról szóló 1/2014. (I. 3.) OGY határozat

A város és vonzáskörzete – a hosszú távú fejlődést megalapozó stratégiai terület

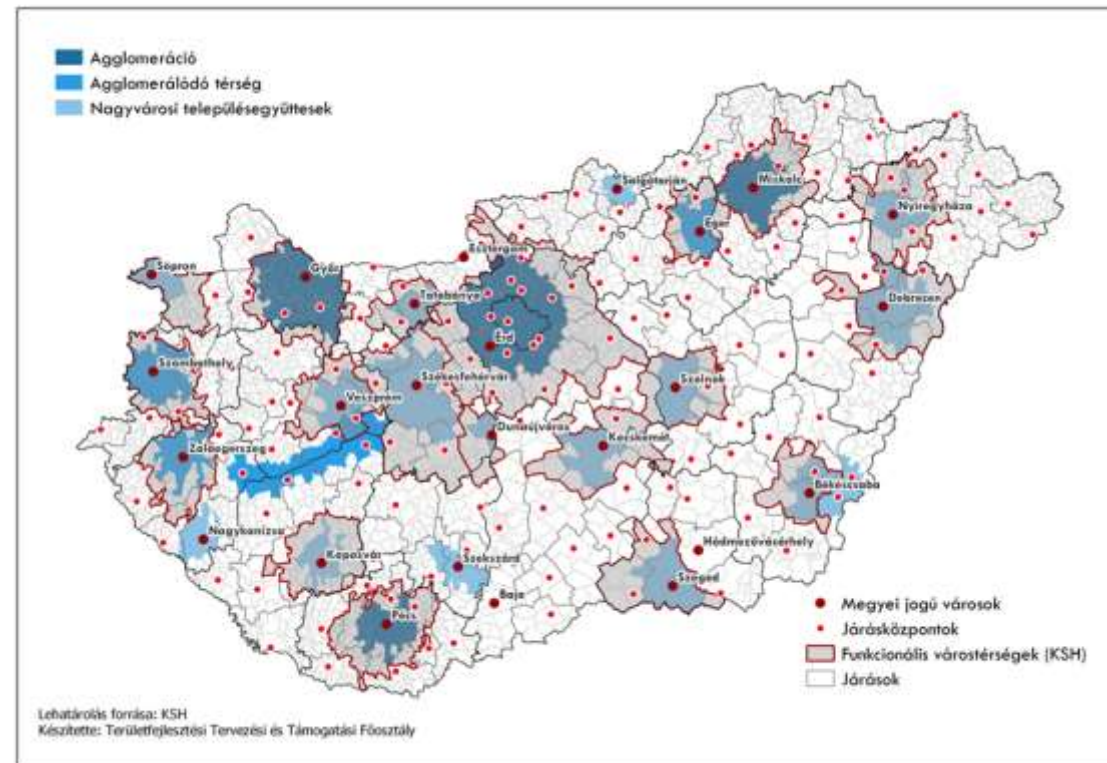
Specifikus területi cél: többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat

- A településhálózat egységes elvek alapján történő fejlesztése,
- a többszintű településhálózati kapcsolatok kiegyensúlyozott működtetése,
- a városhálózati kapcsolatrendszer javítása, a térszerkezet funkcionális fejlesztése.

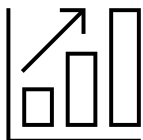
Beavatkozási területek pl.:

- a funkcionális várostérségek, mint módszer és elv alkalmazása,
- a nagyvárosok fejlesztése a térségközponti és térség szervező szerepük tovább gyűrűző hatásának erősítésével,
- a határon átnyúló városkapcsolataik fejlesztése, a városhálózat területi kiegyenlítést szolgáló fejlesztésének megvalósítása,
- a város-vidék kapcsolatok erősítése.

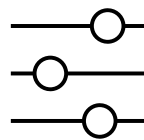
Várostérségek lehatárolása

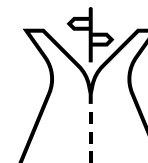
MIÉRT KELL ÚJ TERÜLETPOLITIKA?

ÉVTIZEDEK ÓTA VÁLTOZATLAN
TERÜLETI FEJLETTSÉGBELI
KÜLÖNBSÉGEK

A KÖZIGAZGATÁSI HATÁROKRA
ÉPÜLŐ FEJLESZTÉSPOLITIKA ÉS
A „PERMETEZŐ ELVŰ”
PROGRAMOK CSAK A TERÜLETI
KÜLÖNBSÉGEK SZINTEN
TARTÁSÁRA VOLTAK
ELEGENDŐK

ERŐSÖDŐ URBANIZÁCIÓ –
KIÜRÜLŐ VIDÉK,
TÚLTERHELŐDŐ
VÁROSTÉRSÉGEK

AZ ÚJ TERÜLETPOLITIKA ELEMEI

MEGÚJULÓ TERÜLETFEJLESZTÉSI TÖRVÉNY

ÚJ TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ – ÚJ OFTK

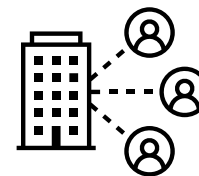

- TÉRHASZNÁLAT ALAPÚ MEGKÖZELÍTÉS
- ÚJ FÓKUSZ A KIS- ÉS KÖZÉPVÁROSOKON
- KÖZIGAZGATÁSI HATÁROK MELLETT
FUNKCIONÁLISAN ÖSSZETARTOZÓ TÉRSÉGEK –
KÖZTÜK VÁROSTÉRSÉGEK
- NAGYTÉRSÉGEK

A VIDÉKET MEGSZÓLÍTÓ TERÜLETFEJLESZTÉSI INTÉZMÉNYRENDSZER

TERÜLETFEJLESZTÉSI SZOLGÁLAT

AZ ÚJ TERÜLETFEJLESZTÉSI TÖRVÉNY TERVEZETE

TÉRHASZNÁLAT ALAPÚ MEGKÖZELÍTÉS

- NAGYTÉRSÉGEK
- EGYÜTTKEZELENDŐ TÉRSÉGEK

például

- Várostérségek
- Belső perifériák

ÚJ TERÜLETFEJLESZTÉSI INTÉZMÉNYI ELEM

- TERÜLETFEJLESZTÉSI SZOLGÁLAT

Feladatai:

- **Partnerség:** együttműködés a vármegyékkel, polgármesterekkel, civil szervezetekkel
- **Segítség:** területfejlesztési és szervezési kapacitás (tervezés, tudásmegosztás, projektgenerálás, menedzsment)

Jogállása: központi kormányzat által irányított háttérszervezet

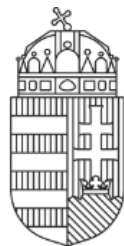
Többszintű területi tervezési és beavatkozási struktúra a jelenlegi kiegészítésével:

- **Nagyteriségek**, mint a központi területi (stratégiai) tervezés felső-középszintű térkategorái,
- **Vármegyék és a főváros** mint a területi tervezés és programvégrehajtás hagyományos, alapegységei,
- **Kiemelt térségek** mint speciális rendeltetésű, megyehatártól függetlenül lehatárolt térségek (Balaton Kiemelt Üdülőkörzet, Budapesti Agglomeráció, Közép-Duna mente, Tokaj Borvidék),
- **Együttkezelendő térségek** mint a területi (operatív) tervezés és programvégrehajtás középszintű alapegységei.

OFTK FELÜLVIZSGÁLAT FOLYAMATA

- ❑ **1/2014. (I. 3.) OGY** határozat a Nemzeti Fejlesztés 2030 - Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióról - hatályos OFTK elfogadása: 2014
- ❑ **Időtáv:** 2030
- ❑ **2 OFTK módosítás:** Tokaj Borvidék kiemelt térség (2014), Közép-Duna-Mente kiemelt térség (2020)
- ❑ OFTK pozíciója (Partnerségi Megállapodás, TOP és TOP+, területi tervek, OTrT)
- ❑ **Felülvizsgálat megalapozása, előzmények:**
 - OFTK 2014-2016 OGY beszámoló (2017)
 - OFTK felülvizsgálat előkészítése (2019-2020)
 - OFTK és területfejlesztés megújításáról szakmai konzultáció (2022)
 - Területi folyamatok OGY beszámoló előkészítése (2022/2023)
 - OFTK felülvizsgálat és megújítás: (2022/2023 - ...)

MINISZTERELNÖKSÉG

Területfejlesztésért Felelős Államtitkárság
1055 Budapest, Akadémia u. 3.

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

MÁRKUS FERENC

Területfejlesztés Stratégiai Tervezéséért Felelős
Helyettes Államtitkár

2023. november 21.

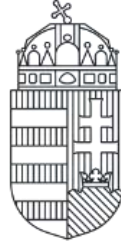

MINISZTERELNÖKSÉG

Területfejlesztésért Felelős Államtitkárság
1055 Budapest, Akadémia u. 3.

Területfejlesztés Stratégiai Tervezéséért Felelős HÁT
Területfejlesztési Tervezési és Támogatási Főosztály

2023 11. 21.

MINISZTERELNÖKSÉG

Területfejlesztésért Felelős Államtitkárság
1055 Budapest, Akadémia u. 3.

Funkcionális várostérségi együttműködés tervezési keretei Magyarországon

EUI CAPACITY BUILDING EVENT

Funkcionális városi területek fejlesztésének elősegítése a magyarországi SUD városokban

Majorné Vén Mariann – osztályvezető

2023. november 21.

MIÉRT VÁROSTÉRSÉG?

- Ingázás
- Szolgáltatások igénybevétele
- Forgalmi terhelés
- Klímaváltozás - városi életminőség

Cél:

- nagyvárosok élhetőségének növelése
- megfizethető lakhatási körülmények biztosítása
- a város és térségének hatékony üzemeltetése, a fejlesztések harmonizálása, mérethatékony szolgáltatások biztosítása településközi együttműködési formák segítségével

MIÉRT FUNKCIONÁLIS VÁROSTÉRSÉG?

NÉPESSÉGGONCENTRÁCIÓ A VÁROSOKBAN

A VÁROS A NÉPESSÉG, A SZOLGÁLTATÁSOK, A KREATIVITÁS ÉS INNOVÁCIÓ SŰRŰSÖDÉSI PONTJA

JELENTŐS GAZDASÁGI SÚLYUKBÓL ADÓDÓ FELELŐSSÉG

HOZZÁJÁRULÁS AZ ÉLHETŐ KÖRNYEZET KIALAKÍTÁSÁHOZ, ÉLETMINŐSÉG JAVÍTÁSÁHOZ, EGYBEN A TERÜLETI KÜLÖNBSÉGEK MÉRSÉKLÉSÉHEZ

FUNKCIONÁLIS VÁROSTÉRSÉGEK

EGYÜTTMŰKÖDÉS – HATÉKONYSÁG ÉS MÉRETGAZDASÁGOSSÁG

A TELEPÜLÉSEK KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK MÉRETHATÉKONY, FENNTARTHATÓ FEJLESZTÉSEKET TESZNEK LEHETŐVÉ

Várostérségi kísérleti együttműködési folyamat

A várostérségi szintű tervezés aktív támogatása érdekében elindult egy kísérleti folyamat

CÉL: a helyi szereplők által közösen azonosított és rendezni kívánt **térségi jelentőségű problémák integrált szemléletű fenntartható megoldása**

Várostérségi modellprogram kialakítása

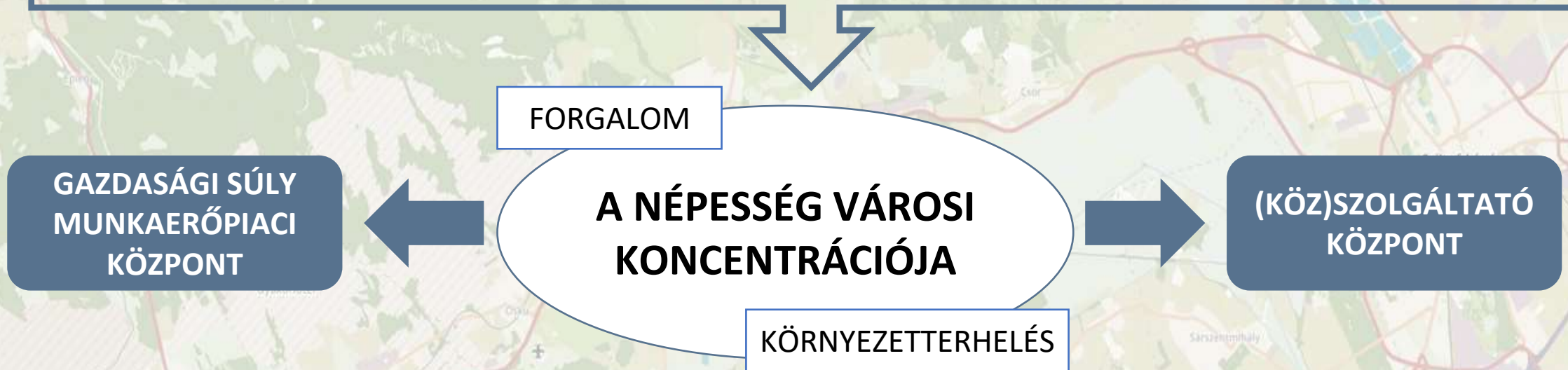
Kiegyensúlyozott és erőforrás-hatékony, élhető várostérségek kialakítása

SZEMLÉLET: közös tervezési folyamat

- segítse az adott várostérségben elérhető, egyes **szolgáltatások** hatékonyabb működését
- javítsa a helyi lakosság **életminőségét**
- ösztönözze a város és vonzáskörzete **összefogását** a közösen megállapított fejlesztési területeken

A nagyvárosoknak és várostérségeiknek hozzá kell járulniuk az országos jelentőségű célokhoz és a harmonikus területi fejlődéshez.

Két hasonló, csökkenő népességű, ugyanakkor kedvező gazdasági potenciállal rendelkező megyeközpont várostérségi együttműködési modellprogramja

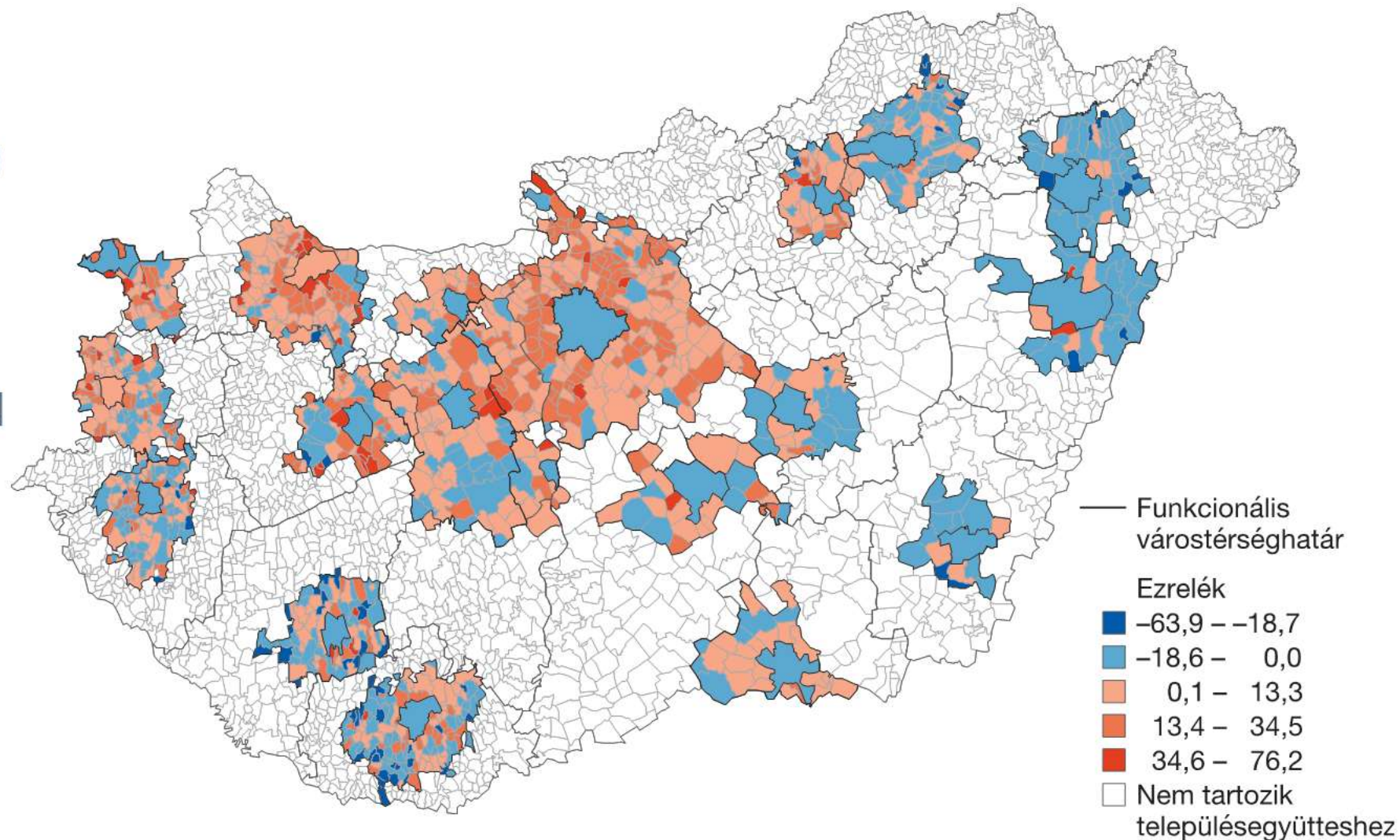

várostérségi tervezési módszertan, tudástranszfer

DEMOGRÁFIAI TENDENCIÁK

EZER LAKOSRA JUTÓ
VÁNDORLÁSI
KÜLÖNBÖZET
MAGYARORSZÁG
FUNKCIONÁLIS
VÁROSTÉRSÉGEIBEN

2017–2021

A TÉRSÉG LEHATÁROLÁSA

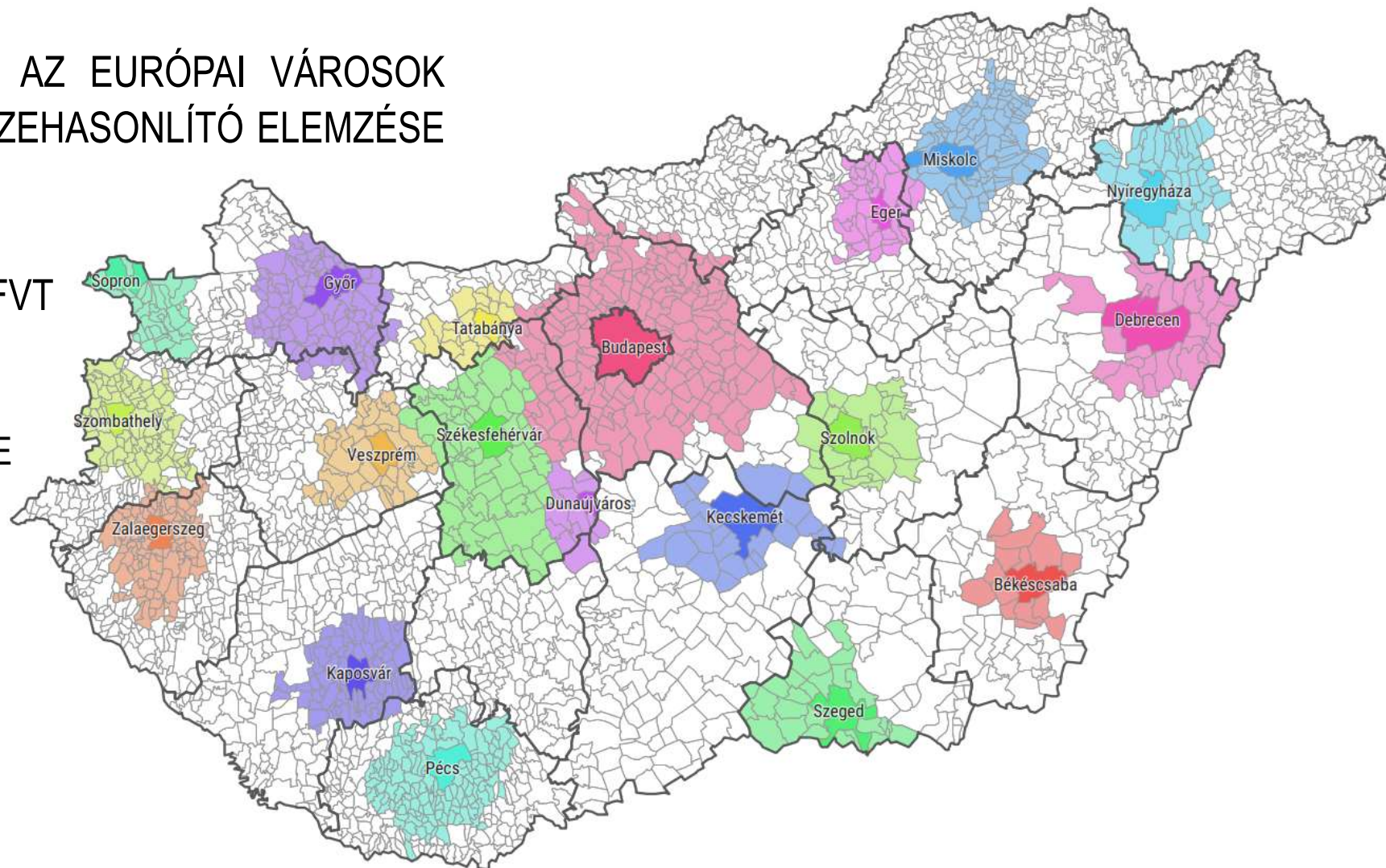
MAGYARORSZÁG FUNKCIONÁLIS VÁROSTÉRSÉGEI

FUNKCIONÁLIS VÁROSTÉRSÉGEK AZ EURÓPAI VÁROSOK ÉLETMINŐSÉGÉRE IRÁNYULÓ ÖSSZEHASONLÍTÓ ELEMZÉSE (URBAN AUDIT-EUROSTAT-KSH)

SZÉKESFEHÉRVÁR ÉS VESZPRÉM FVT

- **SZÉKESFEHÉRVÁR 70,**
- **VESZPRÉM 51 TELEPÜLÉST FED LE**

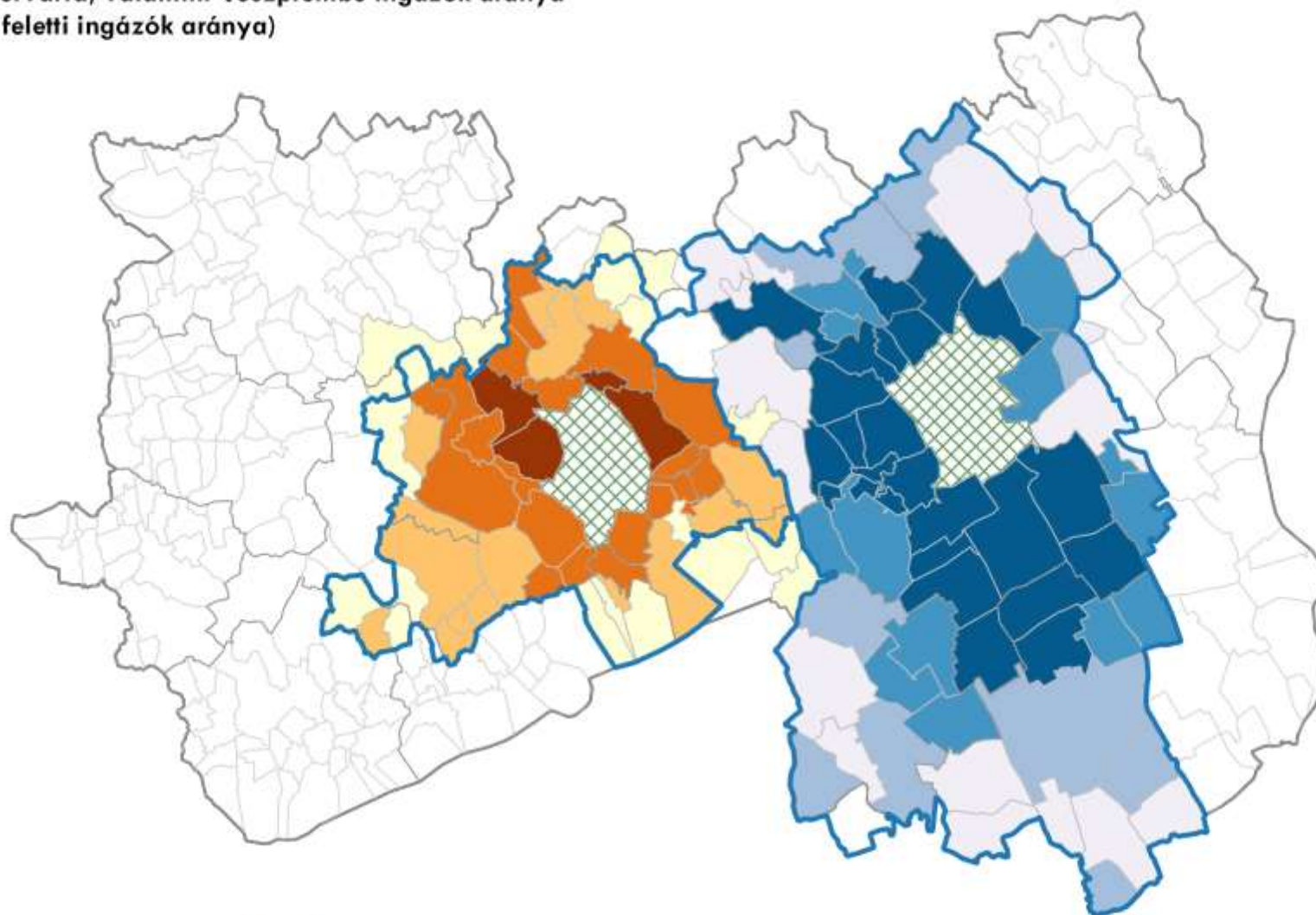
A KÉT FVT ÖSSZENŐTT,
EGYMÁSSAL HATÁROS

**Székesfehérvárra, valamint Veszprémbe ingázók aránya
(a 15,0% feletti ingázók aránya)
(2022)**

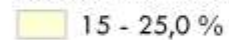

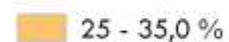
MINISZTERELNÖKSÉG

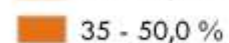

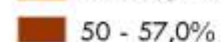
 Veszprémi és Székesfehérvári FUA

Veszprémbe ingázók aránya

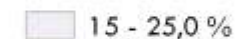
 15 - 25,0 %

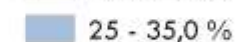
 25 - 35,0 %

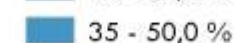
 35 - 50,0 %

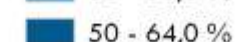
 50 - 57,0%

Székesfehérvárra ingázók aránya

 15 - 25,0 %

 25 - 35,0 %

 35 - 50,0 %

 50 - 64,0 %

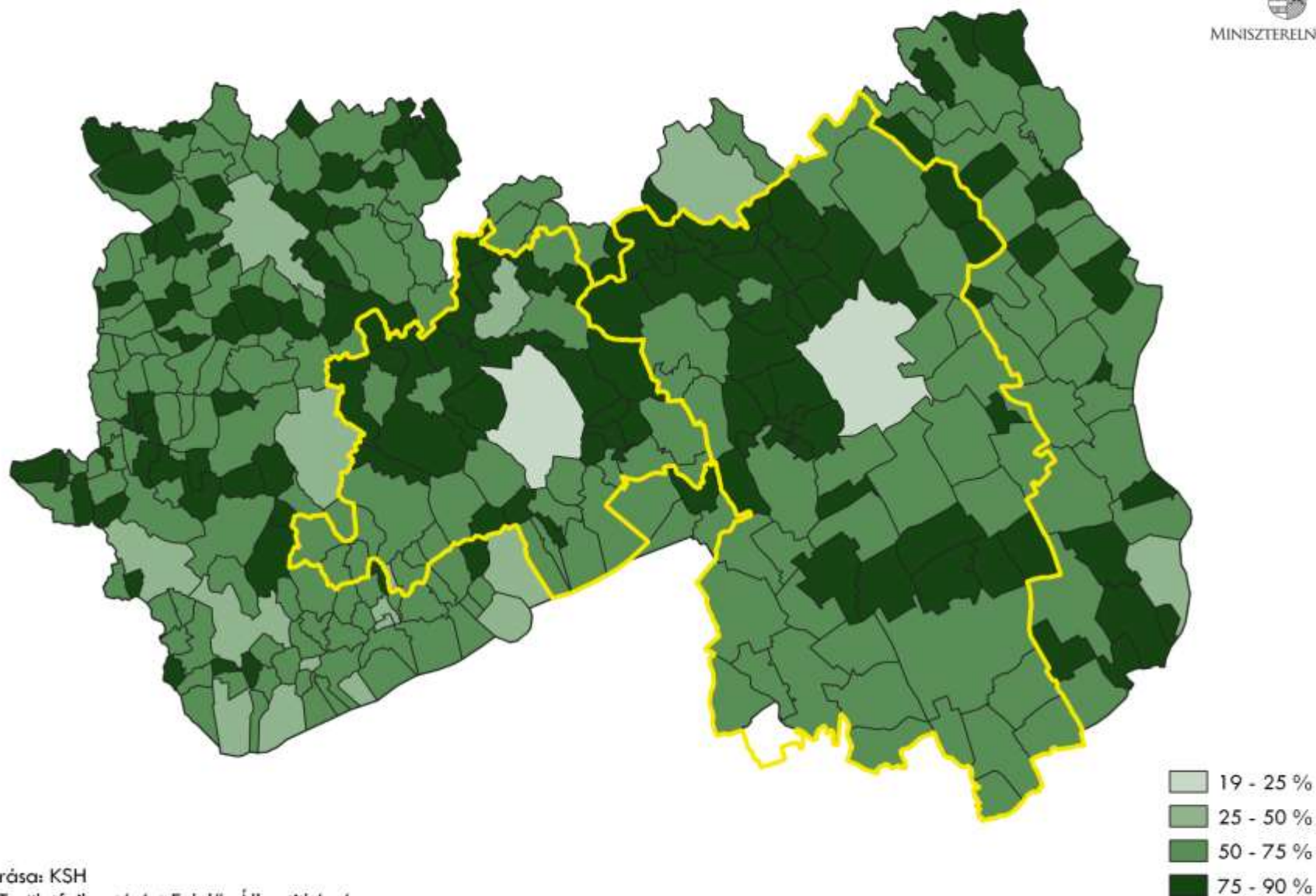
Adatok forrása: KSH

Készítette: Területfejlesztésért Felelős Államtitkárság,
Területfejlesztési Tervezési és Támogatási Főosztály

Ingázók aránya a foglalkoztatottak közül (2022)

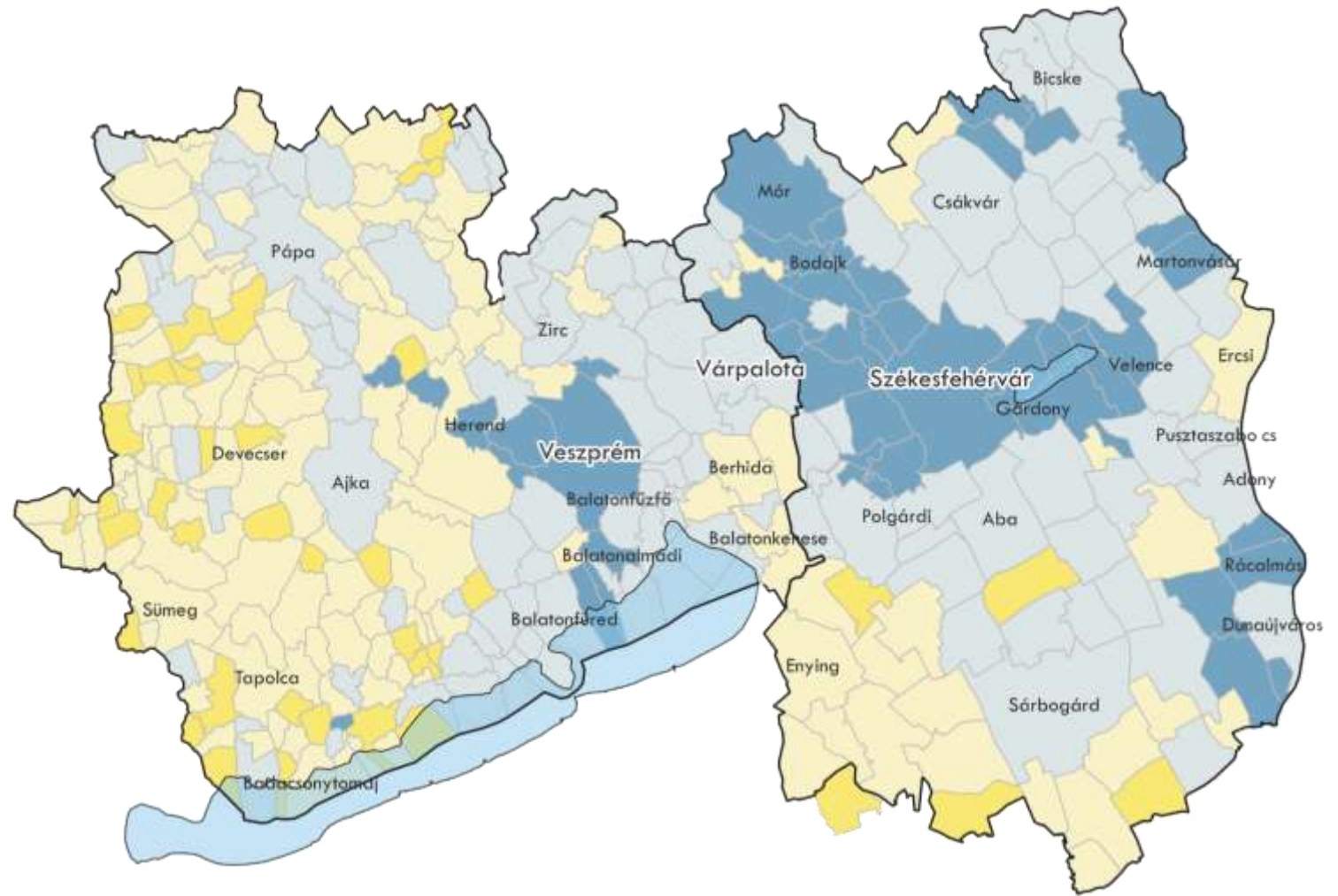
MINISZTERELNÖKSÉG

Adatok forrása: KSH
Készítette: Területfejlesztésért Felelős Államtitkárság,
Területfejlesztési Tervezési és Támogatási Főosztály

BELFÖLDI JÖVEDELEM MEGOSZLÁSA

2021

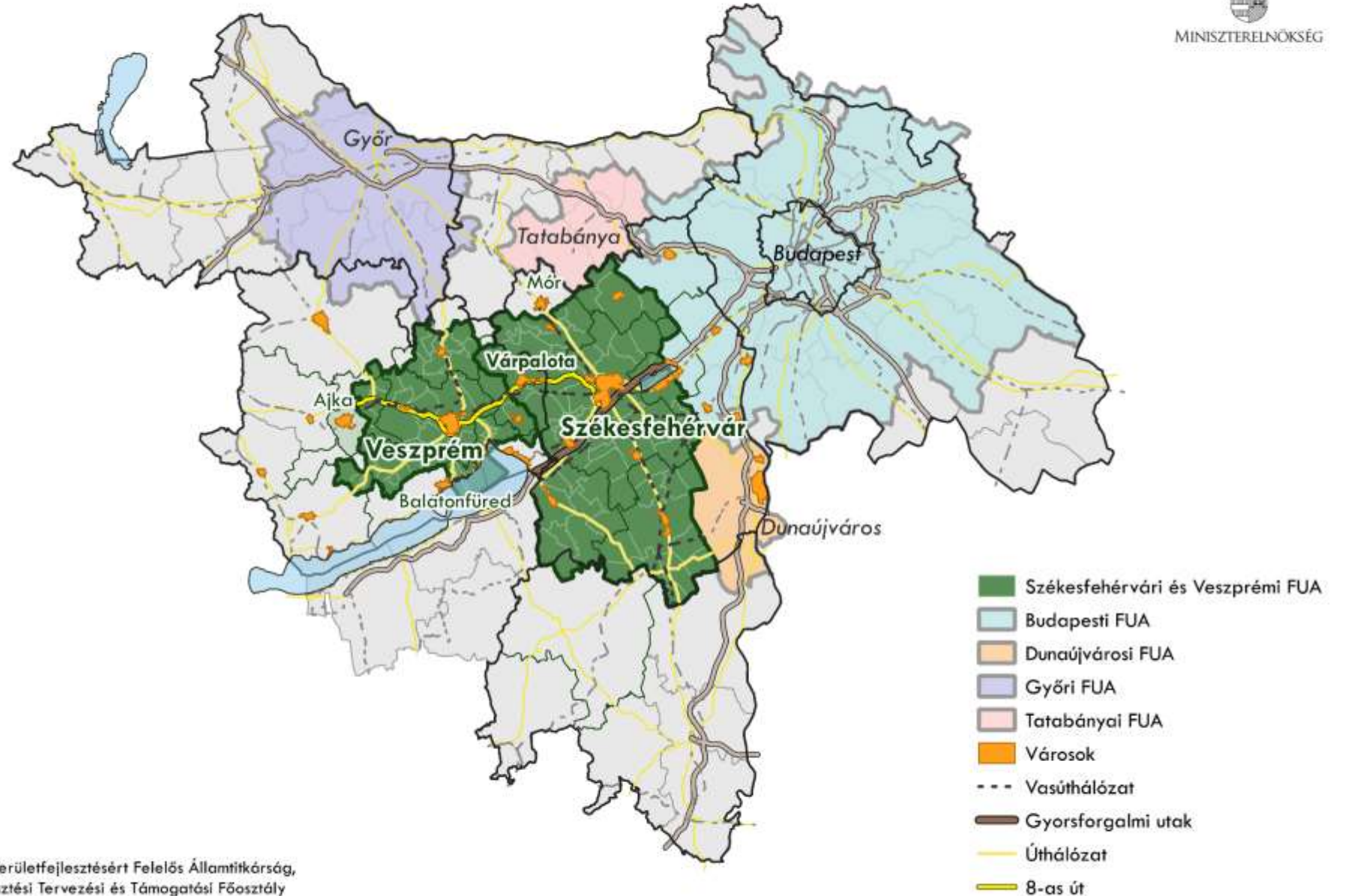

MINISZTERELNÖKSÉG

SZÉKESFEHÉRVÁR ÉS VESZPRÉM VÁROSTÉRSÉG

NAGYTÉRSÉGI ELHELYEZKEDÉSE

Készítette: Területfejlesztésért Felelős Államtitkárság,
Területfejlesztési Tervezési és Támogatási Főosztály

MINTAPROGRAM MÓDSZERTAN

cél a várostérség szintű tervezés aktív támogatása, a helyi szereplők által közösen azonosított és rendezni kívánt térségi jelentőségű problémák integrált szemléletű megoldásának elősegítése.

BEAVATKOZÁSI LOGIKA

Funkcionális **várostérség lehatárolása** (Eurostat és KSH együttműködése)

Együttműködésben **érdekelte felek (stakeholderek) feltérképezése** és bevonása

A lehetséges várostérségi **együttműködési területek** azonosítása

A **közös problémakörök azonosítása**, súlyozása – megoldási javaslatok és prioritási területek meghatározása

Ágazatok helyi és központi szereplőivel történő **egyeztetések**

Térségi jelentőségű és hálózatos **fejlesztési javaslatok** kidolgozása

A közös **megvalósítás eszközeinek** definiálása

TERVEZÉSI FOLYAMAT

HELYZETFELMÉRÉS

- A VÁROSTÉRSÉG LEHATÁROLÁSA
- VÁROSTÉRSÉGI HELYZETÉRTÉKELES

PROGRAM BEAVATKOZÁSI LOGIKA

- Stakeholder elemzés
- Problémater
- PRIORITÁSTERÜLETEK
- Beavatkozások

Fejlesztési jellegű beavatkozások

- önálló projektek térségi kihatással
- hálózatos projektek
- komplex tematikus projektek

Nem beruházási jellegű beavatkozások

- együttműködések fejlesztése, szoft beavatkozások
- projekt-előkészítés
- Horizontális célok / fenntartható fejlődési célok, hatékony gazdálkodás

**CSELEKVÉSI TERV
KOMMUNIKÁCIÓ**

T
V
Á
R
S
É
S
G
I

PRIORITÁSI TERÜLETEK

HORIZONTÁLIS
PRIORITÁSI TERÜLETEK

H1
FENNTARTHATÓ
FEJLŐDÉS
(SDG)

P1
KÖZLEKEDÉS

P2
KULTÚRA
TURIZMUS
SPORT

P3
SZAKKÉPZÉS
FELSŐOKTATÁS

H2
HATÉKONYSÁG
NÖVELETÉS

ZÖLD-KÉK
INFRA-
STRUKTÚRA

EGÉSZSÉGÜGY

GAZDASÁG-
FEJLESZTÉS

KÖZSZOLGÁLTATÁSOK
(VÁROSÜZEMELTETÉS,
SZOCIÁLIS STB.)

ENERGETIKA

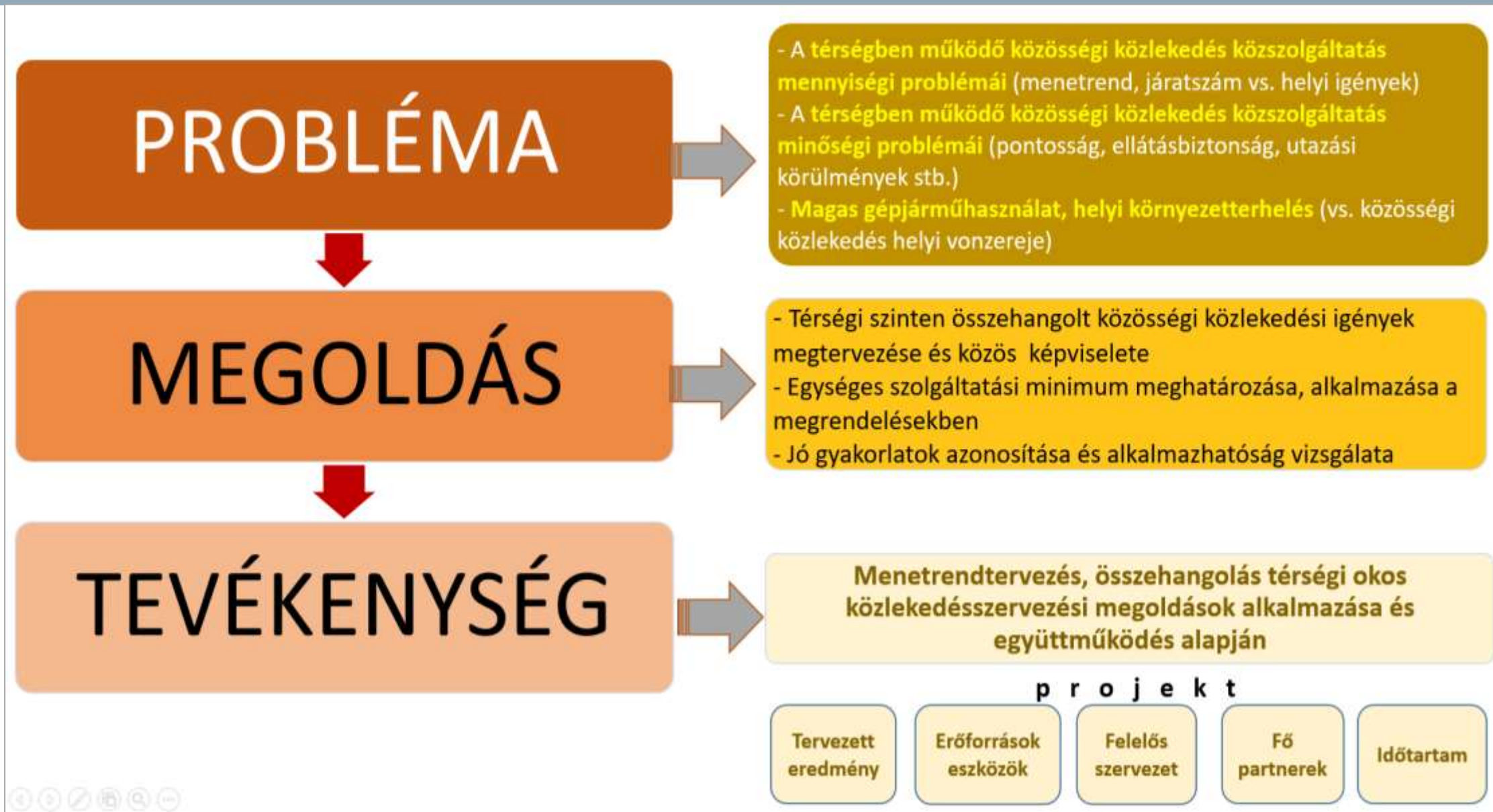

TEMATIKUS PRIORITÁS-
TERÜLETEK

PÉLDA FEJLESZTÉSI BEAVATKOZÁSRA: KÖZLEKEDÉS PRIORITÁSTERÜLET

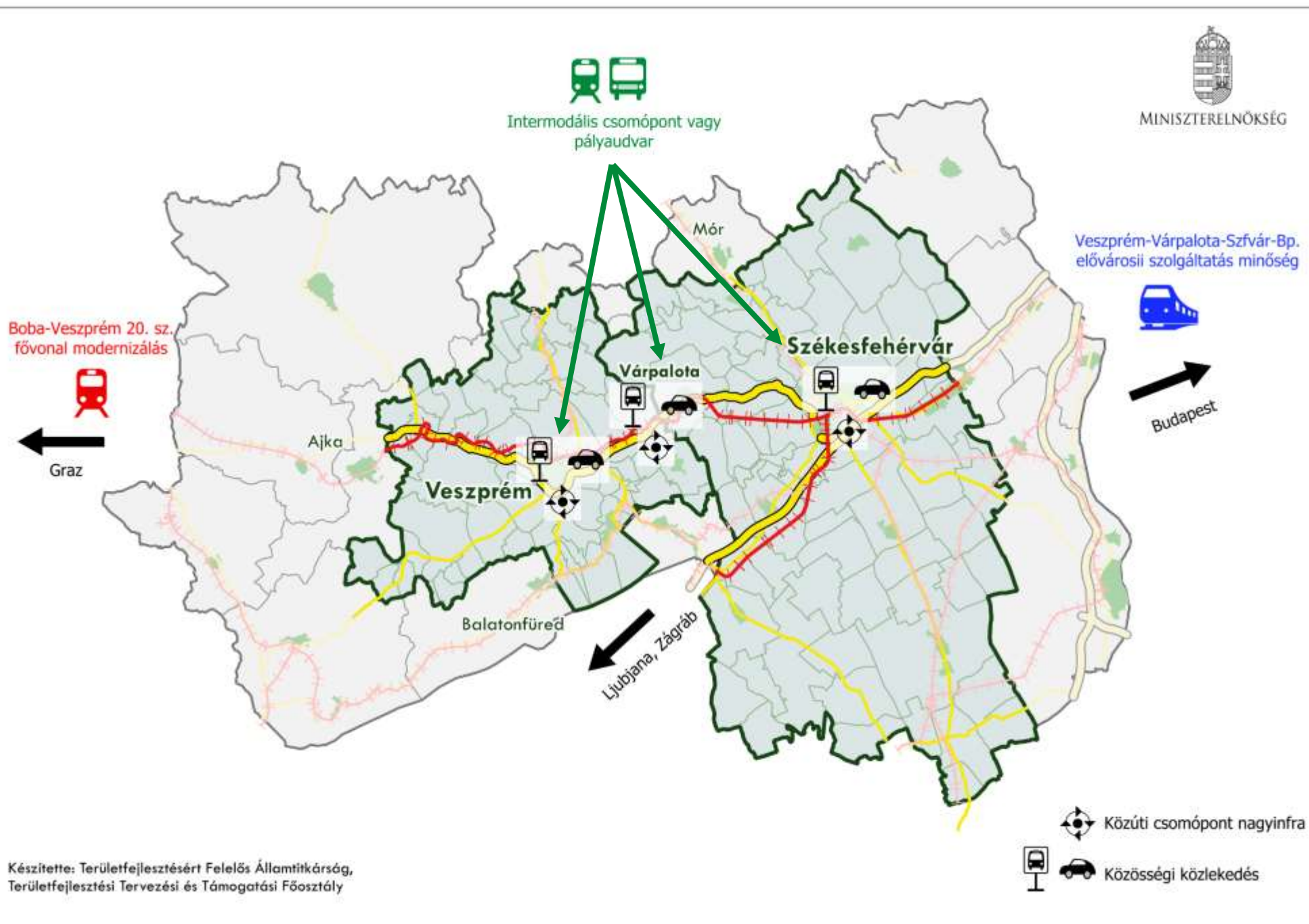

KÖZLEKEDÉSFEJLESZTÉS

▪ KÖZLEKEDÉSI HÁLÓZATOK,
SZŰK KERESZTMETSZETEK,
DUGÓK RENDEZÉSE

▪ AGGLOMERÁCIÓS ÉS
VÁROSI
TÖMEGKÖZLEKEDÉS

▪ KERÉKPÁRHÁLÓZAT
FEJLESZTÉS

A) a helyi munkaerőigény növekszik a szakképzett, idegen nyelvet beszélő és digitális tudással rendelkező munkavállaló és szellemi tőke iránt

B) A térség oktatási és képzési rendszere, kínálata nem tudja maradéktalanul kielégíteni a legújabb, legmodernebb szakmai elvárásokat. A K+F együttműködések, tudástranszfer szolgáltatások alacsony szinten párhuzamosan működnek a felsőoktatás és a versenyszféra szereplői között.

OKTATÁS

▪ Székesfehérvár – Várpalota – Veszprém

- Tudástranszfer nemzetközi jó gyakorlatokkal, külföldi partnerkapcsolatokkal
- Pannon Tudásközpont ágazati képzőközpont
- Mechatronikai Tudományos és Technológiai Park

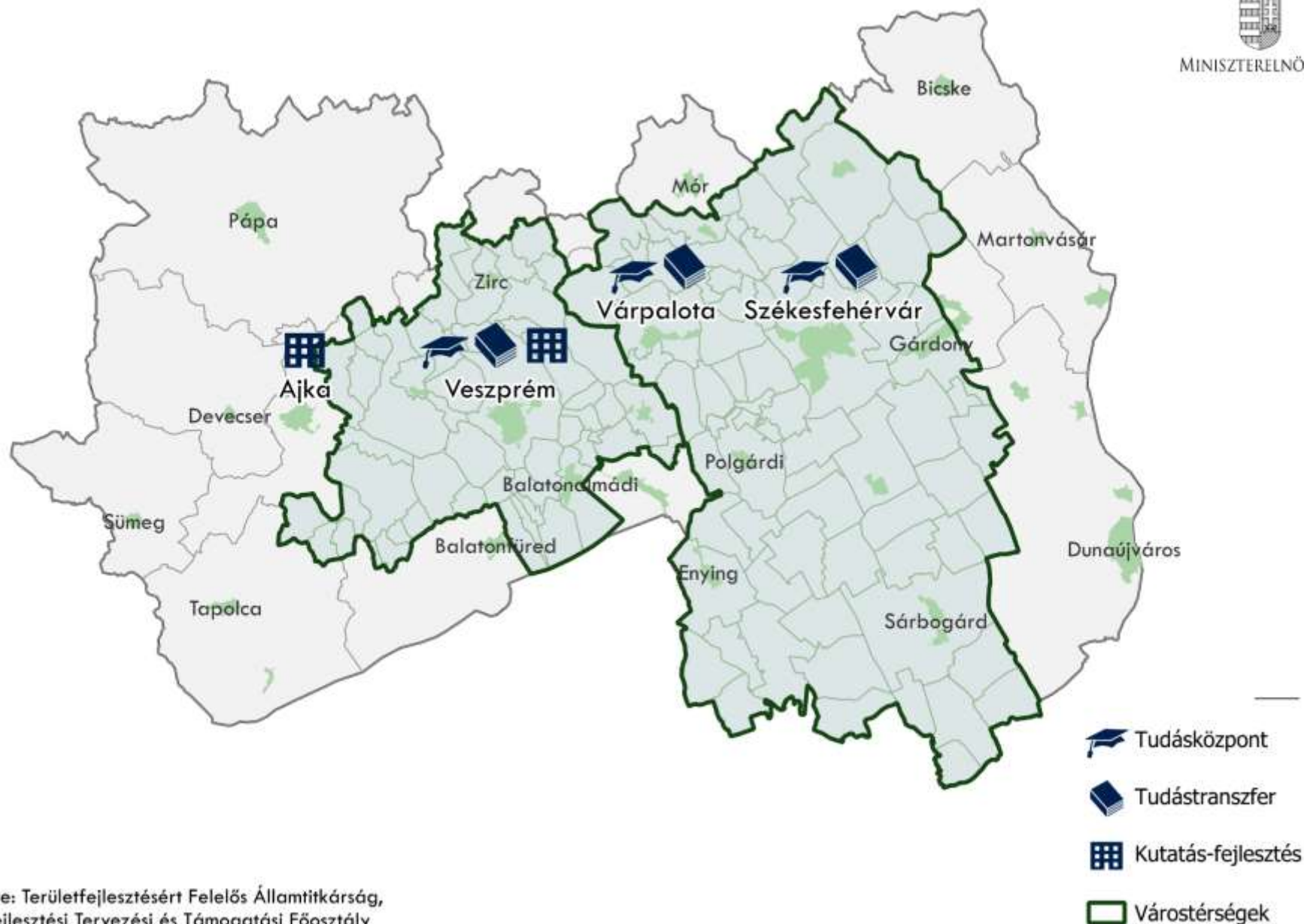
▪ Székesfehérvár – Várpalota – Veszprém + középfokú oktatási intézmények

- Tanulj a jövőért program, pályaorientáció, tehetséggondozás

▪ Székesfehérvár – Várpalota – Veszprém - Ajka

- Üvegtematikához köthető képzés és kutatás

Az oktatásfejlesztés központjai

Készítette: Területfejlesztésért Felelős Államtitkárság,
Területfejlesztési Tervezési és Támogatási Főosztály

FEJLESZTÉSI BEAVATKOZÁS: OKTATÁSFEJLESZTÉS

PROBLÉMA

MEGOLDÁS

TEVÉKENYSÉG

HELYI MUNKAERŐIGÉNY NÖVEKEDÉSE A MAGASAN KÉPZETT SZELLEMI TŐKE IRÁNT
OKTATÁSI-KÉPZÉSI RENDSZER NEM TUDJA KIELÉGÍTENI AZ ÚJ SZAKMAI ELVÁRÁSOKAT
TUDÁSTRANSZFER ALACSONY SZINTEN ÉS PÁRHUZAMOSAN MŰKÖDIK A FELSŐOKTATÁS ÉS A VERSENYSZFÉRA SZEREPLŐI KÖZÖTT
NÉPESSÉGMOZGÁS, ELŐREGEDÉS HATÁSA AZ OKTATÁSI RENDSZERRE

TUDÁSÁTADÁS, HAZAI, NEMZETKÖZI KAPCSOLATI HÁLÓ FEJLESZTÉSE
KOMPLEX SZAKOKTATÁSI ÁGAZATI FEJLESZTÉSEK
TOVÁBBTANULÁST ALAPOZÓ TEVÉKENYSÉGEK, PÁLYAORIENTÁCIÓ, TEHETSÉGGONDOZÁS
GAZDASÁGI ÁGAZATOKHOZ KAPCSOLÓDÓ KÉPZÉS

PANNON TUDÁSKÖZPONT - ÁGAZATI KÉPZŐKÖZPONT
MECHATRONIKAI TECHNOLOGIAI PARK
TANULJ A JÖVŐDÉRT PROGRAM, PÁLYAORIENTÁCIÓ, TEHETSÉGGONDOZÁS
TUDÁSTRANSZFER NEMZETKÖZI JÓ GYAKORLATOKKAL, KÜLFÖLDI PARTNERKAPCSOLATOKKAL
ÜVEGTEMATIKÁHOZ KÖTHETŐ KÉPZÉS ÉS KUTATÁS, FEJLESZTÉS

A) **Térség- és identitásszervező összekötő elemek hiánya**

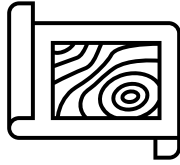
 megoldás: térség- és identitásszervező elemek meghatározása, magkompetenciák azonosítása, kulturális, történelmi, egyházi és táji kapcsolódó elemek hálózatba szervezése

B) **Komplementer jellegű, összehangolt és egymásra épülő kínálatszervezés hiányosságai, hálózatos gondolkodás hiánya**

 megoldás: összehangolt, hálózatos jellegű kínálat és attrakciófejlesztés, termékstruktúra összehangolt menedzsmentje, egységes piacravitele és kommunikációja

TANULSÁGOK, FELTÉTELEK

NAGYVÁROSI TERÜLETEK EGYSÉGES MEGHATÁROZÁSA A TERÜLETFEJLESZTÉS (STRATÉGIAI ÉS TERÜLETI) IRÁNYÍTÁSA CÉLJÁBÓL

A KÜLÖNBÖZŐ IGAZGATÁSI SZINTEK, ILL.
HELYI SZEREPLŐK EGYÜTTMŰKÖDÉSE
VONATKOZÓ SZABÁLYOZÁS KIALAKÍTÁSA
SZERVEZETI STRUKTÚRA KIALAKÍTÁSA

KÖZÖS PROGRAM KIDOLGOZÁSA – RÖVID ÉS HOSSZÚTÁVÚ FEJLESZTÉSEK MEGHATÁROZÁSA, ELŐKÉSZÍTÉSE

HELYI FEJLESZTÉSEKET A HELYI
SZEREPLŐK TUDJÁK HATÉKONYAN
ÉS FENNTARTHATÓAN
MEGTERVEZNI ÉS MEGVALÓSÍTANI
PARTNERSÉG KIALAKÍTÁSA
PARTICIPATÍV TERVEZÉS
IDŐIGÉNYÉNEK ÉS
ERŐFORRÁSAINAK BIZTOSÍTÁSA
KOORDINÁCIÓ ÉS MENTORÁLÁS

SZEMLÉLETFORMÁLÁS: AZ INTEGRÁLT VÁROSTÉRSÉGI SZEMLÉLET ELŐNYEI, LEHETŐSÉGEI

ELEGENDŐ IDŐ BIZTOSÍTÁSA AZ
EGYÜTTMŰKÖDÉSI KULTÚRA
KIALAKULÁSÁHOZ
KÖLTSÉGHATÉKONY, KÖZÖS
FEJLESZTÉSEK ELŐNYEINEK
MEGTAPASZTALÁSA
JÓ GYAKORLATOK
MEGISMERÉSE

Szűrőkérdések a fejlesztések priorizálásához, kiválasztásához

- **Levezethető-e már meglévő fejlesztési stratégiai/program dokumentumból, üzleti tervből?**
- **Tények, adatok, alátámasztják-e a javasolt fejlesztést?**
- **Valóban meglévő térségi szintű problémára, hiányosságra reagál-e a javasolt fejlesztés?**
- **Illeszkedik-e a várostérségi logikához, nem pontszerűen, hanem hálózatos formában, vagy együttműködésben, (cég, intézmény, település, szomszéd várostérség stb.) valósítható meg?**

MINISZTERELNÖKSÉG

Területfejlesztésért Felelős Államtitkárság
1055 Budapest, Akadémia u. 3.

Területfejlesztés Stratégiai Tervezéséért Felelős HÁT
Területfejlesztési Tervezési és Támogatási Főosztály

2023 11. 21.

TOSICS Iván
URBACT and EUI expert

**Functional Urban Areas
in territorial processes
and European policy-
making**

A funkcionális várostérségek jelentősége a területi folyamatokban: európai projekt-tapasztalatok

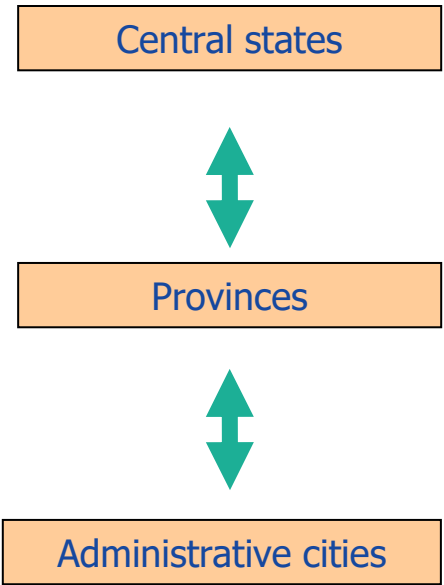
Tosics Iván EUI és URBACT szakértő

European Urban Initiative workshop

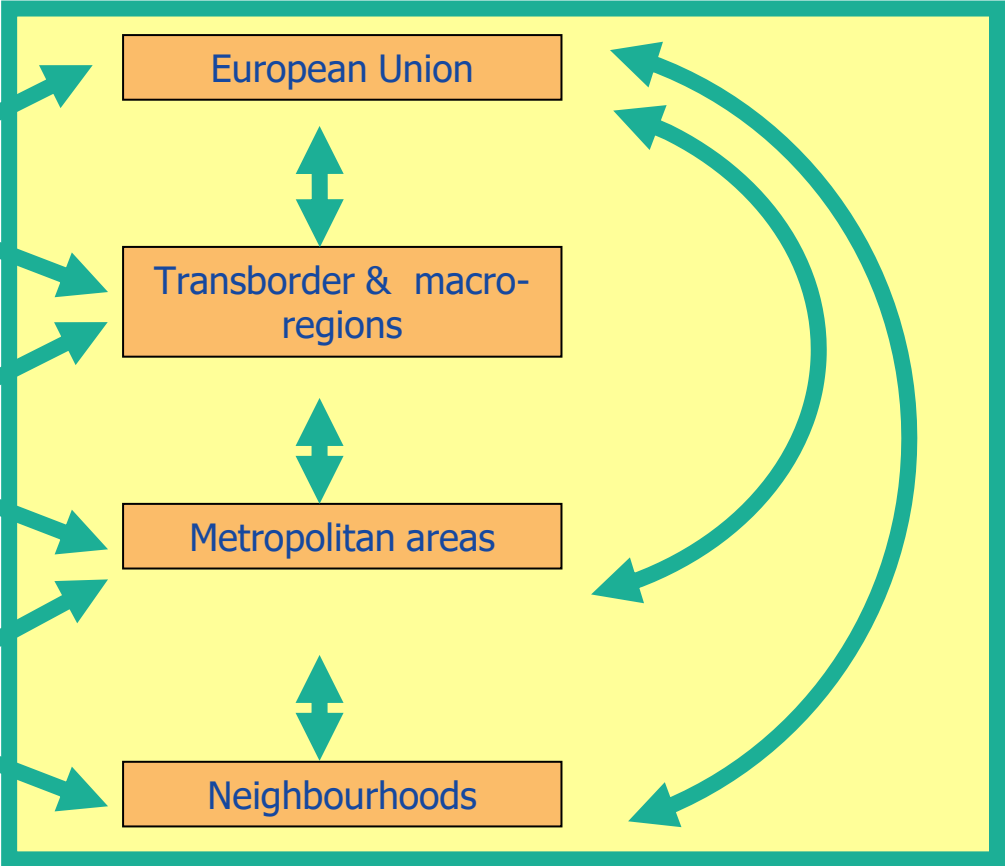
**EGYÜTTMŰKÖDÉS FUNKCIONÁLIS VÁROSI TERÜLETEKEN
A MAGYAR FVS VÁROSOKBAN**

Budapest, 2023. november 21.

Old: fixed action space

New: flexible action space

Adapted from Jacquier, 2010

Funkcionális várostérségek

Európának 21. századi gazdasága, 20. századi kormányai, 19. századi területi rendszerei vannak

"Amerika nagyvárosi területei már nem engedhetik meg maguknak az apró települési kormányzatok 19. századból örökölt hagyományát.

Az eredmény az innovatív cégek, kockázatvállaló vállalkozók és tehetséges munkavállalók valós, nagyvárosi léptékű gazdasága és a területi kormányzás elavult és inhatékony formái közötti alapvető eltérés." Katz, 2010

A várostérségi együttműködés előnyei

A funkcionális városi területek szomszédos települései közötti koordináció kulcsfontosságú az alábbiak szempontjából:

- elkerülni az **önkormányzatok közötti verseny** negatív hatásait (befektetések, szolgáltatások, adók)
- segíteni a **politikák integrálását** – a gazdasági, környezeti és társadalmi kihívásokat a legjobban egyszerre megválaszolni a tágabb városi szinten lehet
- elérni a **méretgazdaságosságot** – a méret számít gazdasági szempontból és a szolgáltatások terén
- a zsugorodó városi területeken **fenntartható módon kezelni a zsugorodást.**

A nagyvárosi térség a megfelelő területi szint a fenntartható fejlődés hatékony integrált megközelítéséhez.

A városok körüli különböző funkciójú területek

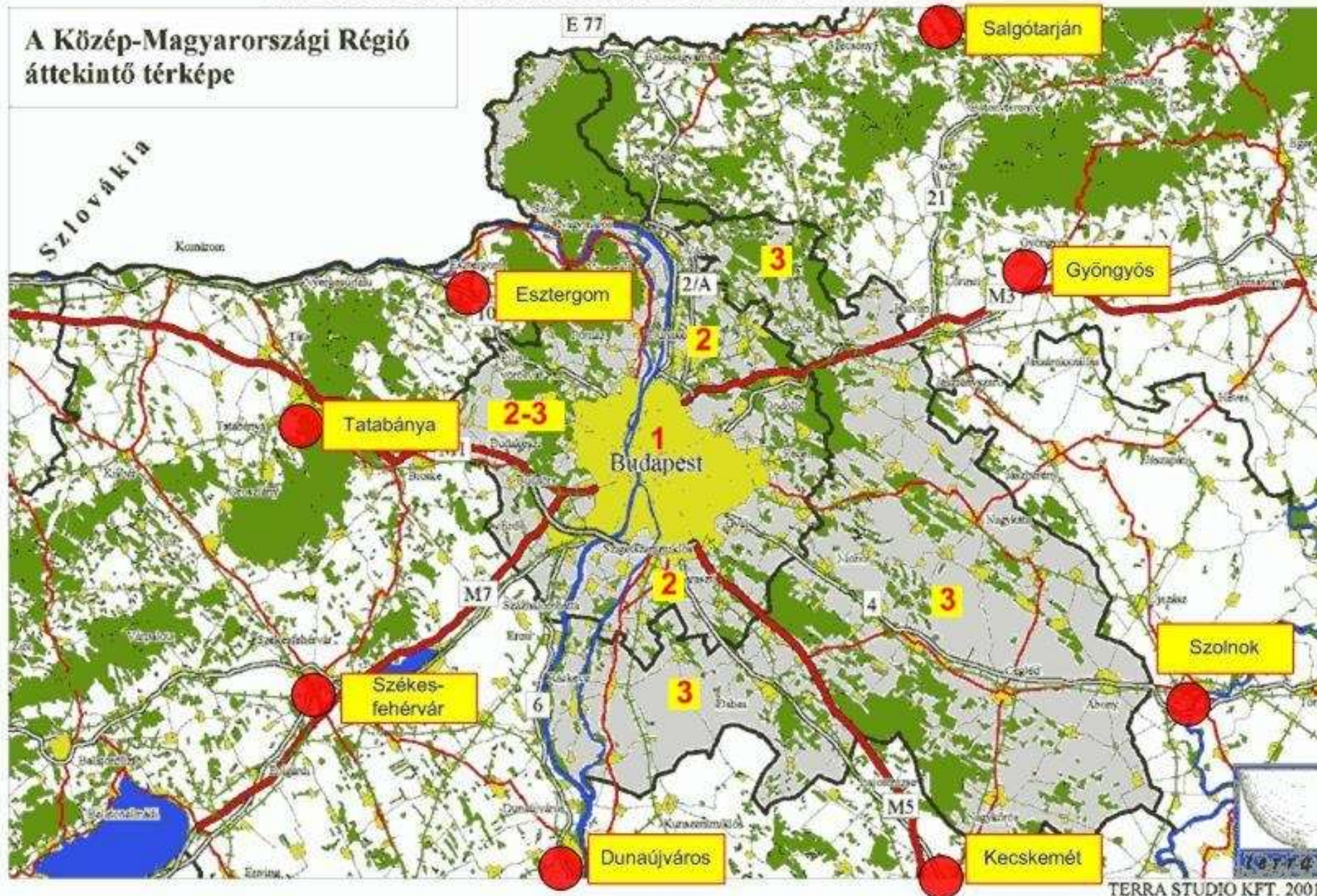
Morfológiai városterület (MUA): a folyamatosan, egybefüggően beépült városi szövet

Funkcionális városi terület (FUA): a napi kapcsolatok (munkaerőpiac, lakáspiac, ...) területe

Nagyobb gazdasági térség: a repülőtértől egy órán belül elérhető terület

KÖZÉP-MAGYARORSZÁGI RÉGIÓ STRATÉGIAI TERV

A Közép-Magyarországi Régió áttekintő térképe

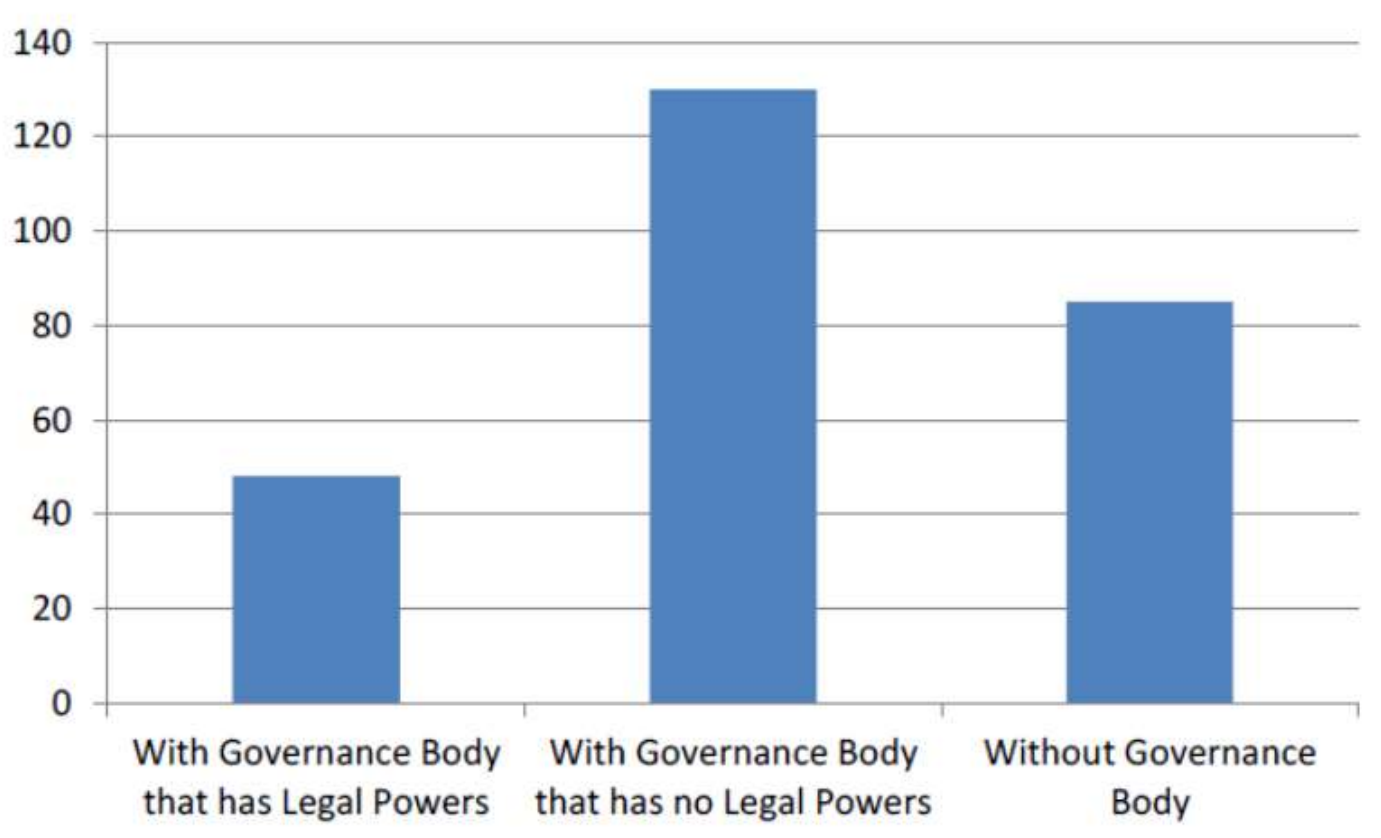

CITIES	Admin city (mill)	MUA/city	FUA/city
London	7,43	1,1	1,8
Berlin	3,44	1,1	1,2
Madrid	3,26	1,5	1,6
Paris	2,18	4,4	5,1
Lisbon	0,53	4,4	4,9
Manchester	0,44	5,0	5,8
Warsaw	1,69	1,2	1,7
Vienna	1,60	1,0	1,6
Budapest	1,70	1,2	1,5
Prague	1,17	1,0	1,4
Brno	0,38	1,0	1,4
Bratislava	0,43	1,0	1,7
AVERAGE (40 cities)	42.63 mill	1,7	2,3

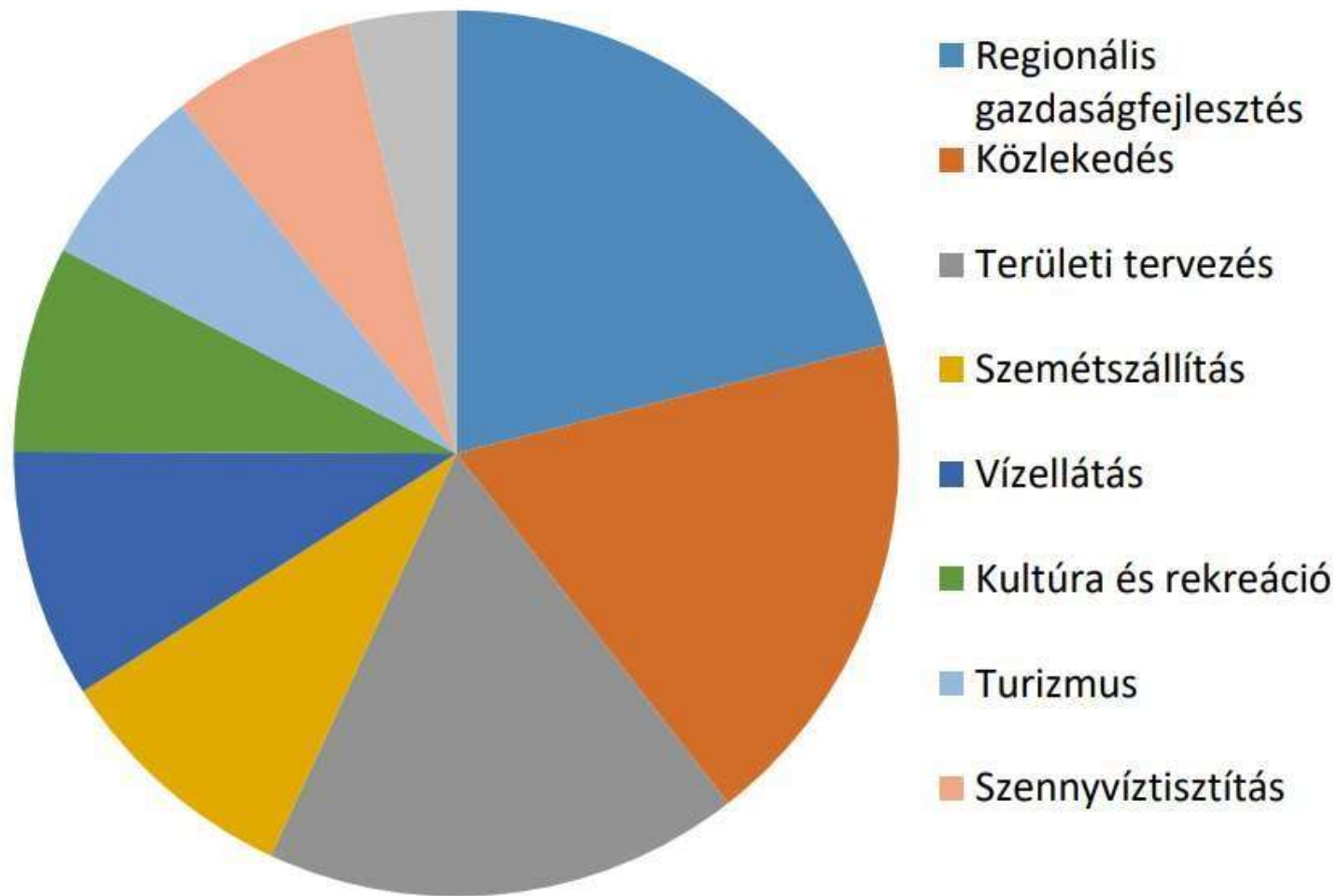
Sources: ESPON, 2007: Study on Urban Functions. ESPON Study 1.4.3 IGEAT, Brussels. Final Report March 2007 www.espon.eu City population: <http://www.citypopulation.de>

OECD Metropolitan Governance Survey, 2014

A metropolisz térségek megoszlása kormányzási struktúra szerint (OECD 2014)

A metropolisz kormányzatok tipikus működési területei (OECD, 2014)

Európai várostérségi kooperációs példák elemzése

Az **EUROCITIES Metropolitan Areas In Action (MAIA)** munkacsoport **2012-es felmérése** 40 európai város körüli funkciókra és intézményi együttműködési formákra:

- az együttműködés **tartalma/funkciói**: a laza megbeszélésektől az egyszeri vagy több funkción keresztül az erős közös többfunkciós tervezésig
- az együttműködés **térbeli dimenziója** a FUA-hoz képest (OECD adatokkal összevetve)

Fontos az együttműködés **intézményi formája is**: a statisztikai egységtől a gyenge delegált tanácson át az erős (választott vagy delegált) közös tanácsig

Város nagyság	Város körüli területek	Különböző területi funkciók	Törvényi háttér	Megjegyzés
Stuttgart 0,6 millió	1. Stuttgart régió (2,7 millió) 178 település	1. Területrendezés, tömegközlekedés szervezése és gazdaság-fejlesztés	1. Stuttgart Régió (91 képviselővel rendelkező parlament) és a Stuttgart Régió Szövetsége és ügynökségei	Németországban a Szövetségi Közlekedési Minisztérium támogatja a területrendezési mintaprojekteket „ <i>Területrendezési modell projekt</i> “, “MORO” - <i>Modellvorhaben der Raumordnung</i>
	2. Stuttgart Metropolisz Régió (5,3 millió)	2. Önkéntesen vállalt feladatok a közlekedés, gazdaságfejlesztés, klímaváltozás területén	2. Bizottság 36 delegálttal	Ezekben új területi tervezési ötleteket és eszközöket tesztelnek és tudományosan monitoroznak.

	1. Statisztikai egység	2. Hálózat, gyenge kapcsolatok	3. Egyetlen funkció	4. Több funkció	5. Erős stratégiai tervezés
A) Kisebb a FUA-nál	Budapest, Brussels	Ghent, Malmö, Vienna, Zurich.	Frankfurt, Helsinki, Katowice, Warsaw	Amsterdam, Rotterdam, Milan (Province)	Lille, Lyon, Rennes, Strasbourg, Milan (Metropolitan City)
B) FUA	Berlin, Ghent, Linköping, Lisbon, Strasbourg Vienna, Warsaw	Amsterdam, Birmingham LEP, Bratislava (Region), Brno, Brussels, Göteborg, Katowice, Lyon, Malmö, Sofia, Terrassa,		Helsinki, Madrid (Region), Munich, Manchester, Oslo, Preston, Stockholm (county), Tampere (region)	
C) Kicsit nagyobb FUA- nál	Sofia	Brabantstad, Zurich	Brussels	The Hague, Torino (Province), Helsinki (Region)	Stuttgart
D) Sokkal nagyobb a FUA-nál (gazdasági tér)	Birmingham Budapest	Amsterdam, Bratislava, Frankfurt, Ghent, Göteborg, Hamburg, Katowice, Lille, Linköping, Lyon, Malmö, Oslo, Rennes, Stockholm, Strasbourg, Stuttgart, Tampere, Vienna, Zurich	Rotterdam – The Hague	Katowice (Region), Lisbon (Region), Kivastagított: létezik szervezet	Berlin, Malmö (region)

Várostérségi kooperációs hiány

A FUA szintű együttműködések típusait illetően kevés az igazán jó példa az európai városok körül: FUA szinten legtöbbször csak **informális együttműködések** léteznek; **az erős együttműködések általában nem fedik le a FUA teljes területét**

Két lehetőség van a funkcionális városterületi szintű együttműködés erősebb formáinak kialakítására:

- **funkcionális értelemben erősíteni** a meglévő gyenge együttműködések FUA szinten
- **területi értelemben kiterjeszteni** a meglévő erős együttműködések, hogy jobban lefedjék a FUA teljes területét

	1. Statisztikai egység	2. Hálózat, gyenge kapcsolatok	3. Egyetlen funkció	4. Több funkció	5. Erős stratégiai tervezés
A) Kisebb a FUA-nál	Budapest, Brussels	Ghent, Malmö , Vienna, Zurich.	Frankfurt , Helsinki, Katowice , Warsaw	Amsterdam, Rotterdam, Milan (future Metropolitan City)	Lille, Lyon, Rennes, Strasbourg
B) FUA	Berlin, Ghent, Linköping, Lisbon, Strasbourg , Vienna, Warsaw	Amsterdam , Birmingham LEP, Bratislava (Region) , Brno, Brussels, Göteborg , Katowice, Lyon, Malmö , Sofia, Terrassa,		Helsinki, Madrid (Region) , Munich , Manchester, Oslo , Preston, Stockholm (county) , Tampere (region)	
C) Kicsit nagyobb FUA- nál	Sofia	Brabantstad, Zurich	Brussels	The Hague, Torino (Province), Helsinki (Region)	
D) Sokkal nagyobb a FUA-nál (gazdasági tér)	Birmingham Budapest	Amsterdam, Bratislava, Frankfurt, Ghent, Göteborg, Hamburg, Katowice, Lille, Linköping, Lyon, Malmö, Oslo, Rennes, Stockholm, Strasbourg, Stuttgart, Tampere, Vienna, Zurich	Rotterdam – The Hague	Katowice (Region), Lisbon (Region),	Berlin, Malmö (region)

Feltételek a változáshoz

Az erősebb nagyvárosi együttműködés megköveteli:

- **nemzeti keretrendszer meglétét**, amely kezdeményezi (esetenként kötelezi) a közigazgatási határokon átnyúló együttműködés kialakítását – felülről lefelé irányuló
- az azonos funkcionális városi térséghez tartozó települések vezetői közötti **együttműködési megállapodásokat** – alulról építkező kezdeményezések.

Vagyis felülről lefelé irányuló politikákra/keretekre, és alulról felfelé irányuló **együttműködési erőfeszítésekre** egyaránt szükség van. Ezekre alapozva potenciálisan valamilyen **intézményesülés** (igazgatási vagy szervezeti) is megvalósítható.

Nemzeti várostárségi politikák

Ország	Városkörnyéki politika	Formája	Ellenőrzés
FR	Municipal associations: series of laws since 1969 to initiate collaboration	TD – BU	(Region)
FR	Regional reform (2015) and thinking about the future of departements	TD	
IT	Metropolitan cities initiative: 1990, 2000, 2012, 2014; thinking about the future of provinces	TD	Region
DE	Metropolitan regions initiative: from the 1990s	BU	Lander

Európai nagyvárosi területek: két eltérő modell

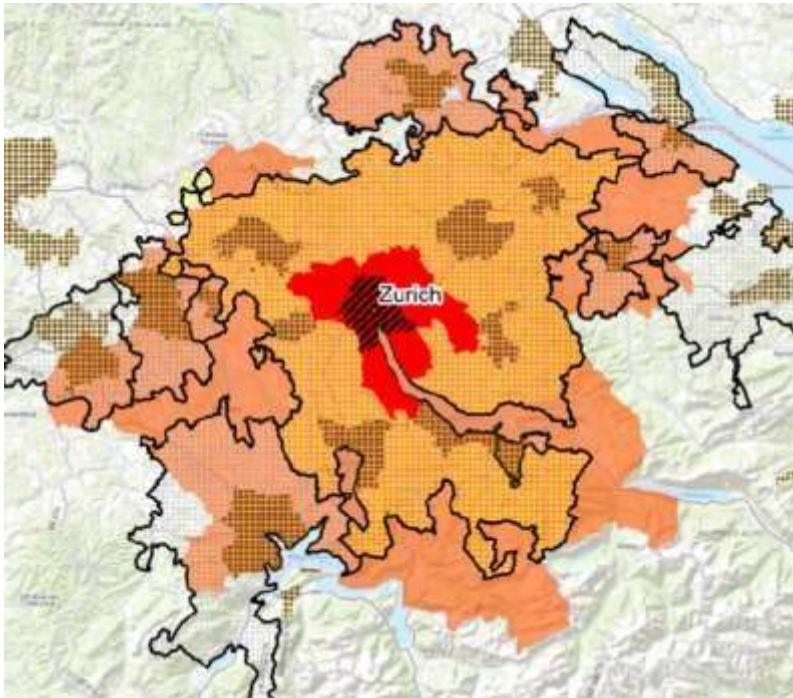
Egy **2018-as kutatás** feltárta, hogy **alapvetően két megközelítés** létezik a nagyvárosi kihívások kezelésére:

- **tervezési/eljárási**, azaz olyan mechanizmusokra és szabályokra való törekvés, amelyek lehetővé teszik az összehangolt tevékenységeket kellően nagy nagyvárosi területen, nem feltétlenül rögzített területi konstellációkban (Amszterdam, Koppenhága, Zürich)
- **Intézményi/szervezeti**, azaz egy nagyvárosi szervezet létrehozása fix területi alapon, kellően széles hatáskörrel (Stuttgart, Nagy-Manchester és az AMB is)

Ez a két megközelítés nagyon különbözik, **de nem zárják ki egymást.**

Zürich Metropolitan Area

- **Svájc kormánya** meghatározta a metropolitan területeket, és ezeken belül **kötelező együttműködést** írt elő
- Zürich (415 ezer) a **8 kanton** és **122 települést** magába foglaló metropolitan övezet (1,9 millió) központja
- **7 évbe telt** az együttműködés kiépítése, a növekedés szabályozásával és annak kidolgozásával, hogyan lehet kompenzálni azokat, akiknek növekedése korlátozott.

- Az egyezés a metropolitán tervről az **informális tervezési konferencián** születik, melynek állásfoglalása formálisan nem kötelező, de a kötelező érvényű döntéseket hozó 8 kantonnak át kell vennie a **kanton tervének országos jóváhagyásához**.
- Stratégiai területi tervezés, mint meta- kormányzási eszköz.**

Barcelona Metropolitan Area

Népesség: Barcelona 1,6 millió, első zóna plusz 1,6 millió, második zóna plusz 1,5 millió

A BMA-t a katalán parlament 2010-ben **törvénnyel hozta létre**. A BMA-nak 36 települése van, lakossága 3,2 millió.

A BMA 1,5 milliárd eurós **költségvetését** az önkormányzatoktól kapja, nem pedig nemzeti vagy regionális szinten.

BMA feladatai: a nagyvárosi közszolgáltatások ellátása, megfizethető lakhatás elősegítése, a Mobilitási Terv és a Településrendezési Terv készítése.

Metropolitán Tanács: 90 tagú, a 36 település mindegyike demográfiai súlyával arányosan képviselteti magát.

Irányító testület: az AMB elnöke (Barcelona polgármestere) és az elnök által a Metropolitán Tanács javaslatára kinevezett fővárosi tanácsosok. Havonta legalább kétszer találkozik.

A várostárségi szint intézményi szerveződése

Amsterdam	Copenhagen	Zürich	Greater Manchester	Stuttgart	Barcelona
Informal, no representation worked out	No organisation	Each municipality + 8 cantons at the Metropolitan Conference , 8 representatives by the cantons and 8 by the municipalities: Metropolitan Council	Greater Manchester Combined Authority Councillors of the 10 boroughs are the council members + directly elected mayor	Region Stuttgart Directly elected members of the Assembly (election based on party lists)	AMB Àrea Metropolitana de Barcelona Metropolitan Council with 90 metropolitan councillors (weighted representation)

Funkciók a várostérségi szinten

Amsterdam	Copenhagen	Zürich	Greater Manchester	Stuttgart	Barcelona
Forum for bi- and multi-lateral negotiations	Strong spatial plan (Finger Plan) elaborated on national level	Spatial planning. Lobbying. Pilot metropolitan projects	Public transport and highways, spatial planning, economic development, police, waste management, health care coordination, funds in social and housing topics	Public transport. Spatial planning. Economic development. Branding	Public transport, territorial planning, urban planning. Common services: water, waste, environment, slightly social and housing issues
No budget	No budget	1 mill eur	340 mill eur	350 mill eur	684 mill eur

A metropolitanizáció folyamata

A tervezési és intézményi megközelítés egy adott nagyváros esetében

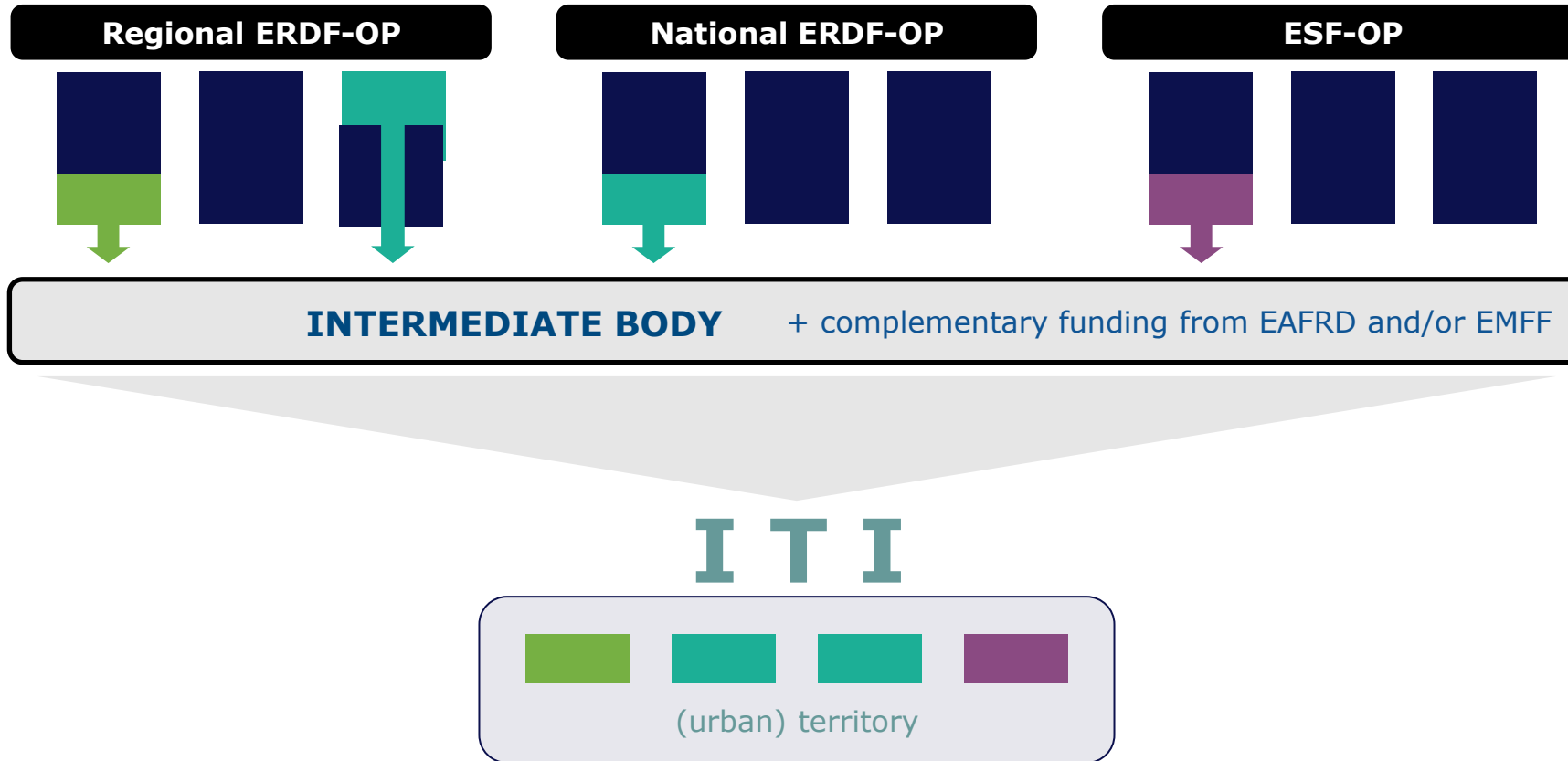
- **nem egymást kizáróak,**
- **időben akár követhetik is egymást**
- **egymással kombinálhatók** különböző térségi szinteken.

Illusztráció: Barcelona Metropolitan Area, ahol a funkcionális hiányosságok és a területi eltérések problémái **a két megközelítés kombinációját** teszik szükségessé. Mindkettőben fontos lenne a regionális szint segítsége.

Az EU szerepe a várostérségi együttműködés ösztönzésében

Az EU-nak **ösztönöznie kell nemzeti politikák és keretek kidolgozását** a nagyvárosi területekre vonatkozóan, és **motiválnia kell a városokat az alulról építkező együttműködések** aktív kiépítésére.

- a nagyvárosi együttműködést ösztönző **új eszközökkel** a városfejlesztési programokban (pl. ITI)
- a tagállamokkal kötött **Partnerségi Megállapodások** jóváhagyásának folyamatában
- a meglévő **európai területi együttműködési programokat** (URBACT, INTERREG, ESPON) is jobban használva a funkcionális városi területekre való **figyelem felkeltésére**.

EU-indukált várostérségi programozás

Ország	Várostérségi kezdeményezés	Formája	Ellenőrzés
CZ	Metropolitanizáció 2014 óta, uniós források alapján (ITI)	TD – BU	Nemzeti
PL	Regionális reform az 1990-es években, metropolitanizáció 2014 óta, uniós források által (ITI)	TD – BU	Regionális
RO	Önkormányzati szövetségek 2004 óta, Fejlesztési Pólusok 2007 óta, Metropolisz törvény 2022 óta	TD	Nemzeti

BRNO: várostérségi kooperáció ITI alapon

ITI Csehországban (2014-2020)

- Hozzájárul ahhoz a célhoz, hogy az ERFA **legalább 5%-át** fenntartható városfejlesztésre fordítsák
- Támogatás **4 ERFA, 2 ESZA, 2 KA OP-ból**
- Nemzeti útmutató az integrált területi megközelítéshez a **Regionális Fejlesztési Minisztériumtól**
- Az OP-k TA keretéből társfinanszírozott ITI műveletek
- Teljes allokáció – **1,22 Mrd EUR** (EU-alapok)

VARSAÓ: várostérségi kooperáció ITI alapon

- **2014: az ITI kötelező mind a 17 regionális főváros számára (dedikált allokáció), önkéntes a kistérségi városok számára (fakultatív allokáció)**
- **3,8 milliárd euró uniós strukturális alapokból (ERFA + ESZA) a regionális operatív programokon keresztül; kiegészítő keretösszeg a nemzeti operatív programokon keresztül (Kohéziós Alap + ERFA): 2,4 milliárd EUR (csak a regionális fővárosok funkcionális területeire, „kiegészítő” projektekre)**
- **az önkormányzatok együttműködésének formalizálása (társulások/megállapodások); az ITI-stratégiák kidolgozása, az IH és a minisztérium általi elfogadása**
- **megállapodás az ITI végrehajtásáról az irányító hivatalokkal (Marshals' Offices)**

Warsaw Functional Area

Zintegrowane
Inwestycje Terytorialne
metropolii warszawskiej

167 078 706 €

– the amount provided for projects within the Integrated Territorial Investments in the Regional Operational Programme for the Mazowieckie Voivodeship 2014-2020

271 244 490 €

– the amount supplementing the ITI resources provided for projects in the field of low-emission public transport and effective heating system, in the Operational Programme Infrastructure and Environment 2014-2020

ITI Partnership

Integrated Territorial Investments of the Warsaw Metropolis

Projects co-financed by EU funds, contracts signed in the period XI 2016–IX 2019

	Bicycle routes	Park & Ride	Education & career counselling	General education	Care system for children under 3	E-services
number of projects	18	25	5	30	21	17
	 445 km length of bicycle routes (built or reconstructed)	 43 P+R parking lots 4 683 parking spaces	 132 number of schools and other educational institutions supported	 20 114 number of students supported 661 number of teachers supported	 1619 new places of care for children under 3	 174 new public e-services
	value of EU co-financing in concluded agreements	344,6mln PLN	84,5 mln PLN	3,4 mln PLN	28,7 mln PLN	44,8 mln PLN
value of EU co-financing within the approved expenses	161,0mln PLN	51,6 mln PLN	2,1 mln PLN	16,3 mln PLN	16,4 mln PLN	2,0 mln PLN
the amount of EU funds for ITI <small>(1 EUR = 4,3865)</small>	499,8 mln PLN		11 mln PLN	36,9 mln PLN	61,8 mln PLN	122,3mln PLN

European Union subvention for **115** projects is **82,76 %** of amount designated for projects planned under Integrated Territorial Investments of the Warsaw Metropolis

A lengyel megoldás a fővárosi NUTS2 régió szétválasztására

Mazowieckie Voivodship

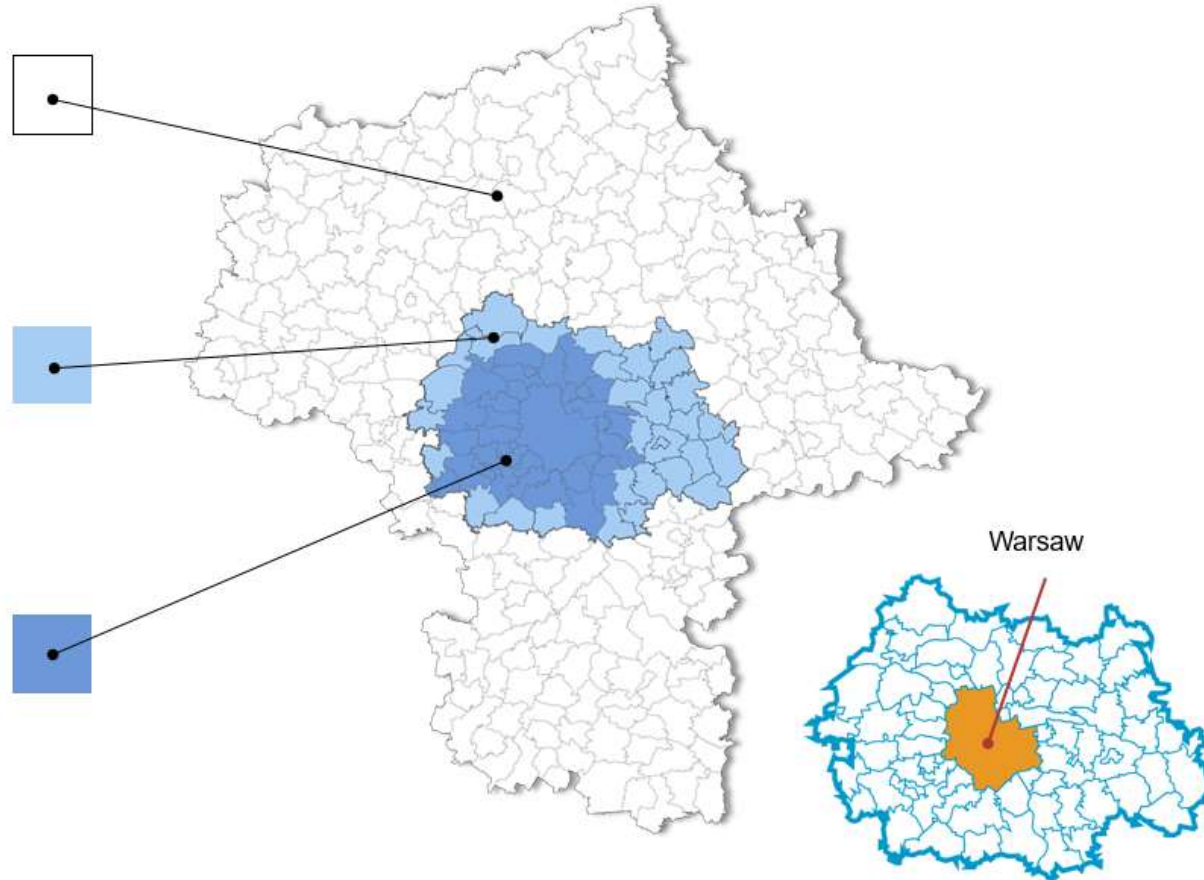
- 314 municipalities
- 42 counties
- 5,4 mln inhabitants

Warsaw Capital Region (RWS)

- 70 municipalities
- 9 counties
- 3,1 mln inhabitants

Warsaw Functional Area (WOF)

- 40 municipalities
- 2,8 mln inhabitants

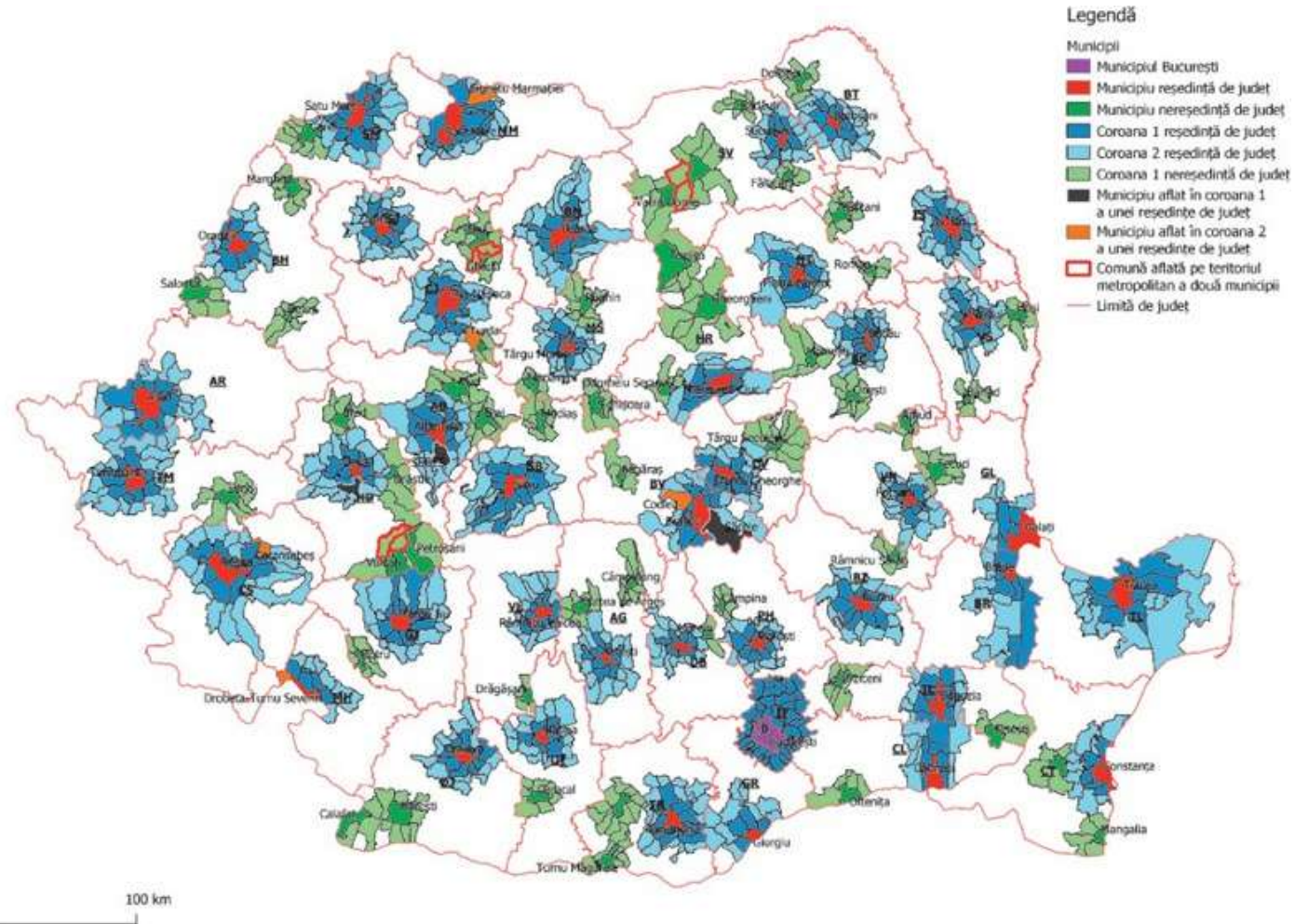
Warsaw Capital Region

Mazowieckie Voivodship (5.4 mln), Warsaw Capital Region (3.1 mln), Warsaw Functional Area (2.8 mln) and Warsaw municipality (1.85 mln). Forrás: Warsaw municipality ábrája alapján saját szerkesztés

Románia: Metropolitán Törvény az RRF kapcsán

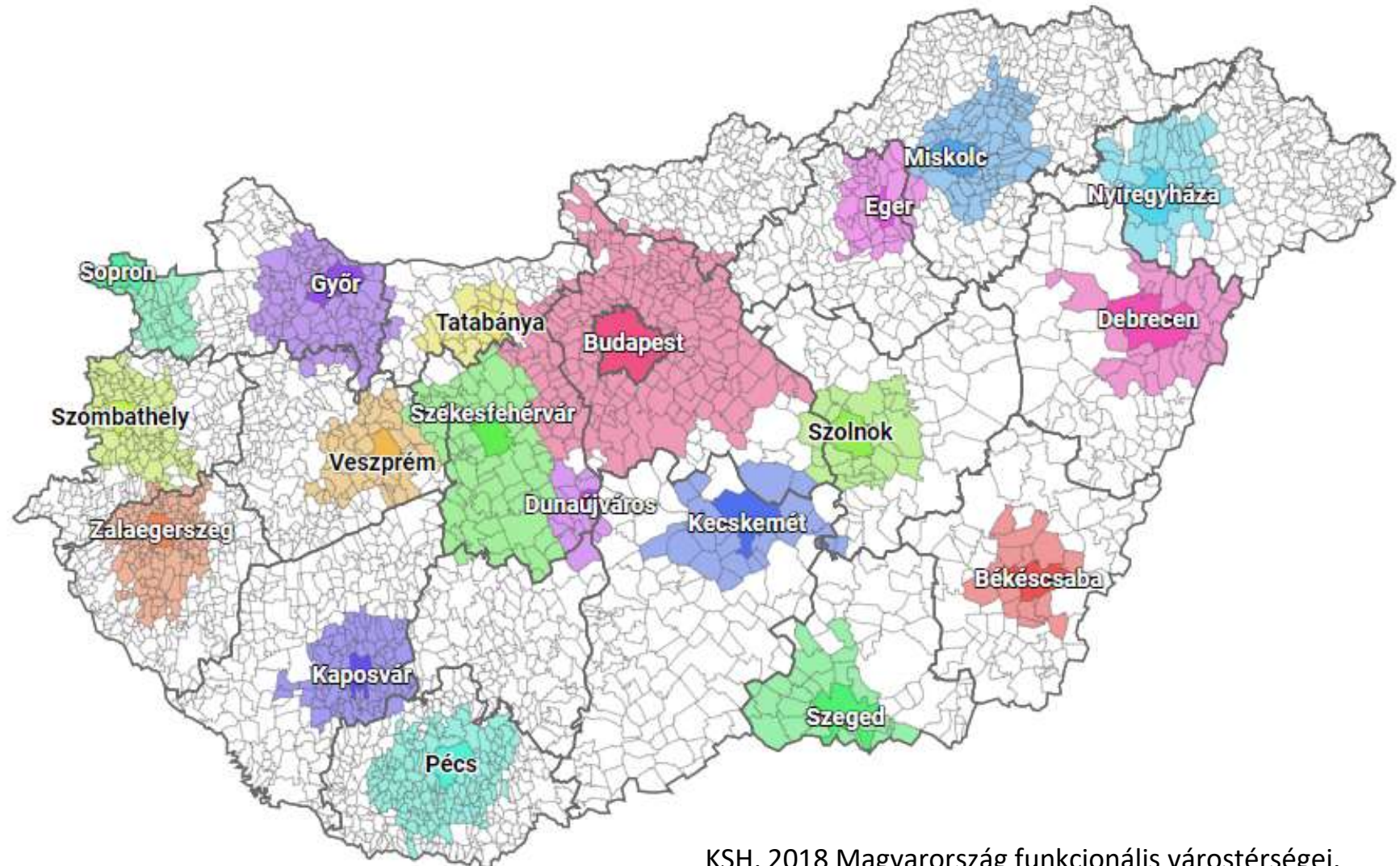
2022-ben
Románia
elfogadta a
Metropolitán
Törvényt

Ez volt az egyik
célkitűzés, amelyet a
Fejlesztési
Minisztérium a
Nemzeti Helyreállítási
és Ellenálóképességi
Programban (RRP)
szerepeltetett

Magyar alternatívák a jövőre

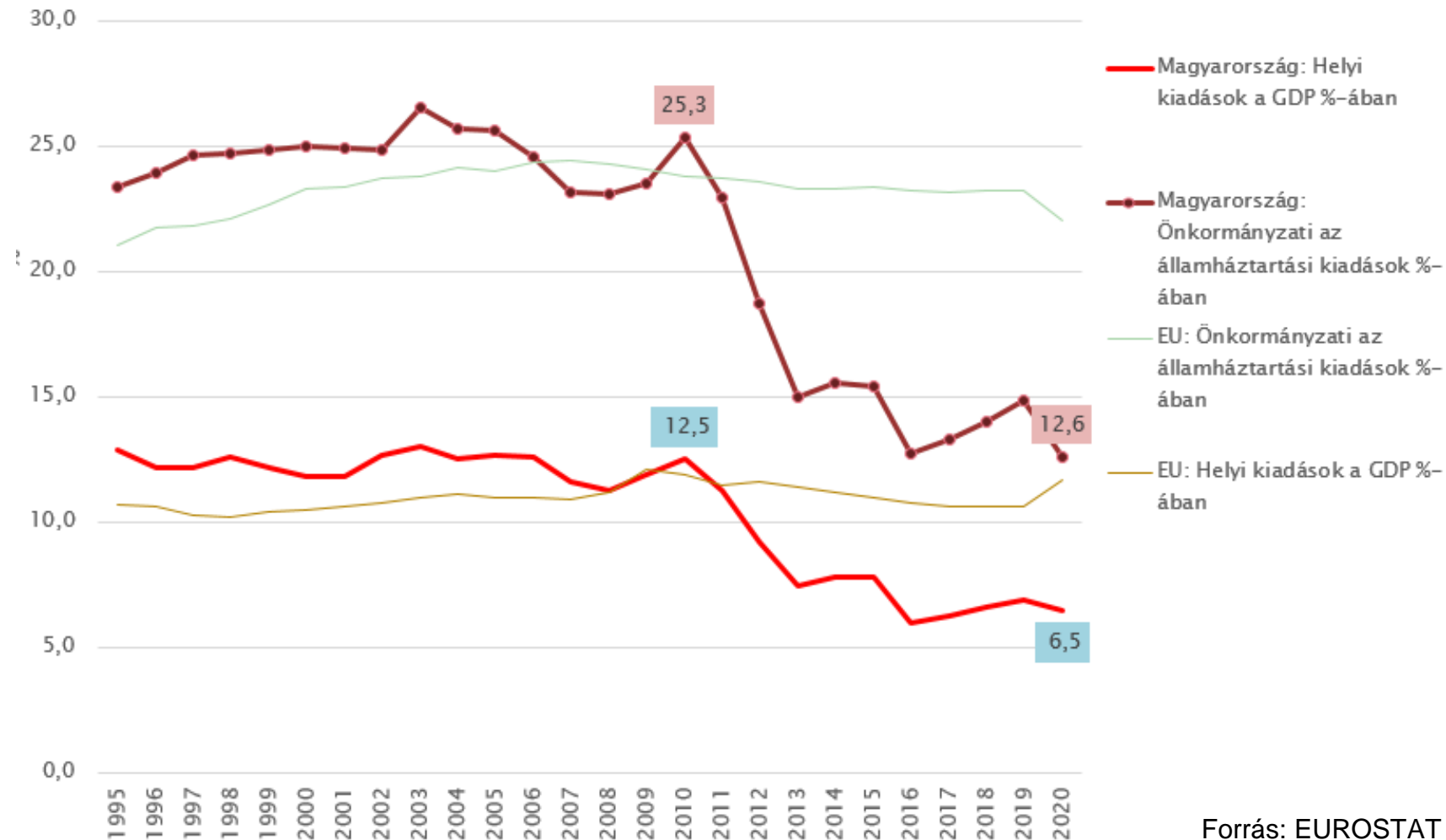
Magyarország funkcionális városrészei

KSH, 2018 Magyarország funkcionális városrészei.

<https://www.ksh.hu/docs/teruletiatlasz/urbanaudit.pdf>

A helyi kiadások alakulása a GDP, illetve az államháztartási kiadások %-ában

Forrás: EUROSTAT adatok,
Péteri Gábor előadása

A területfejlesztés megreformálása

Kulcskérdés a **területi közigazgatás és a területfejlesztés intézményi rendszere**. Mik a magyar alternatívák a jövőre?

- **törvényi alapon álló** regionális beosztás és várostérségi + kistérségi rendszer kialakítása (**francia** modell)
- regionális vagy megyei keretek mellett **önkéntes kooperációkon** alapuló rendszer kereteinek kialakítása (**holland** modell)
- **EU-s tervezésen és forrásokon alapuló** várostérségi + kistérségi rendszer kialakítása (**lengyel és cseh** modell)

A 2028-ban kezdődő új EU-s programidőszak előtt lenne elég idő **(közigazgatási és) területfejlesztési modellkísérlet** lefolytatására, esetleg csak az EU-s tervezés és forráselosztás keretei között

Mire lenne szükség a várostérségekben?

Egy **közlekedési szövetség** keretében a térségi közlekedés minden elemének egységes felfogás szerinti szervezése egy erős felhatalmazású intézmény létrehozásával

A **hosszú távú, stratégiai tervezés metropolitán szintre emelése**: az EU-s forrásokat és a hazai ágazati fejlesztéseket is egy Metropolisz Tanács által jóváhagyott integrált, nagytérségi jövőképből kiindulva kell részleteiben megtervezni

A **területfelhasználás szabályozása**: a különböző funkciók keverésével, a lakófunkciók sűrűségének a közösségi közlekedés szintjéhez való igazításával, a rekreációs területek külön alapból való támogatásával, a térségi szempontok alapján indokolatlan beépítési lehetőségek visszaszorításával

Hogyan lehet mindezt elérni?

A nemzetközi modellek közül **sem az intézményi, sem a tervezési nem reális rövid távon, csak az EU-s forrásokra alapozott várostérségi tervezés** (lengyel és cseh modell 2014-től) látszik esetleg elérhetőnek

Magyarországon **a nagyvárosoknak ki kell harcolniuk a területfejlesztési politika változását, a funkcionális várostérség elismerését és az EU-s tervezés alapjává tételét az ITI eszköz alkalmazásával.** (Budapest esetében ezt nehezítheti az a körülmény, hogy két NUTS2 régió között kell a koordinációt megteremteni.)

Mindemellett **a nagyvárosoknak az agglomerációs térségük felé sokkal kezdeményezőbb módon kell fellépniük** és alulról szövetkezve aktívan kell tevékenykedniük egy koordináltabb fejlődési modell megteremtése irányába.

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

Tosics Iván
tosics@mri.h

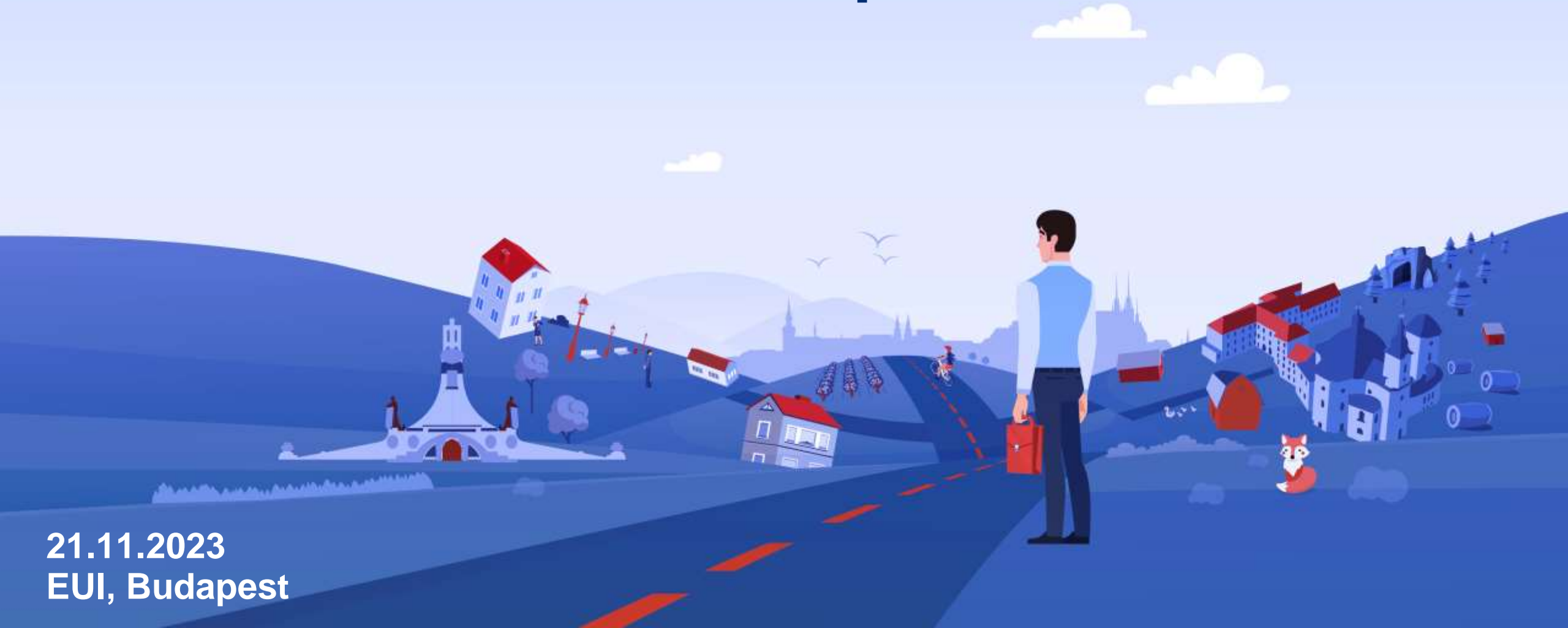
RASZKOVÁ Soňa

Head of Foreign Cooperation and
Marketing department
Brno Metropolitan Area

European best practice 2
The case of Brno
Metropolitan Area

The Case of Brno Metropolitan Area

21.11.2023
EUI, Budapest

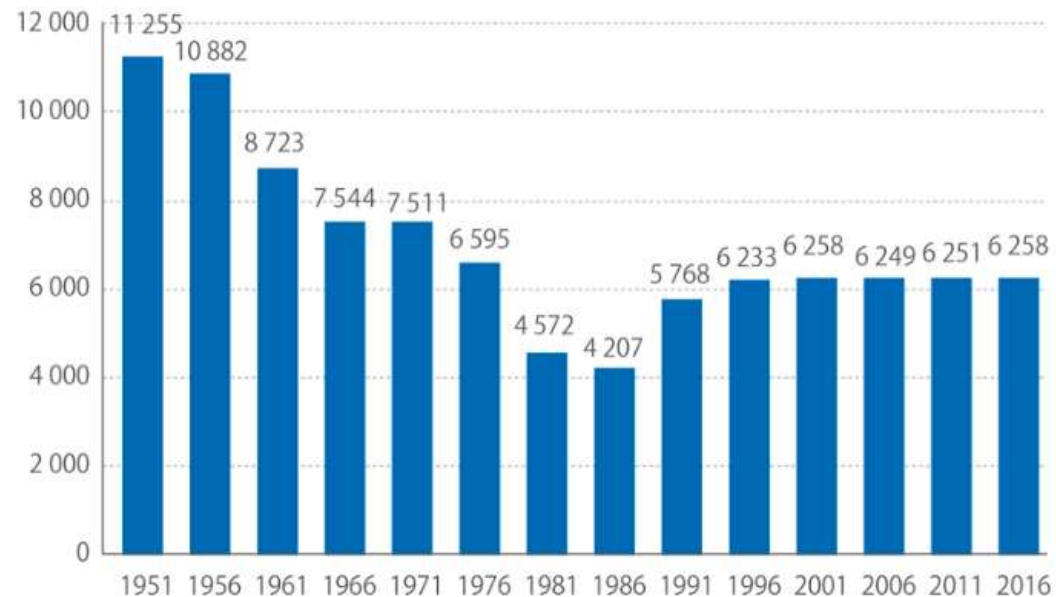
Content

- 1. General context**
- 2. Brno Metropolitan Area 2014-2020**
- 3. Brno Metropolitan Area 21+**

1.

**General context
(metropolitan planning, ITI)**

Metropolitan planning in the CZ

NUTS 5 level – municipal level: Brno (6 258 municipalities)

NUTS 3 level – regional level: South Moravian Region

NUTS 2 level – EU funding - „artificial“ level

**development only within administrative boundaries
– given by legislation**

**Average population: 1 600
Median: 380**

Metropolitan planning in the CZ II

Metropolitan level

- National framework does not exist yet
- **Strategy of the Regional Development of the CZ 21+** metropolitan areas/agglomerations definition + their problems
- Ministry of Interior – WG on metropolitan cooperation

Legislative vacuum in metropolitan level in the CZ; lack of „metropolitan thinking“

First attempts in Brno

- International project – **ESPON SPIMA**
- EUROCITIES – WG metropolitan areas – **position document**
- **Study on agglomeration ties of Brno and its hinterland**
- High suburbanization

ESPON
The European Regional Development Fund
Supports Policy Making with Territorial Evidence

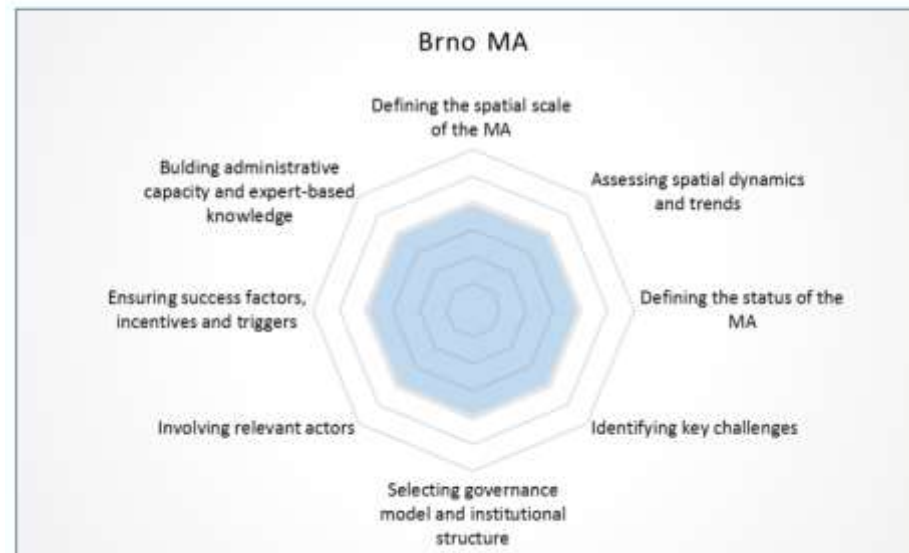
Spatial Dynamics and Strategic Planning in Metropolitan Areas SPIMA

Brno, Brussels, Lille, Lyon, Oslo, Prague, Terrassa, Turin, Vienna, Zurich

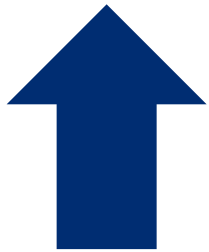
www.espon.eu/metropolitan-areas

Key recommendations and relevant policy tools

Progress in Metropolitan Planning Approach within eight action areas

**INTEGRATED
TERRITORIAL
INVESTMENTS**

**Starting point for
metropolitan
cooperation**

European level

National level

**Local level (Brno
City Municipality)**

2.

**Brno Metropolitan Area
2014-2020**

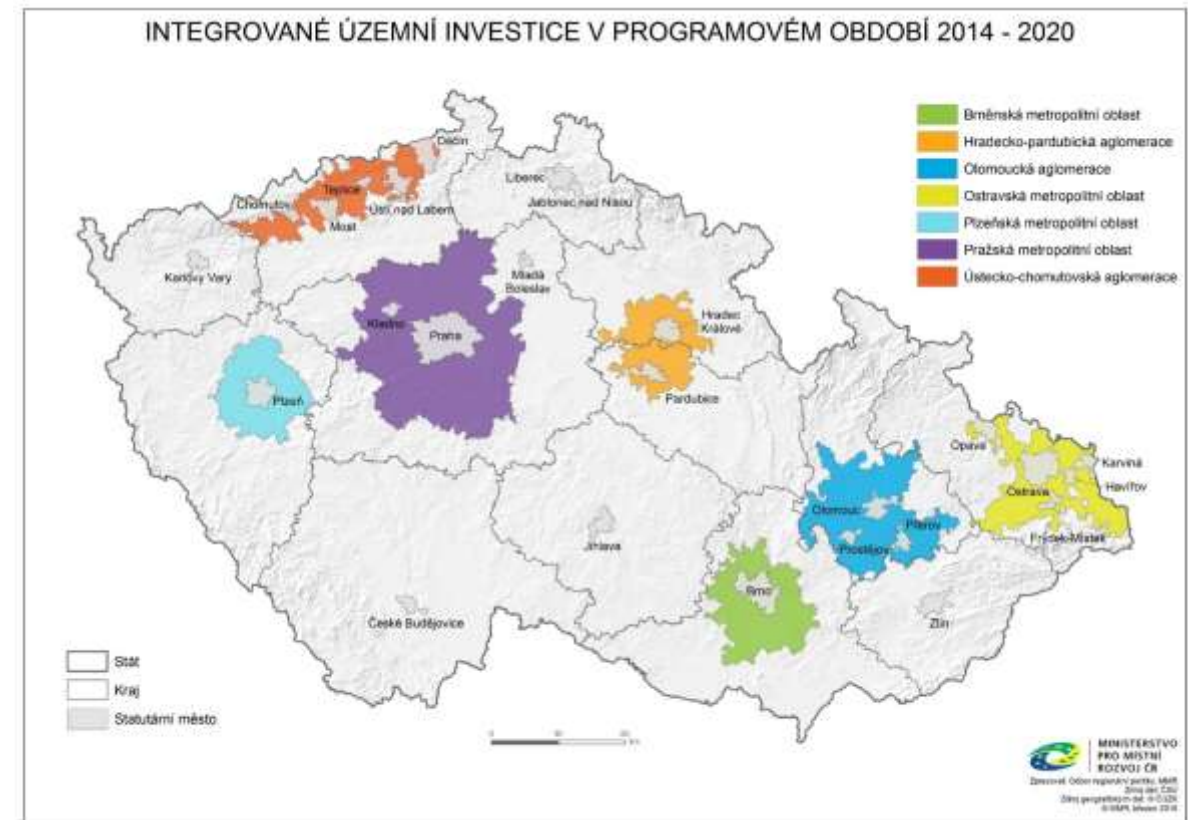
National Framework

- ITI – new element of cohesion policy
- Starting in 2014-2020
- The requirement to reflect the territorial dimension, i.e. to spend funds in specific types of territory where they will have the greatest possible effect.
- Conditions set out in the **National Document on the Territorial Dimension**

ITI in the CZ (2014-2020)

- Contributes to the goal of allocating **at least 5 %** of ERDF to sustainable urban development
- Receives funding from **4 ERDF OPs, 2 ESF OPs, 2 CF OPs**
- National guidance for integrated territorial approach by the **Ministry of Regional Development**
- Operation of ITIs co-financed by OP TA
- Overall allocation – **1,22 mld. EUR** (EU funds)

Why?

- Complex solutions to complex problems
- The need to overcome and link policies
- Strengthening the role of cities - **co-responsibility for project selection**
- Co-operation within agglomerations
- Extension of the strategic planning horizon
- Fulfilling the concept of functional urban area (FUA)
- Partnership - different actors (stakeholders) involved in planning and implementation

Conditions

ITI instrument

- Ability to effectively plan and coordinate the development
- Designed only for major strategic projects - concentration of activities and funding
- Existence of a "**metropolitan grant envelope**,"

Conditions for the use of the ITI

- defined metropolitan area/agglomeration
- integrated development strategies for the metropolitan area/agglomeration
- partnership approach in the development of the strategy

TOPICS:

Transport and mobility
Social cohesion
Sustainable economy
Environment

Process of establishing BMA

1. step: functional urban delimitation of BMA (2013) + to establish a dialogue with municipalities in surroundings

2. step: to create Integrated strategy for the Brno Metropolitan Area (ITI) + to sign memorandums on cooperation

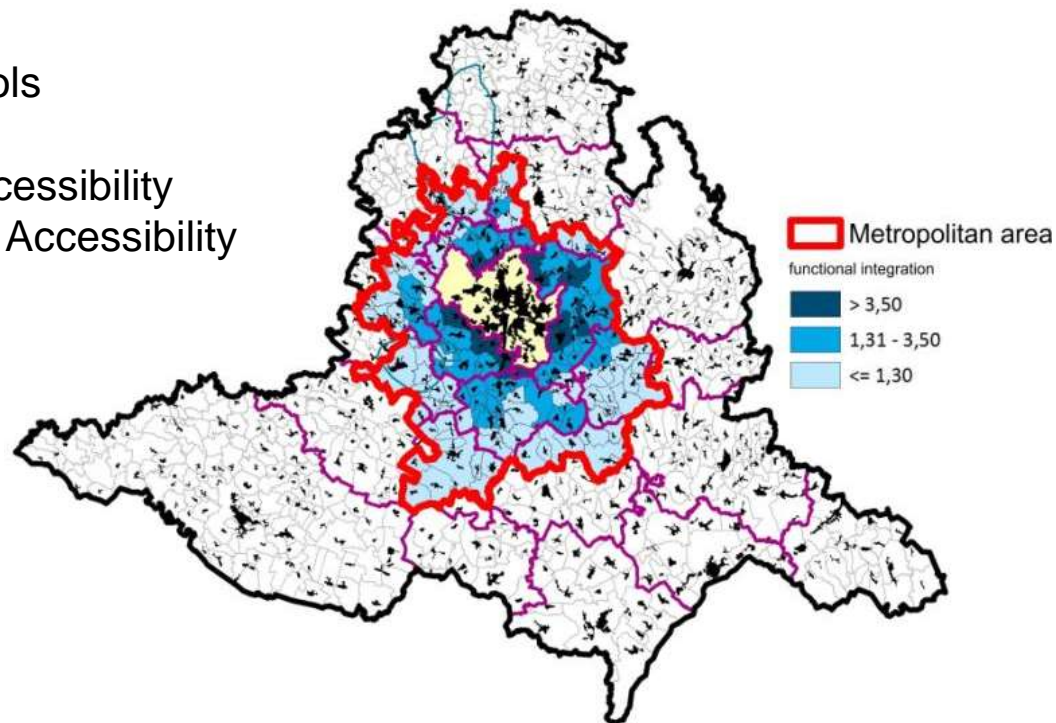
3. step: to implement projects in BMA in EU 2014-2020 programming period (2016-2023)

1st step: Functional urban delimitation of BMA (2014-2020)

Factors taken into account:

Commuting to work
Commuting to schools
Migration flows
Public Transport Accessibility
Individual Transport Accessibility

- evidence-based method (collaboration with local university)
- similar to OECD definition of FUA
- 167 municipalities,
- 625 000 inhabitants

2nd step: Integrated strategy of BMA development

- purpose: to use ITI – intervention strategy (only for ESIF) – methodologically led by Ministry of Regional Development
- origin: 2014 – 2015
- December 2015: approved by General Assembly
- February 2016 – October 2016: evaluation process of all relevant ministries (long duration)
- during October 2016 strategy approved by all relevant ministries followed by first announcement of ITI calls

+ in parallel: memorandum on metropolitan cooperation with Brno, South Moravian Region and 5 municipalities with extended powers signed in 2014 and 2018 (updated, more concrete, plans for 21+)

Topics

Transport and mobility

- Transfer terminals, parking systems
- Infrastructure of public transport
- Transport facilities
- Transport telematics
- Regional road network
- Cycle paths

Environment

- Water protection
- Flood prevention
- Reduction of air pollution load
- Prevention of waste disposal
- Material and energy recovery of waste

Competitiveness and education

- Support for pro-innovation services R&D results for companies in BMO
- Pre-school education in BMO
- Capacity building and equipment quality for lifelong learning

Social cohesion

- Improving and developing the network of social and related services
- Infrastructure capacity of social and related services
- Building social housing

3rd step: Implementation

ITI for Brno Metropolitan Area
Total allocation – cca 0,24 bil. €

OP Environment

Integrated regional OP

OP Transport

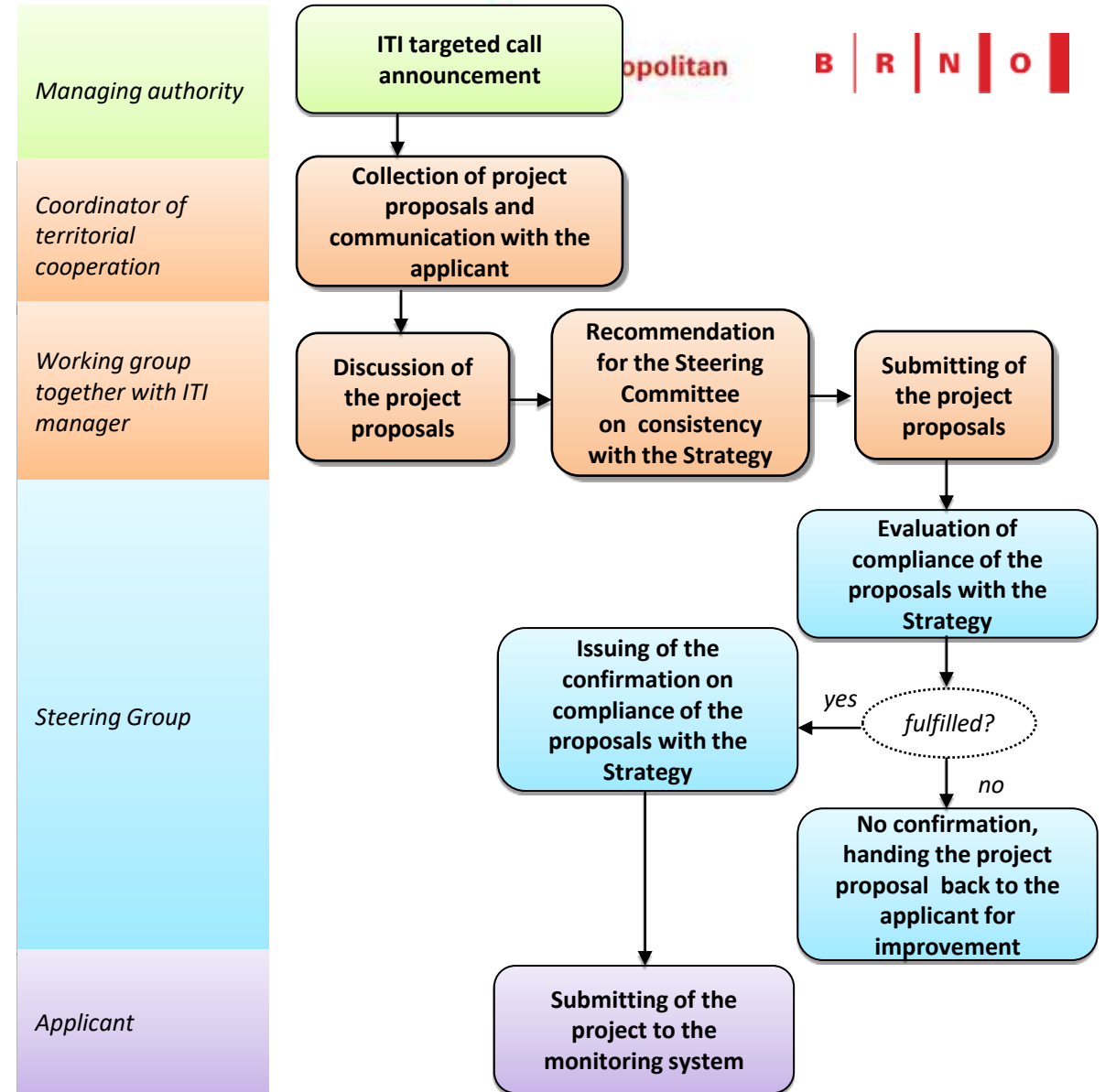
OP Entrepreneurship and
Innovation for
Competitiveness

OP Employment

- Impact on key strategic projects mainly with agglomeration impact;
- Common coordinated approach of engagement the stakeholders of the territory based on the partnership principle;
- **123 projects** (1/3 outside Brno);
- **Acceleration of the development of secondary centres in BMA;**
- Avoiding duplicities in the territory, to connect intentions and information from territory.

ITI calls

- ITI calls for the Brno Metropolitan Area
 - 2016-2021: in total 73 calls from 5 different operational programmes (Integrated regional OP, OP Mobility, OP Environment, OP Employment, OP Entrepreneurship and innovation for competitiveness)

ITI Management Structure

Head of the Strategy

- is the **Brno City Municipality**, the city plays a significant role as a leader in the related tasks during the development of the entire metropolitan area.

Department of ITI Management and Metropolitan Cooperation

- has the responsibility for management and coordination of the implementation of the Strategy and the development of metropolitan cooperation.

Manager of ITI

- is the coordinator of the entire process together with his team, and is appointed by the Council of the City of Brno

ITI Management Structure

Working groups – expert board

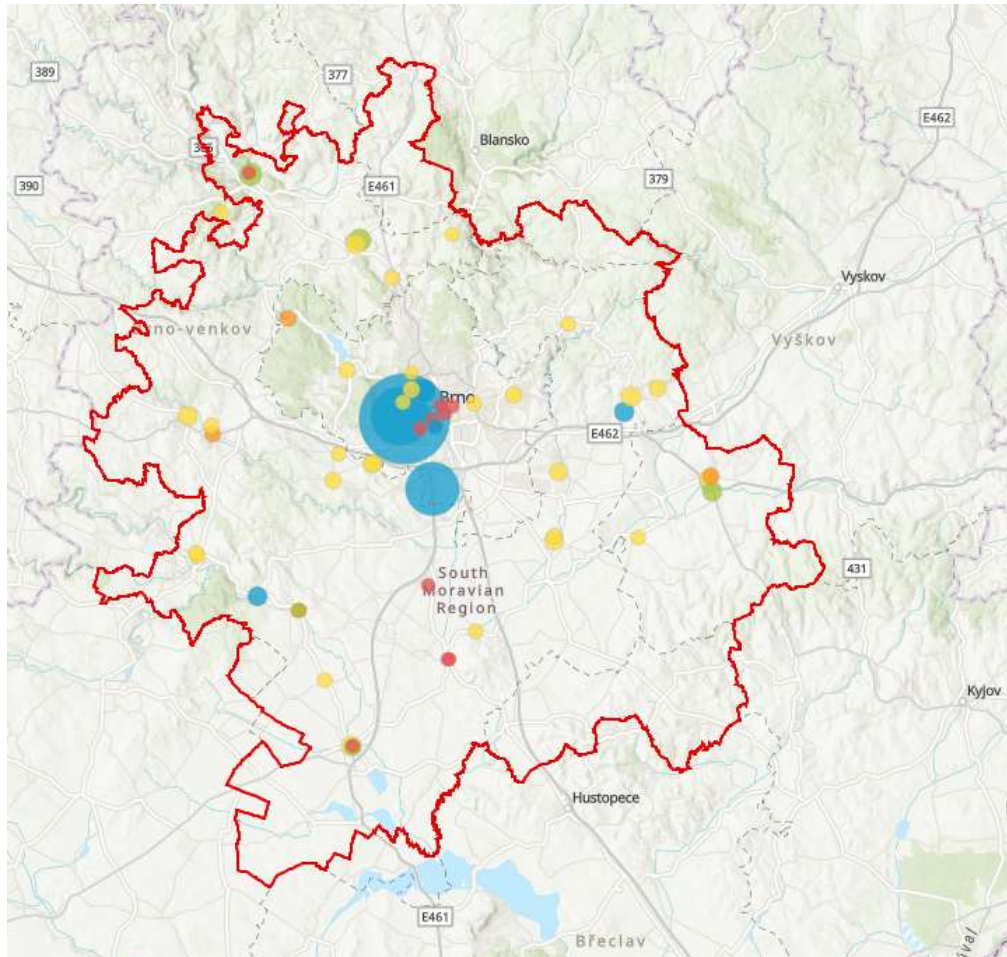
- are divided into thematically-oriented areas: **Transport and Environment, Competitiveness and Education, and the Social Area**
- are involved in the preparation and coordination of the integrated projects
- WGs are the advisory board for the Steering Committee (recommendations)

Steering Committee– political board

- evaluates the compliance of the submitted project proposals with the Strategy
- Final decision
- Key stakeholders of BMA – according to memorandum on metropolitan cooperation (6 municipalities with extended powers in surroundings)

Results

124 projects

More info [here](#).

201 project plans discussed

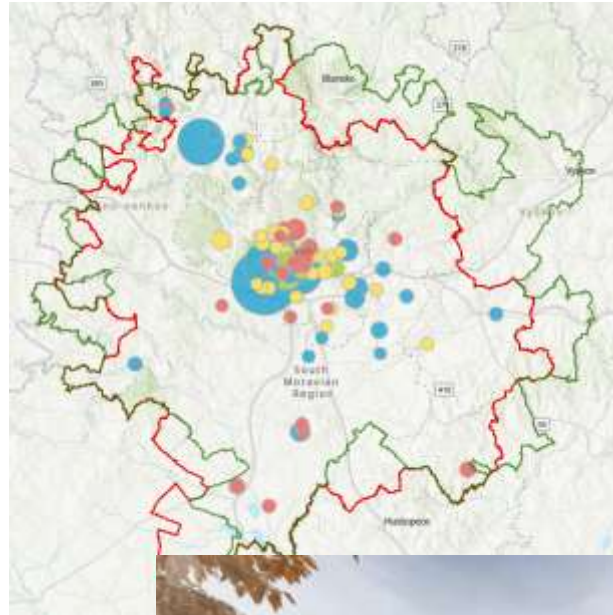
51 regular and correspondence meetings

- 885 parking spaces
- 3 transfer terminals
- 31 km of cycle paths
- 133 social flats
- 4.4 km of new tram and trolleybus lines
- specialised classrooms for primary and secondary schools and capacities in kindergartens for 10,501 pupils

Integrated solutions

New district Trnitá - transport and technical infrastructure
(modernization of the bus station Zvonařka, tram Plotní, replacement of steam pipelines for hot water pipelines)

Czech Cybersecurity Center
(CERIT Science Park II, Secondary School Čichnova Brno - technological center for cyber security)

Transfer terminal in Židlochovice

Hospice of St. Elizabeth
(reconstruction of the north wing of the monastery of St. Elizabeth, improvement of social services)

A network of cycle paths in the Šlapanice region

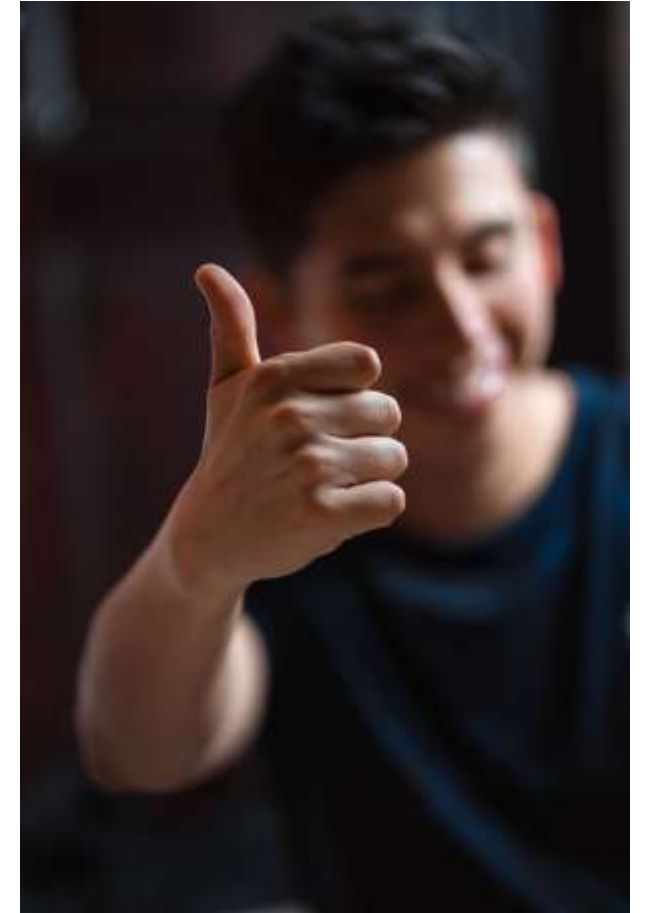
Challenges

- Delay in ITI settings for EU 2014-2020 period
- Different attitudes of managing authorities towards ITI
- Strategy of metropolitan area covers only EU issues
- Lack of experience at the CZ level
- No legislative framework

ITI positive aspects

- Strengthening the role of cities and FUAs
- Cities **take into account the needs of their territory**
- Cities address the problems **beyond their administrative boundaries** (use of FUA concept)
- Cooperation of agglomeration/metropolitan areas
- Exchange of experience
- Partnership principle
- Realization of strategic projects (but not only)

Study: an economic view of the benefits of metropolitan cooperation

- An effective tool to integrate investment priorities, thematic objectives and different types of financial resources;
- **Greater involvement of local actors** (greater links between urban areas and its hinterlands);
- **Accelerates the process of decentralization of urban policy in the CZ;**
- CBA analysis – economies of scale (cost savings associated with the implementation of integrated projects > synergy of growth and development benefits);
- Integrated approach > the value of performance indicators exceeds the 20- 25 % in comparison with the individual investment projects thanks to the prioritization of investment projects, its timing and integration > this leads to the cost reduction;
- In the case of business projects > the **benefit is up to 40 %.**

ITI negative aspects

- ITI is the new instrument → **lack of experience**
- The preparation and the implementation is **time-consuming**
- Coordination of many actors
- ITI processes are administratively demanding
- **National pressure on quick money drawing** vs. Impact on long-term strategic projects

Integrated approach

- **Spatial integration** – impact on key strategic projects mainly with agglomeration impact
- **Factual integration** – coordinated implementation of interrelated activities, which are usually managed separately (as a result of the fragmentation of resources)– **principle of concentration**
- **Financial integration** – financing of integrated projects from various specific targets of Operational Programmes (or from various OPs)
- **Organizational integration** – a common coordinated approach of engagement the stakeholders of the territory based on the partnership principle.

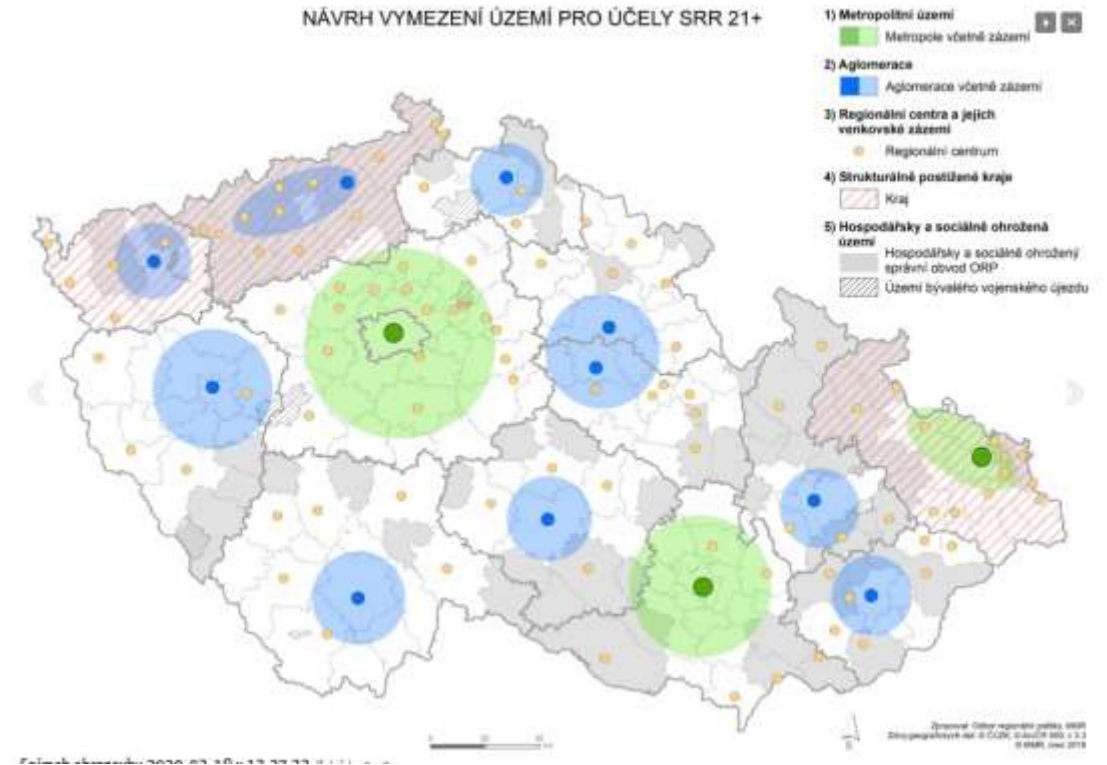

3.

**Brno Metropolitan Area
21+**

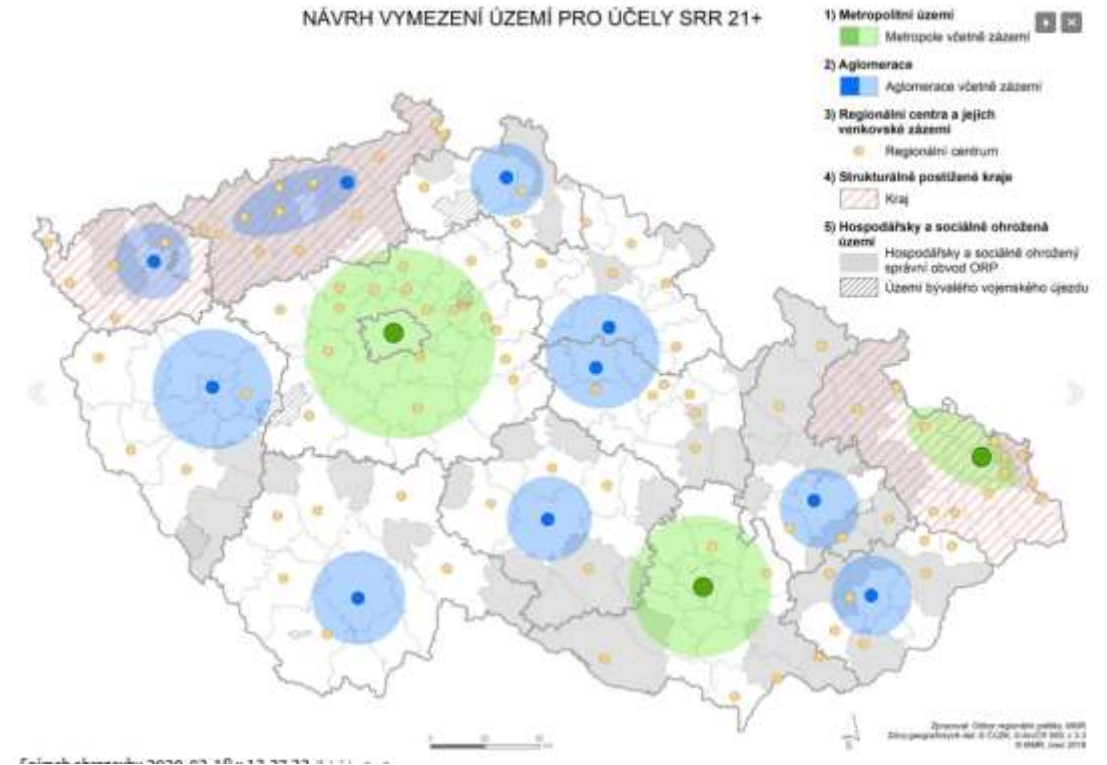
ITI in the CZ (21+)

- National uniform methodology for the delimitation of the metropolitan areas and agglomerations
- Nine agglomerations + **three metropolitan areas** (Including **Brno Metropolitan Area**)
- FUA principle

ITI in the CZ (21+) II

- at least 8 % of ERDF to sustainable urban development
- Negotiations with OP about funding (continuation of cooperation)
- National guidance for integrated territorial approach by the **Ministry of Regional Development**

Integrated approach 21+

- Spatial integration
- Factual integration
- Financial integration
- Organizational integration

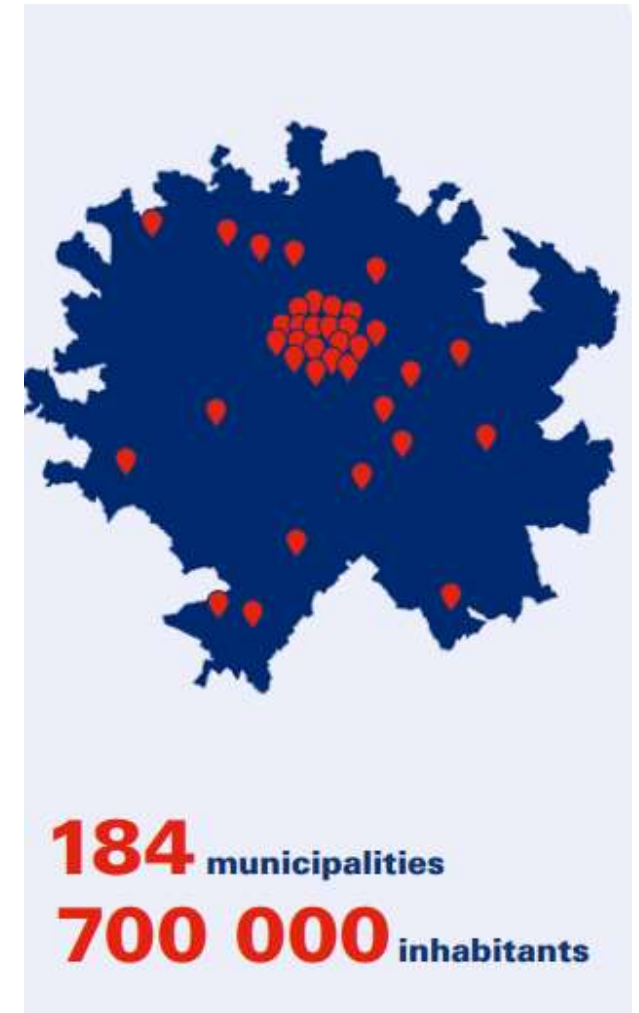
„Lighthouse“ integrated solution
Significant impact on agglomeration

Interconnected integrated solution
Territorial/thematical synergy of projects

Network integrated solution
based on quantified needs of agglomeration
(indicators, allocation)

New delimitation

Period	2014-2020	2021+
Number of municipalities	167	184
Population (2018)	624 773	696 413
Area	1 712 km2	1 978 km2

Integrated approach 21+ – strategic shift

	Strategy ITI 2014-2020	Strategy BMA 21+
Strategy topics	Only ESIF (interventional)	Only metropolitan (has impact on many municipalities in BMA)
Area (delimitation)	167 municipalities (own)	184 municipalities (ministry)
Focus on strategic projects support	partially	Exclusively (integrated solutions – integrated approach)
Other sources of funding	NO	YES – wider approach (combination of EU funds and other financial sources)
Additional activities	Starting point	Greater focus (metropolitan indicator system, promotion of BMA etc)

Integrated strategy 21+

4 parts of ISR BMO 21+ (according to MMR):

Analytical part

Strategic part (4 priorities/10 thematic topics)

Measures

Integrated solutions- 65

Implementation part

Annexes (SEA atd.)

<i>Priority axes</i>	<i>New WG</i>	<i>Topics</i>
Mobilita	Sustainable mobility	A. Metropolitan/local sustainable mobility B. Global mobility of BMA
Environment	Environment	C. Water and land in BMA D. Waste magement in BMA E. Modern and safe energy
Public services	Social sphere and education	F. Education and learning G. Infrastructure and services for needy/ at-risk residents
Coordination of development	Horizontal	H. Development and institutionalization of cooperation in BMA I. Residential and commercial development J. Spending free time

Finances

<i>OP 21-27</i>	<i>Of which for BMO (CZK million)</i>	<i>Trend compared to EU 14-20</i>
Integrated regional operational programme	cca 2 900	
OP Environment	200	
OP Transport	cca 4 500	
OP Technology and Applications for Competitiveness	300-500	
OP Employment	60	
Σ	8 150 = 0,3 bil EURO	

Approval

- Integrated Strategy approved by the BMA Steering Committee on **23.2.2022**
- Approved by the Brno City Council on **17.5.2022**
- **30 August 2022** approved by the Ministry for Regional Development of the Czech Republic
- Now implementation – **1/3 of EU funding preliminary allocated (26 calls so far)**

Management Structure

Working groups – expert board

- are divided into thematically-oriented areas: Transport, Environment, Social Cohesion, Education and **Horizontal WG**
- **Steering Committee – political board**
- **New members (new city)**

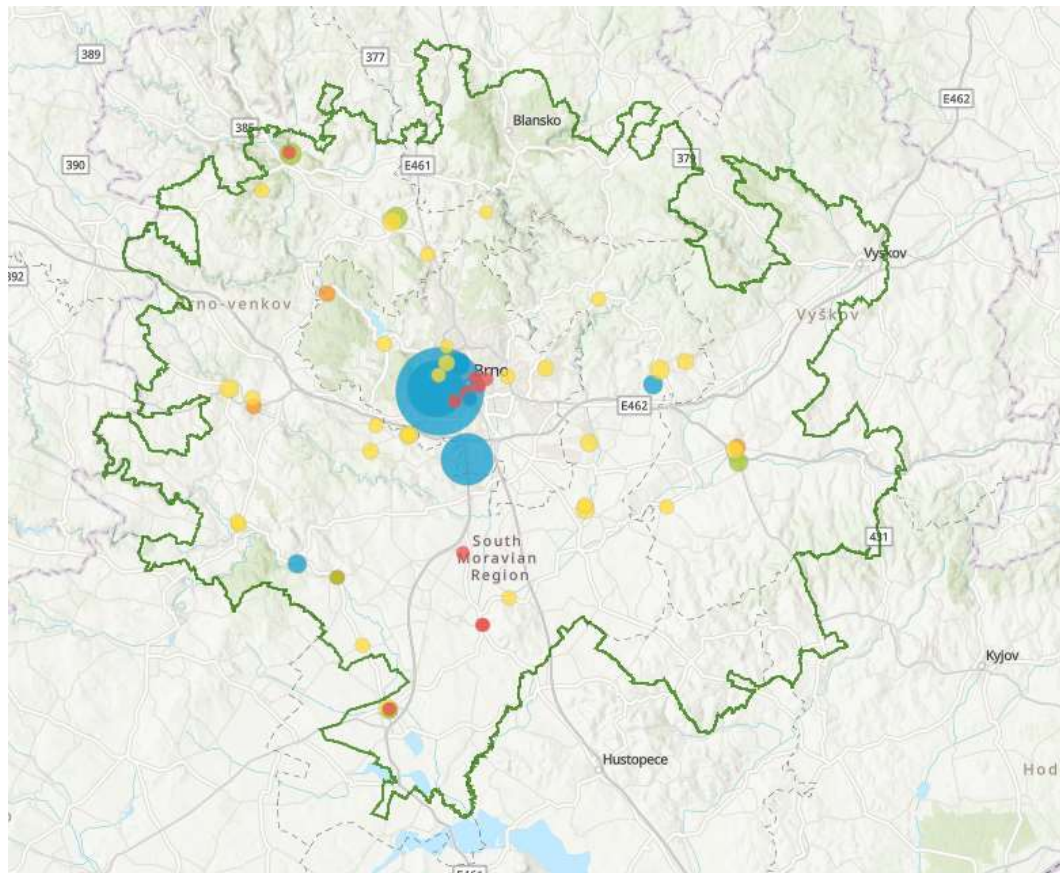
ITI

BMA

Results

59 projects -1/3 of allocation
19 in Brno, 40 in the hinterlands
18 in the realization

Kindergarten schools – the highest allocation in CZ metropolitan area/agglomeration

Social cohesion

Mobility – cyclopaths, tramline, telematics etc.

Tourism – revitalization of touristic sites

Environment – revitalization of public spaces

What makes ITI projects **successful**?

- FUA level
- Intensive mobilization of stakeholders
- Detailed analysis of territory and its projects – integrated solutions
- Efficient use of resources for project preparation (pre-allocated money)
- Synergy effects, economies of scale

Developing three parallel dimensions of metropolitan cooperation

- **Material**

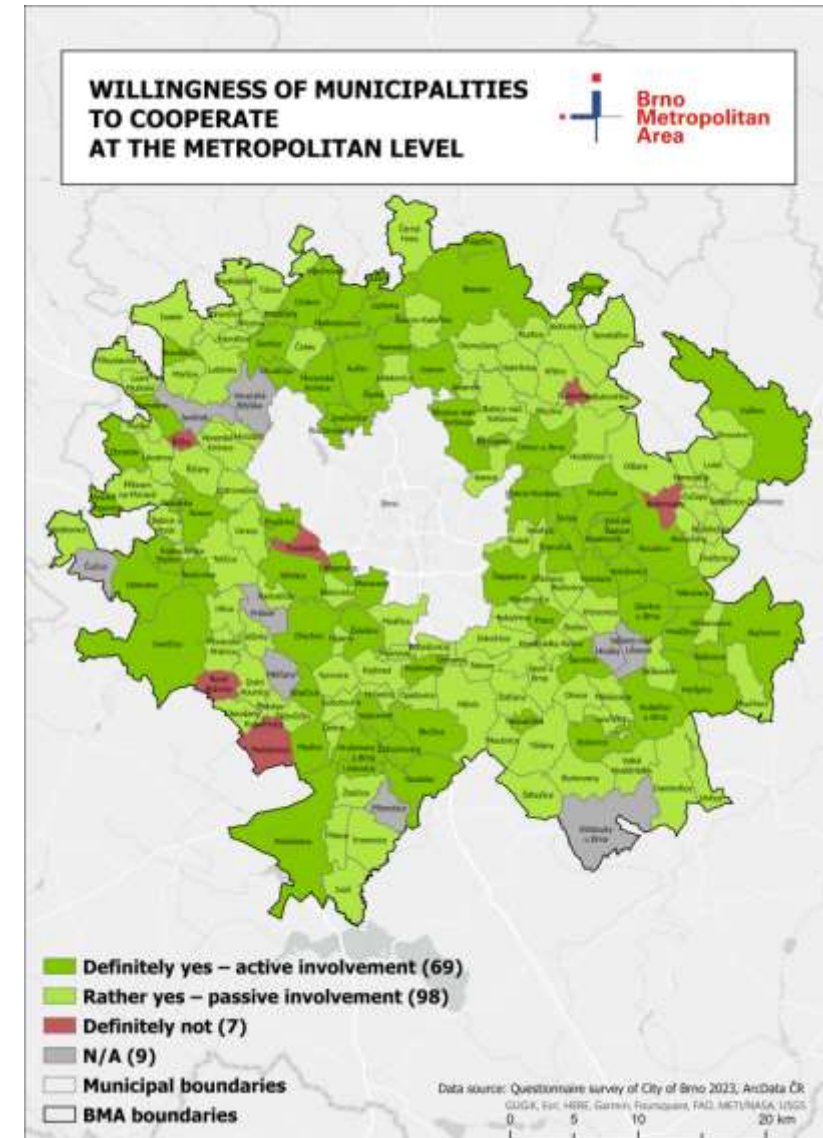
- metropolitan issues (expert discussions, further analysis and surveys on FUA level (**metropolitan data, Strategy of BMA 21+**))

- **Cultural**

- awareness, mutual trust (**communication strategy**)

- **Institutional**

- forms of cooperation, planning process, conceptual documents, forms of governance, legislation etc. (**political Memorandum on metropolitan cooperation, research projects, questionnaire among mayors within BMA**)

Future?

No legislative framework

**No formal entity representing
the whole FUA**

Key messages

Shift of responsibility from core city towards the entire metropolitan entity

**Strengthen partnership principle to achieve more balanced FUA
development**

**Enhance more sustainable development through other diversified
resources (RRF, national programmes etc.)**

Thank you for your attention

metropolitni.brno.cz/en

raszkovalsona@brno.cz

MEDEKSZA Łukasz

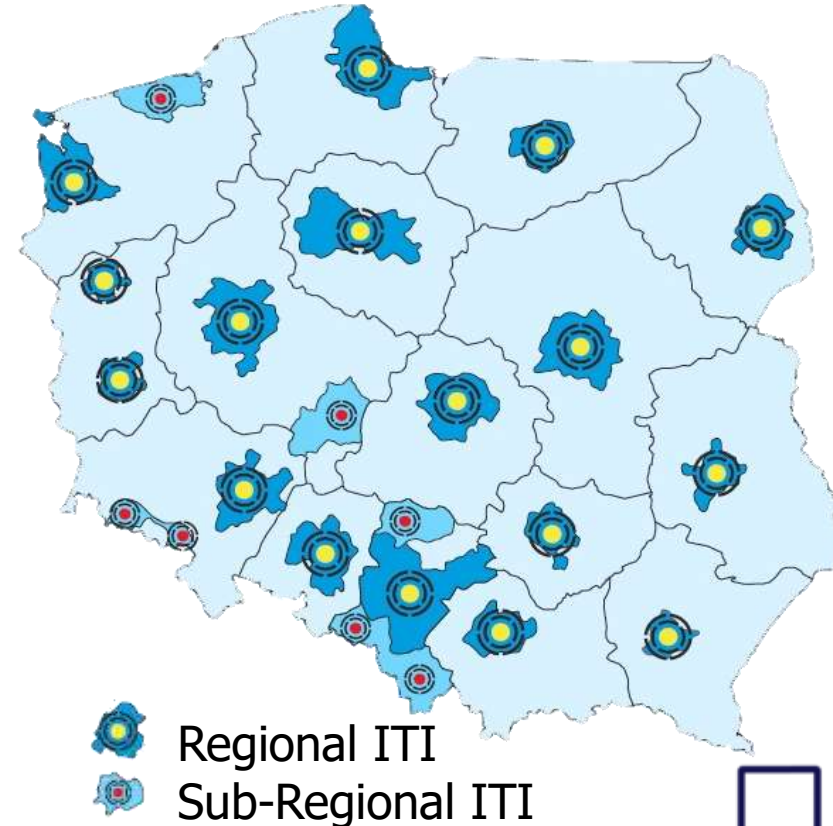
Deputy director of the Strategy and City
Development Department
Wrocław Metropolitan Area

**European best practice 2
The case of Wrocław
Metropolitan Area**

FUNCTIONAL URBAN AREAS IN POLAND

- ❑ 17 ITIs dedicated to 17 FUAs of **regional capital cities**
- ❑ additional 7 ITIs, dedicated to 7 FUAs of **sub-regional cities** in 4 regions (individual decision of MAs for ROPs)
- ❑ two legal forms: either **ITI Associations** or **ITI Partnership Agreements**
- ❑ **from very small** partnerships consisting of 5 LGUs (FUA of Zielona Góra), **to large ones**, consisting of 81 LGUs (FUA of Katowice)
- ❑ **diverse structure** of partnerships (mix between urban and rural LGU's)
- ❑ **over 500 local government units** involved in the ITI implementation (including urban and non-urban areas)

FUNCTIONAL URBAN AREAS IN POLAND 2014-2020

merging of ERDF and ESF
resources within various priority
axes in ROPs
allocation ca. **3,8 bln EUR**
from ROPs

2,4 bln EUR from
complementary projects
financed from NOPs

in total more than
6 bln EUR

WROCLAW FUNCTIONAL URBAN AREA

Poland and Lower Silesia Region

Lower Silesia Region and WrFUA

Wrocław Functional Urban Area 2014-2020

Wrocław Functional Urban Area 2021-2027

•Wrocław Functional Urban Area Facts:

- ✓ **agreement** between the core city - Wrocław and 19 neighbouring communities
- ✓ ca. 1 006 202 thousand of inhabitants in WrFUA (**35% of inhabitants of Lower Silesia**)
- ✓ area: 2 850 km² (**14,5 % of area of Lower Silesia**)
- ✓ **19 LGUs** of which 3 are strictly urban, 7 are urban-rural and 9 strictly rural

WROCLAW ITI AS AN INTERMEDIATE BODY

WROCLAW ITI OFFICE

making strategic decisions, incl. preparing and approving ITI Strategy and its changes, approving project selection criteria in cooperation with Monitoring Committee of ROP

approving project proposals of key projects to be co-financed from ITI allocation

assessment of compliance with the ITI strategy and appeal against results of the assessment.

organisation and conducting the selection projects procedure

THE STEERING COMMITTEE

an opinion body, represented by ITI partners

expressing opinion about ITI Strategy and its changes, project selection criteria, approving ITI budget

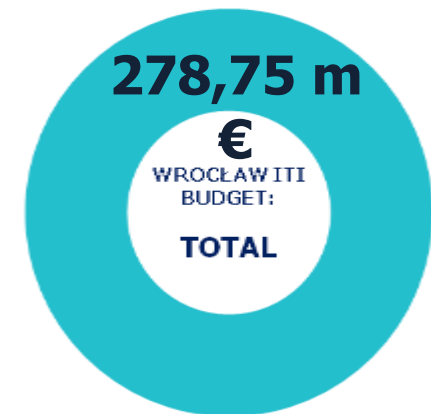
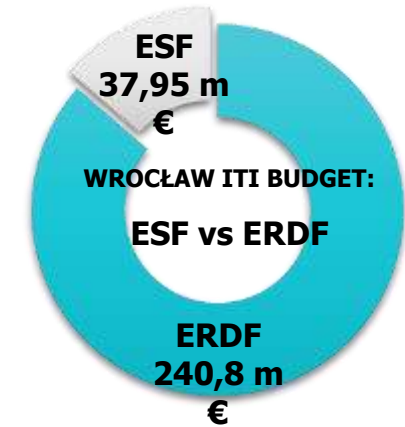
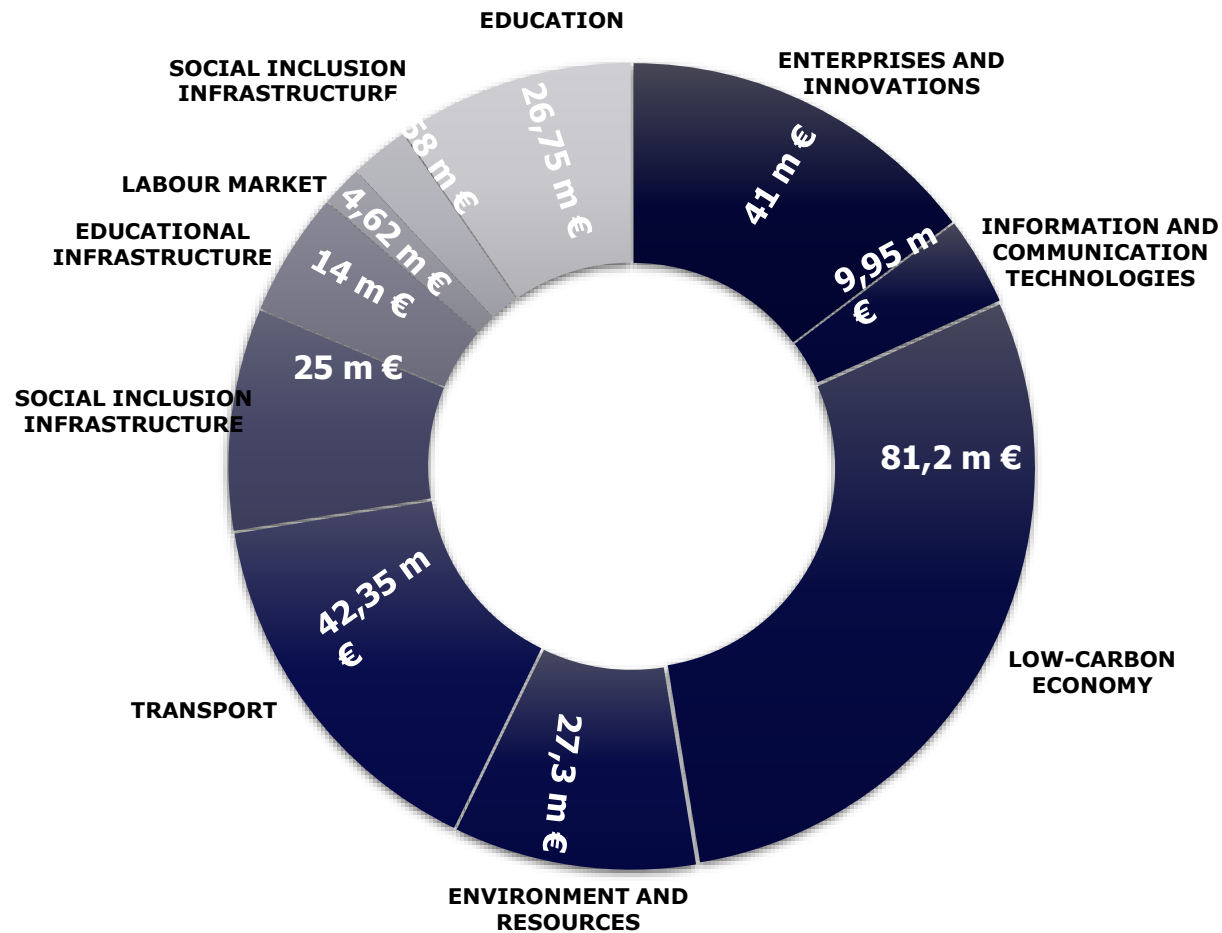
THE BOARD

consultative and opinion-making body (such as NGO's, entrepreneurs colleges and universities, employers, etc.)

giving opinions on strategic ITI documents before Steering Committee and President's approving

WROCLAW ITI – BUDGET 2014-2020

WROCLAW ITI PROJECTS - EXAMPLES

Investments for network of bicycle paths and
Park & Ride system in ITI Wrocław FUA
approx. 26,95 m € of co-financing

Reconstruction of the railway line no. 292
between Wrocław and Jelcz Laskowice
approx. 11,7 m € of co-financing

Renovation of 4 railway stations (Wrocław
Muchobór, Siechnice, Święta Katarzyna,
Żerniki) and construction of 2 new ones
(Iwiny, Mokronos) in Wrocław Functional
Area
approx. 5,5 m € of co-financing

WROCLAW ITI PROJECTS - EXAMPLES

**Construction of a network of bicycle path
in the municipality of Długoleka,
Kobierzyce and Wrocław**
approx. 11,1 m € of co-financing

**Education and partnership without
barriers – high quality pre school
education provided in 16 kindergartens in
Wrocław FUA**
approx. 1,74 m € of co-financing

**Construction and modernisation of pre-
schools and primary schools in 7
municipalities**
*approx. 7,62 m € of co-financing (14
projects)*

WROCLAW ITI OFFICE VS. MANAGING AUTHORITY

INTERMEDIATE BODY

MANAGING
AUTHORITY

**DOLNY
ŚLĄSK**

LOWER SILESIA SELF-
GOVERNMENT

→ **defining and negotiating with the MA the scope of intervention implemented under the ITI Strategy – based on the needs and abilities of the Wrocław FUA**

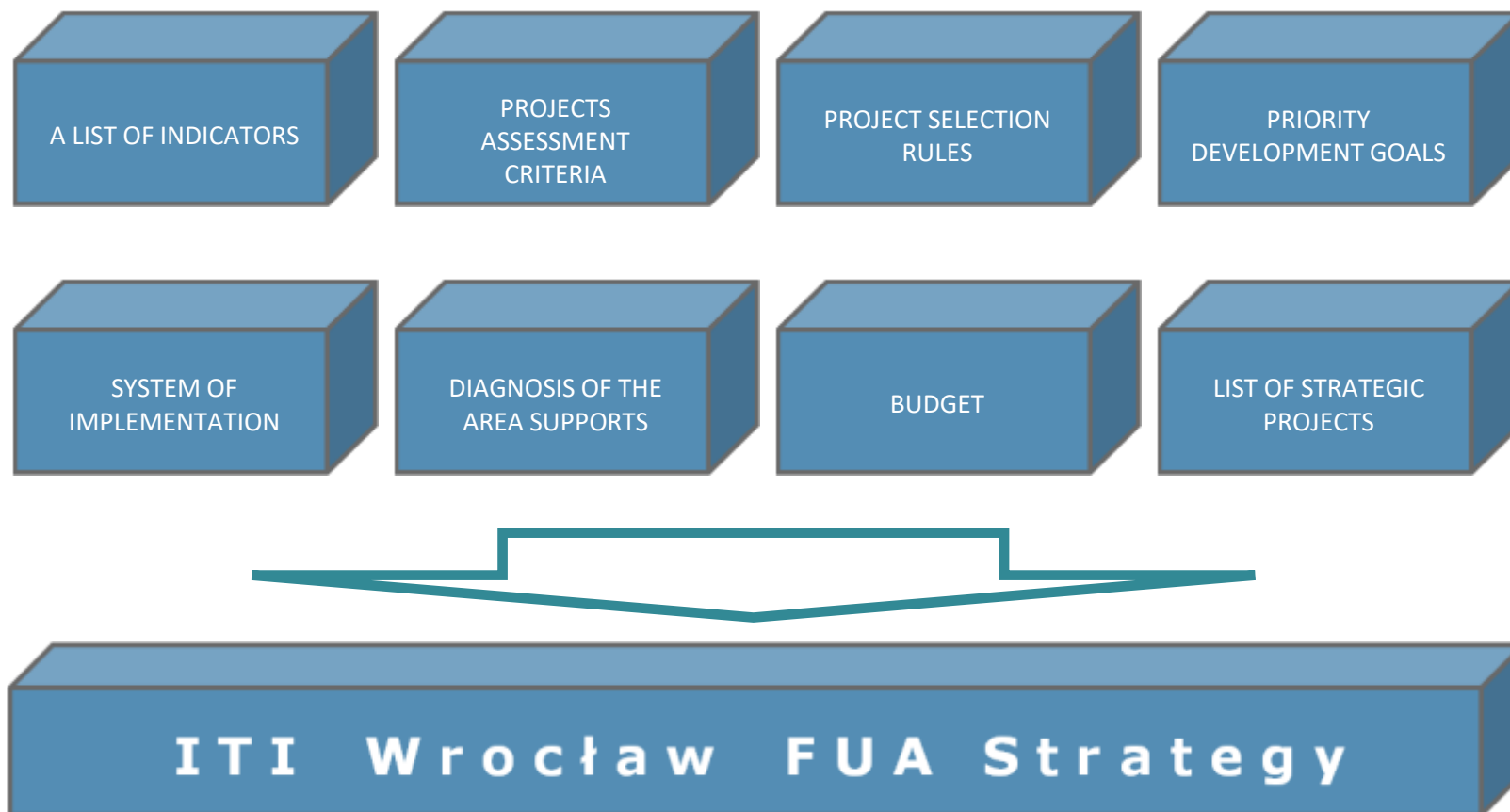
→ **minimum variant in the process of projects selection (only strategic assessment; formal and substantial projects' assessments – the role of MA)**

→ **monitoring of key projects**

→ **monitoring visits of educational projects**

→ **promotion and dissemination**

ITI WROCLAW FUA – STRATEGY 2021-2027

STRATEGY FOR 2021-2027 AS A BASIC DOCUMENT DESCRIBING THE IMPLEMENTATION OF THE WROCLAW FUNCTIONAL URBAN AREA

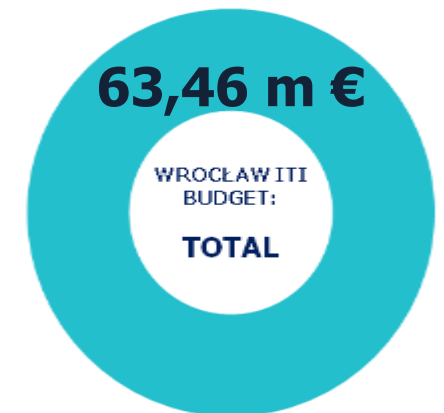
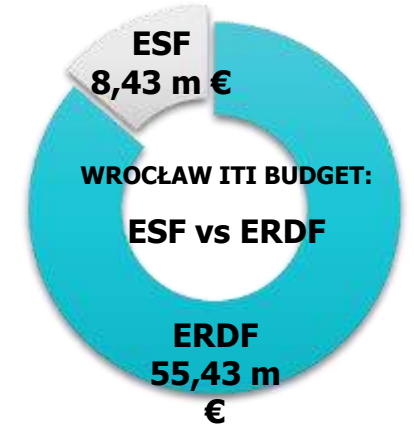
 SOCIAL DIMENSION	 ECONOMIC DIMENSION	 SPATIAL DIMENSION	
Strategic goal 1. Improving the quality of life in the area	Strategic goal 2. Strengthening the innovation and competitiveness of the economy WrFUA	Strategic goal 3. Protection of the natural environment and adaptation of WrFUA to climate change	Strategic goal 4. Integration and territorial development of WrFUA

WROCLAW ITI – BUDGET 2021-2027

Actions	ALLOCATION FEDS
Energy efficiency in public society	2 590 000 €
Wastewater management	22 677 751€
Nature and climate protection	2 966 747 €
Urban and suburban eco-transport	9 655 092 €
Local development - strategies	17 140 829 €
Development of social and health services	4 800 000 €
Access to education	3 200 000 €
ESF+ Technical Assistance	427 714 €
Actions	ALLOCATION FEnIKS
city transport	450 000 000 PLN

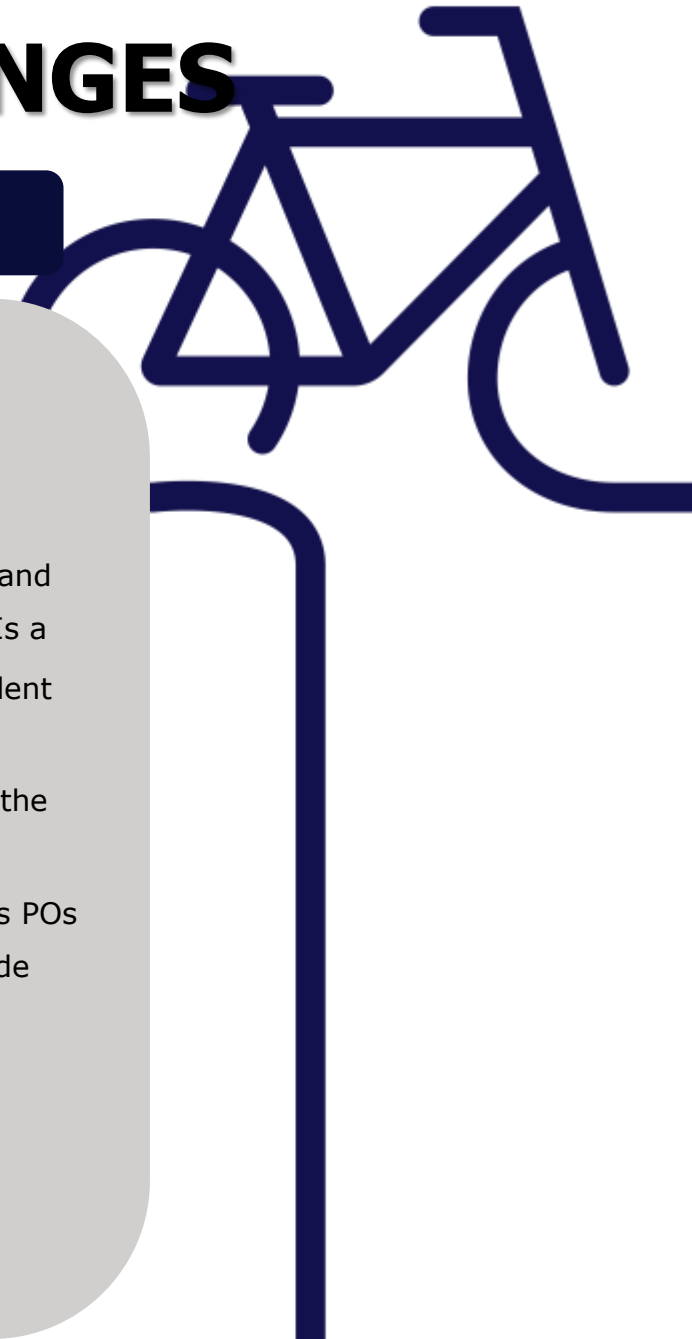
WROCLAW ITI – MAIN CHALLENGES

For today

- ✓ ending the role of ITI as an Intermediate Body
- ✓ more limited scope of activity - focusing on selected areas of work
- ✓ strengthening cooperation between local authorities and ITI members (real integrated projects)
- ✓ Lower Silesia Region: from a less developed region to a region in the transition phase (which means a lower level of funding)
- ✓ new perspective 2021-2027 - strategic documents regarding key areas of cooperation

For tomorrow

- ✓ achieving the designated level of indicators
- ✓ achieving the designated level of contracting and certification, using the potential of current ITIs a
- ✓ dedicated amount of money for FUA independent selection of FUA
- ✓ activities with strategic indicators adapted to the challenges of the area
- ✓ possibility of identifying ITI projects in various POs selection of projects in a non-competitive mode
- ✓ Technical assistance

ITI – POSITIVES AND NEGATIVES

Negatives

- ✓ **too many** actions
- ✓ mostly **competitive** procedure
(difficulties in integration of projects)
- ✓ instrument for **ROP** (in smaller scale)
- ✓ **perceive ITI** only through whole ROP
(objectives, indicators, way of choosing projects)
- ✓ lack of **common system** in ITI's implementation

Positives

- ✓ **possibility to identify** most relevant projects in the ITI Strategy
- ✓ development of **territorial approach** – partnership projects
- ✓ **trust-building** between ITI partners
- ✓ **exchange of know-how** between partners and different ITIs
- ✓ **dedicated amount** of money for needs in specific FUA
- ✓ **taking responsibility** for implementing EU funds by urban authorities
- ✓ strengthen of **cities capacity**

Thank you

Integrated Territorial Investments
office of Wrocław Functional
Urban Area
Komuny Paryskiej 39 - 41
50-031 Wrocław

IONESCU-HEROIU Marcel
Senior urban development specialist
World Bank

**European best practice 3
Overview of the World
Bank/EC project and
case of Cluj-Napoca**

FUNCTIONAL AREAS IN THE EU

Crossing administrative boundaries for
green transition and sustainable
development

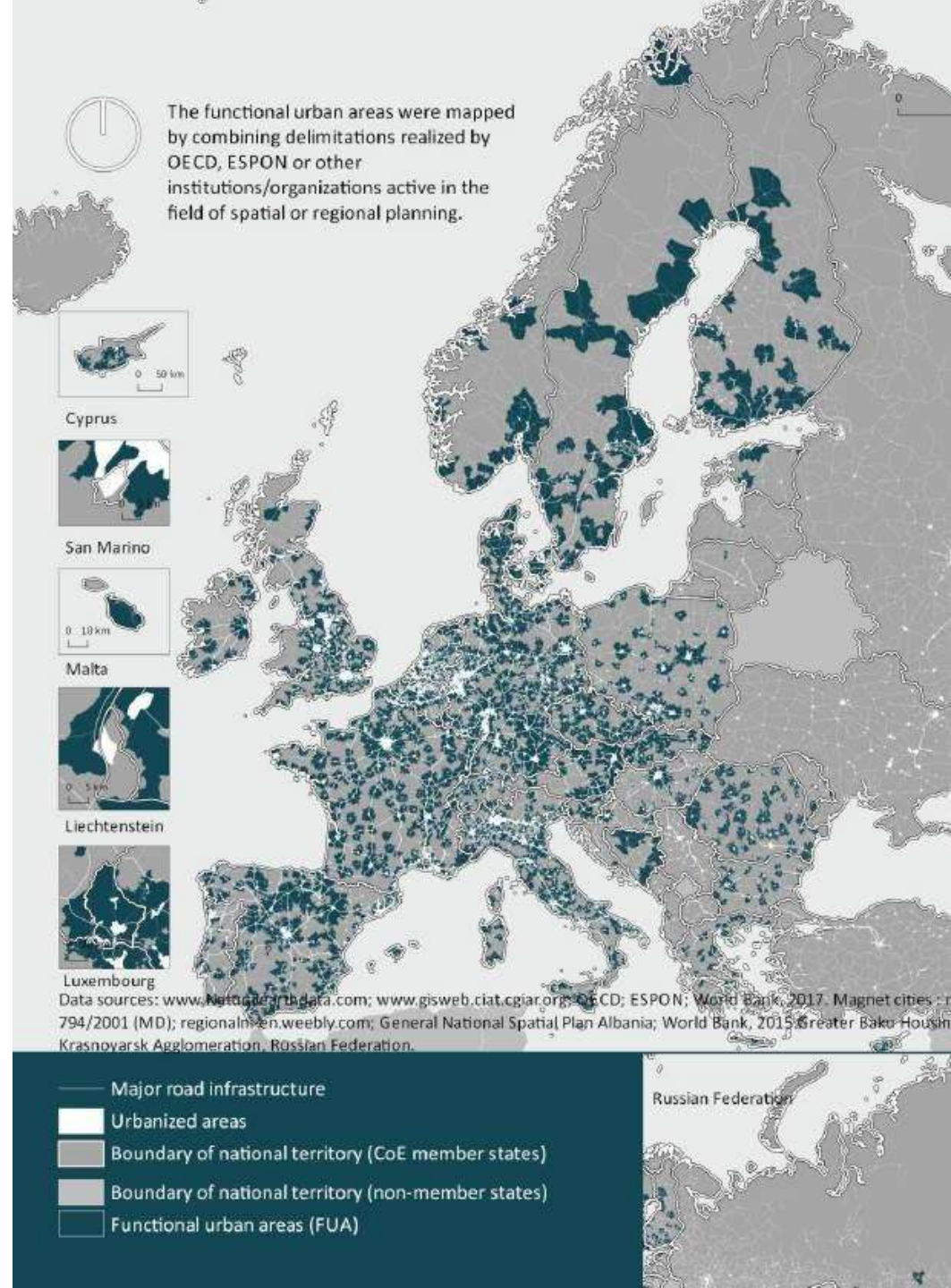
FUNCTIONAL AREAS IN THE EU

Crossing administrative boundaries for green transition and sustainable development.

THE CASE FOR FUNCTIONAL AREAS IN THE EU

Project focus is:

- Strengthening inter-jurisdictional cooperation and synergies;
- Improving access of EU funds in functional areas;
- Fostering knowledge exchanges;
- Developing tools that can help strengthen FAs.

HOW THE PROJECT SUPPORTS FAs

**FUNCTIONAL
AREAS IN THE EU**

1

Enhance coordination and cooperation across administrative boundaries

2

Help functional areas to absorb European funds under Objective 5 of the cohesion policy

3

Foster knowledge and best practice exchange between functional areas

4

Help strengthen the community of practice of European functional areas

THE 12 FUNCTIONAL AREAS that are receiving targeted support

CROATIA

Zagreb Urban Agglomeration
Population: 1,086,000

CZECH REPUBLIC

Brno Metropolitan Area
Population: 699,856

GREECE

West Athens
Population: 586,685

HUNGARY

Lake Balaton Functional Region
Population: 257,620

POLAND

Kalisz-Ostrów Agglomeration
Population: 358,437

POLAND

Krakow Metropolitan Area
Population: 1,076,117

ROMANIA

Caras-Timis Functional Area
Population: 1,072,334

ROMANIA

Cluj Metropolitan Area
Population: 445,600

ROMANIA

Jiu Conurbation and Jiu Valley
Functional Area
Population: 1,490,708

ROMANIA

Oradea Metropolitan Area
Population: 279,842

ROMANIA

West Ialomița Functional Area
Population: 25,566

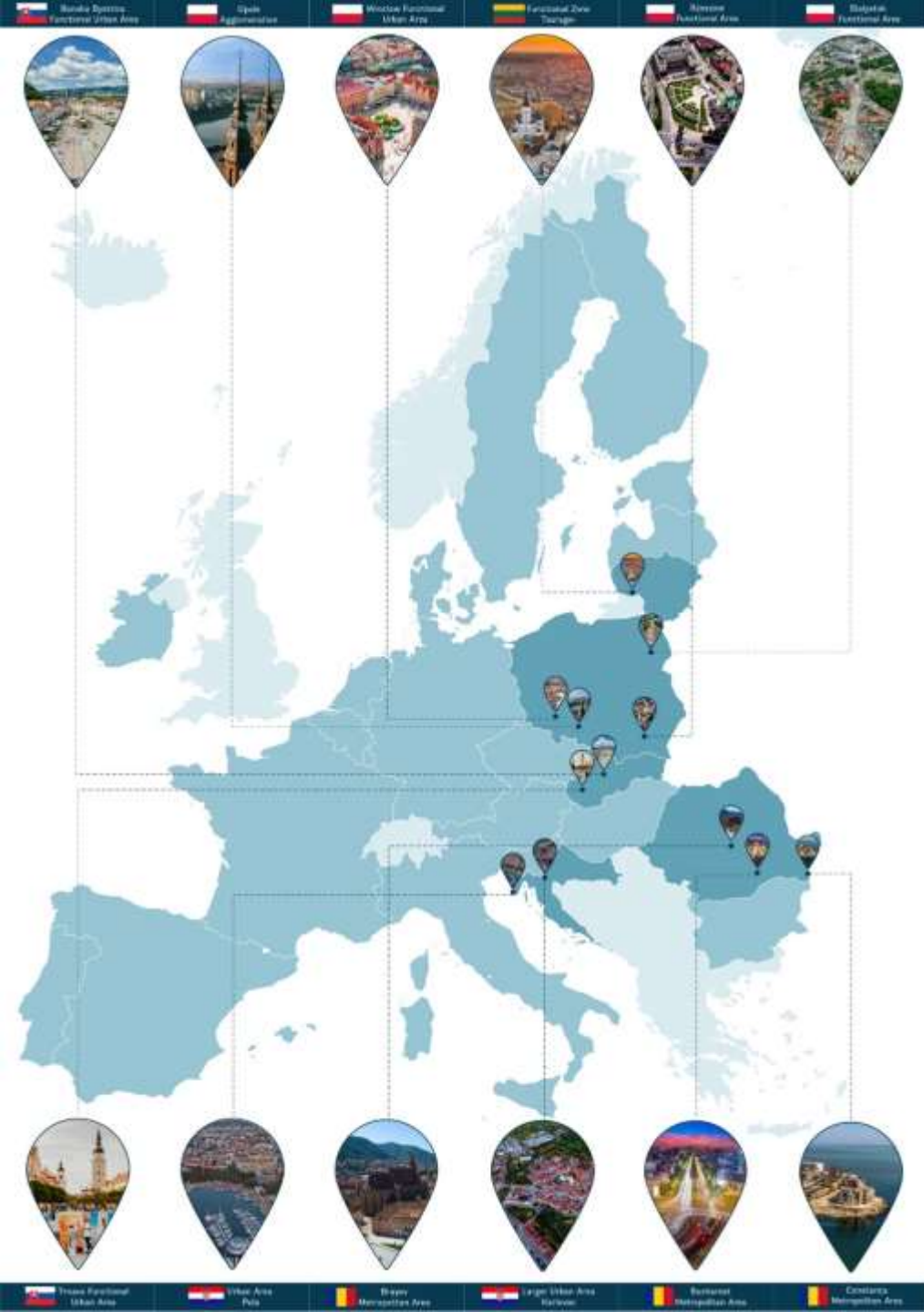
SLOVAKIA

Trenčín Functional Area
Population: 73,327

FUNCTIONAL AREAS IN THE EU

Crossing administrative boundaries for green transition and sustainable development.

THE 12 FUNCTIONAL AREAS

that are receiving short-term support

<p>CROATIA Karlovac Larger Urban Area Population: 74 926</p>	<p>CROATIA Pula Urban Area Population: 86 836</p>	<p>LITHUANIA Functional Zone Tauragė+ Population: 91 802</p>
<p>POLAND Białystok Functional Area Population: 422 134</p>	<p>POLAND Opole Agglomeration Population: 332 000</p>	<p>POLAND Rzeszow Functional Area Population: ~ 394 000</p>
<p>POLAND Wrocław Functional Urban Area Population: 994 925</p>	<p>ROMANIA Brasov Metropolitan Area Population: 479 741</p>	<p>ROMANIA Bucharest Metropolitan Area Population: 2 400 000</p>
<p>ROMANIA Constanta Metropolitan Area Population: 500 000</p>	<p>SLOVAKIA Trnava Functional Urban Area Population: 93 604</p>	<p>SLOVAKIA Banska Bystrica Functional Urban Area</p>

IDENTIFIED CHALLENGES

Strategic and spatial
planning

Urban-rural links

Economic
development

Demographic decline
and aging

Green mobility

Housing

Facilitate
the dialogue

Cross border
cooperation

Energy efficient
neighbourhoods

Tourism, culture,
branding

Blue green
infrastructure

Digitalization and
Cloud

Urban regeneration

Civic engagement

Cooperation networks

Culture and creative
industries

Carbon neutral city

Circular economy

Smart financing
functional area

Governance

GUIDE ON
RETHINKING SPACES
THROUGH ACTIONS FOR KIDS

Rethinking Spaces Through Actions for Kids

Guide on Rethinking Spaces
Through Actions for Kids

Download report

GUIDE ON
DIGITAL EDUCATION ECONOMY

Digital Education Economy

Empowering Next Generations
With Smart Labs and a New
Curriculum for the Digital
Education Economy

Download report

GUIDE ON
MANAGEMENT MODELS
FOR MULTIFUNCTIONAL
CULTURAL CENTERS

Cultural Centers

Management Models for
Multifunctional Cultural Centers

Download report

WORKSHOP ON
FUNCTIONAL AREA
APPROACHES 101

Functional Area Approaches 101

The "Functional Approaches 101:
How to cooperate across
municipal boundaries?" workshop

View the workshop

GUIDE ON
EU SOURCES OF FUNDING

EU Sources of Funding

The latest series of European
funding opportunities

Download report

CALENDAR OF
EUROPEAN EVENTS
OF INTEREST

European Events of Interest

Forthcoming European events of
interest for FAs

Download report

METHODOLOGY ON
LAND SUITABILITY ANALYSIS

Land Suitability Analysis

Methodology on Land
Suitability Analysis

Download report

GUIDE ON HOW TO
CAPITALIZE ON
DIGITAL NOMADS

Capitalize on Digital Nomads

Guide on how to Capitalize on
Digital Nomads

Download report

GUIDE ON USING
OPINION POLLS
IN STRATEGIC PLANNING

Opinion Polls in Strategic Planning

Guide on using Opinion Polls in
Strategic Planning

Download report

GUIDE ON
GEO-SPATIAL AND
GEO-STATISTICAL
OPEN-DATA SOURCES

Geo-spatial Data Sources

Geo-spatial & Geo-statistical
open-data sources

Download report

GRIDLAB GUIDE
FRAMEWORK FOR HARVESTING
TECHNOLOGY ADVANTAGES
TO DEVELOP FUNCTIONAL AREAS

Gridlab

A framework for harvesting the
advantages of technology to
develop your Functional Area

Download report

INVESTOR-DEDICATED PLATFORM
FOR FUNCTIONAL AREAS

Foreign Direct Investments Guide

Investor-Dedicated Platform for
Functional Areas

Download report

OPPORTUNITIES FOR
EXCHANGE OF EXPERIENCES
AND KNOWLEDGE

Knowledge and Experience Exchange

Opportunities for exchange of
experiences and knowledge

Download report

THE METHODOLOGY FOR
URBAN REGENERATION SURVEY

Urban Regeneration Survey

The methodology for urban
regeneration survey

Download report

METHODOLOGY OF
ROMANIAN FIRST
URBAN AESTHETICS SURVEY

Romanian Urban Aesthetics Survey

Methodology of Romanian first
urban aesthetics survey

Download report

RESILIENT FUNCTIONAL AREAS
IDEAS TO GET YOU STARTED

Resilient Functional Areas

Supporting ideas that enable the
development of resilient planst at
FA level

Download report

GUIDE ON
STREET ART IN PUBLIC SPACES

Street Art in Public Spaces

Artistic interventions in the public
space to increase the quality of
life

Download report

More in-depth discussion on the example of Cluj-Napoca (Romania)

FUNCTIONAL AREAS IN THE EU

Crossing administrative boundaries for green transition and sustainable development.

Brno

CEE Secondary city with highest quality of life (Czech cities are ranked highest on the European Quality of Life Index)

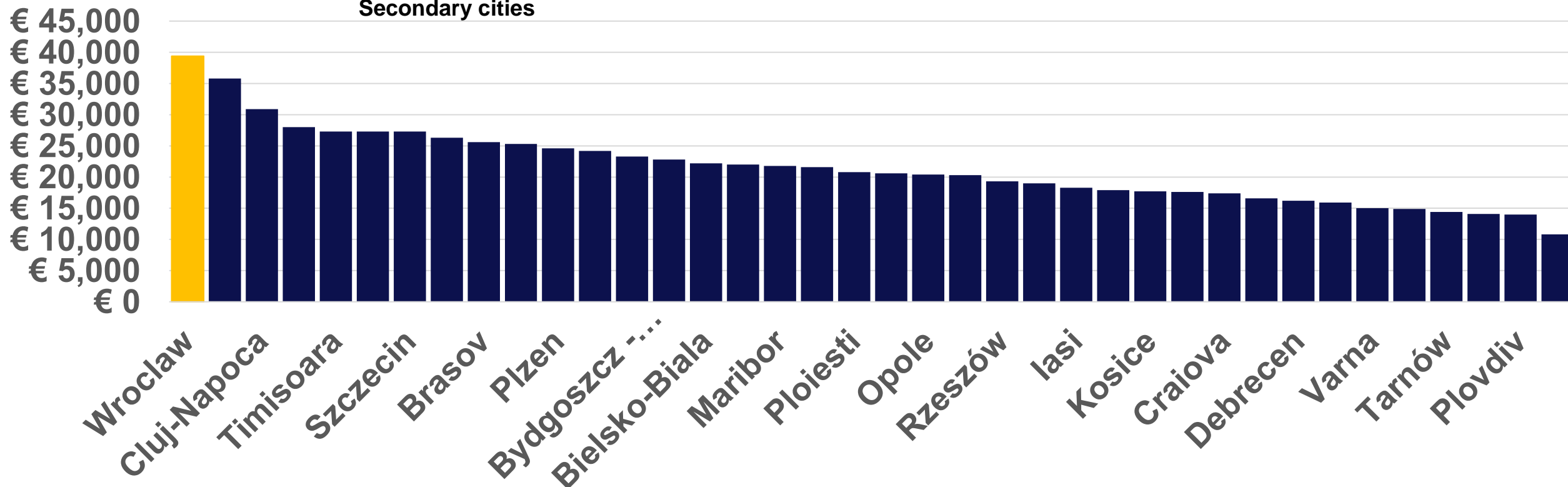
FUNCTIONAL AREAS IN THE EU

Crossing administrative boundaries for green transition and sustainable development.

Wroclaw

Most developed CEE Secondary City (according to EuroStat)

GDP per Capita, Purchasing power standard (PPS, EU27 from 2020), per inhabitant, in CEE
Secondary cities

FUNCTIONAL AREAS IN THE EU

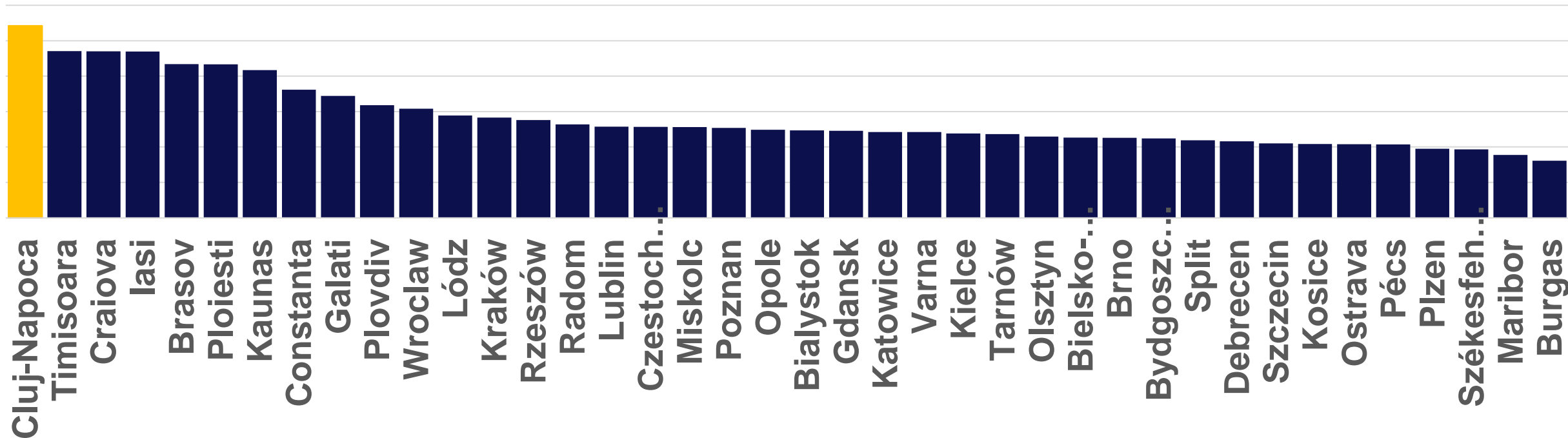
Crossing administrative boundaries for green transition and sustainable development.

Cluj-Napoca

Fastest growing CEE Secondary City (according to EuroStat)

GDP per Capita growth between 2000 and 2020, Purchasing power standard (PPS, EU27 from 2020), per inhabitant, in CEE Secondary cities

6
5
4
3
2
1
0

FUNCTIONAL AREAS IN THE EU

Crossing administrative boundaries for green transition and sustainable development.

The Cluj Metropolitan Area

was established in 2008, as one of the 7 growth poles that received dedicated EU financing under the ROP 2007-2013

(access to EU funding was the main impetus for getting the metro area started)

The strategic directions of the Cluj Metropolitan Area are:

Increasing knowledge-based economic competitiveness

Development and modernization of transport infrastructure

Protecting and improving the quality of the environment

Developing human resources, increasing employment and combating social exclusion

Grass-root efforts to strengthen FUAs, almost always benefit from additional outside support

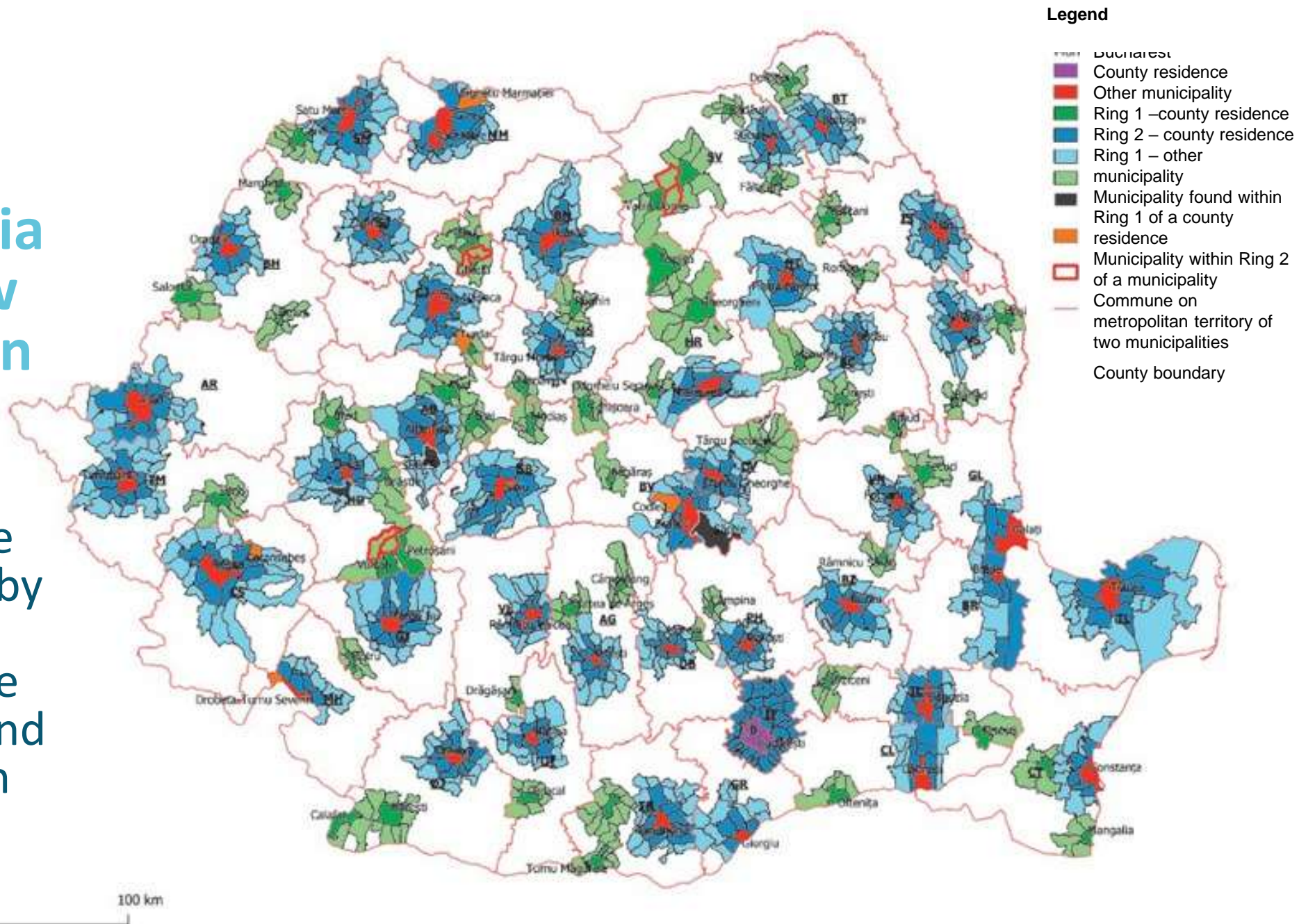
In Romania, the recommendations made by the **European Commission**, the efforts undertaken by the National Government (particularly the **Ministry of Development**), and the support offered by the **World Bank** have been instrumental in strengthening the SUD and FUA approaches.

	2014-2020 Programming Period	2021-2027 Programming Period
SUD Allocation	€2 billion	€12.5 billion (MORE RESOURCES)
Regional Operational Programme design	Centralized (MA within the Ministry of Development)	Decentralized (MA within the Regional Development Agencies) (MORE DECENTRALIZATION)
FUA Approach	Support for metropolitan projects but no dedicated financing for peri-urban areas	Dedicated financing for peri-urban areas, and support for metropolitan projects (MORE FLEXIBILITY)
Eligible investments	Primarily urban mobility and rehabilitation of public buildings	Number of eligible interventions has increased substantially, enabling, among others, urban regeneration interventions and the development of business infrastructure (e.g. industrial/logistical parks) (MORE DIVERSITY)

In 2022, Romania passed the Law on Metropolitan Areas

This was one of the objectives included by the Ministry of Development in the National Recovery and Resilience Program

Some key proposals of the Law on Metropolitan Areas

- 5% of Personal Income Tax of constituent localities goes to the metro area;
- Framework created for project implementation by the metro area;
- Framework created to enable easier public service delivery at the metro area level;
- Platform created to enable metro area to prepare and implement EU projects.

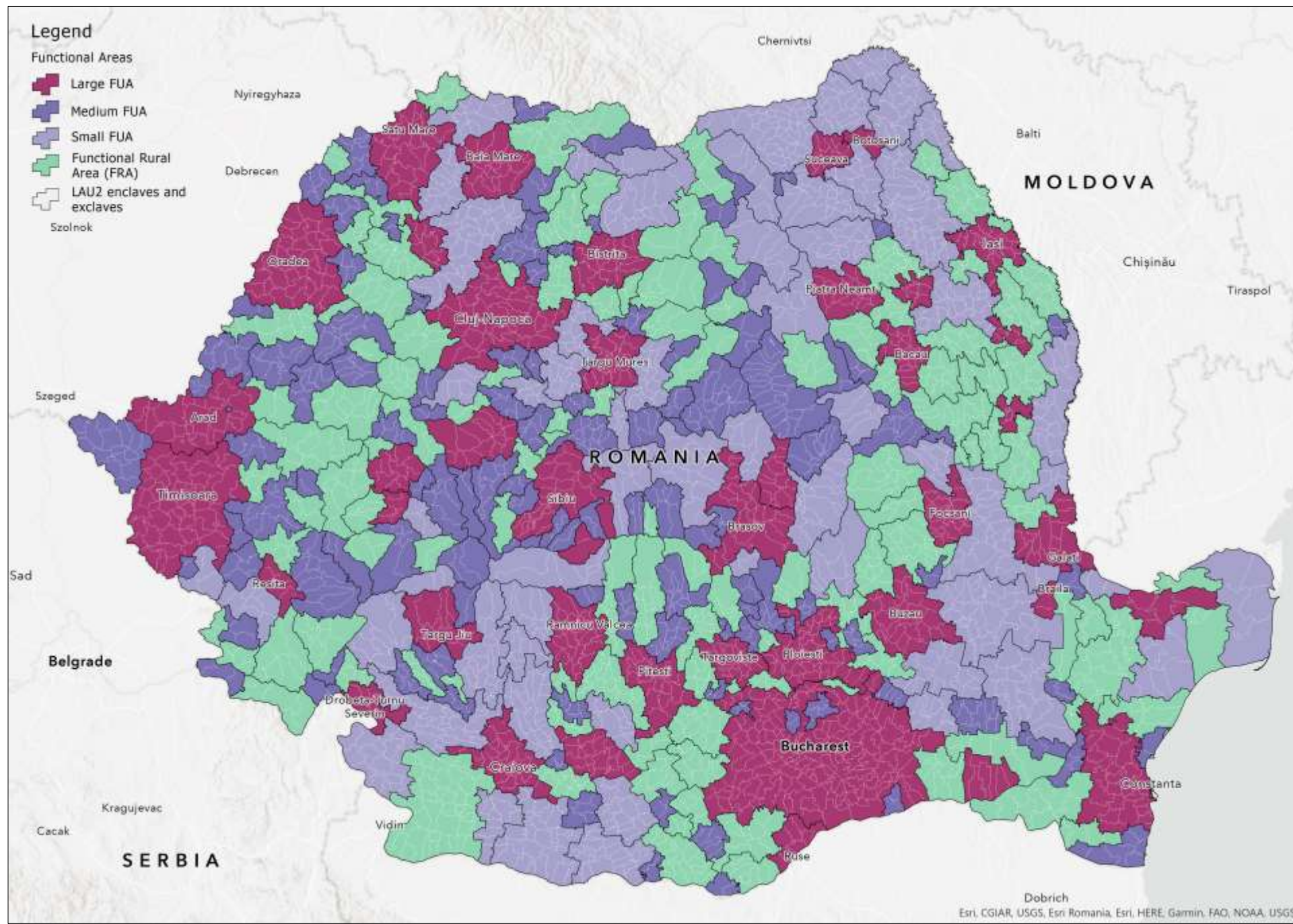
Functional zonation of the territory of Romania

Functional urban areas defined through the Urban Policy

ROMANIA

Rest **URBAN POLICY** tory zoned using a pilot methodology developed by the World Bank and JRC

The mandate of the Cluj Metropolitan Areas has expanded over the years

Most strategic planning documents, including the recent Integrated Urban Development Strategy (prepared with assistance from the World Bank), are done at the metropolitan level.

Among others, the IUDS also sets the goal for the metropolitan area to become climate neutral by 2030

Integrated Urban Development Strategy for the Municipality of Cluj-Napoca and its Metropolitan Area

HORIZON 2030 AND 2050

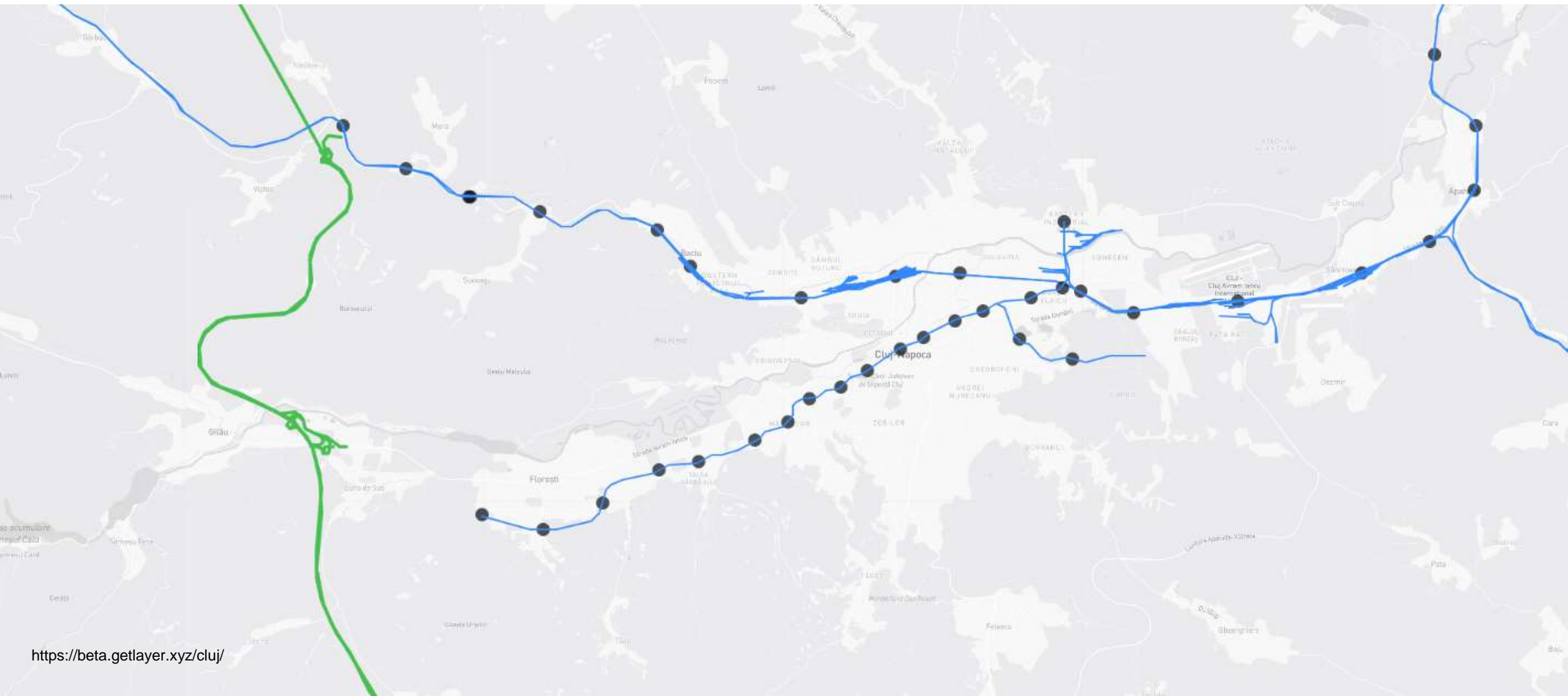
Pipeline of metropolitan projects in Cluj

Metropolitan beltway

Pipeline of metropolitan projects in Cluj

Subway and metropolitan train (under implementation)

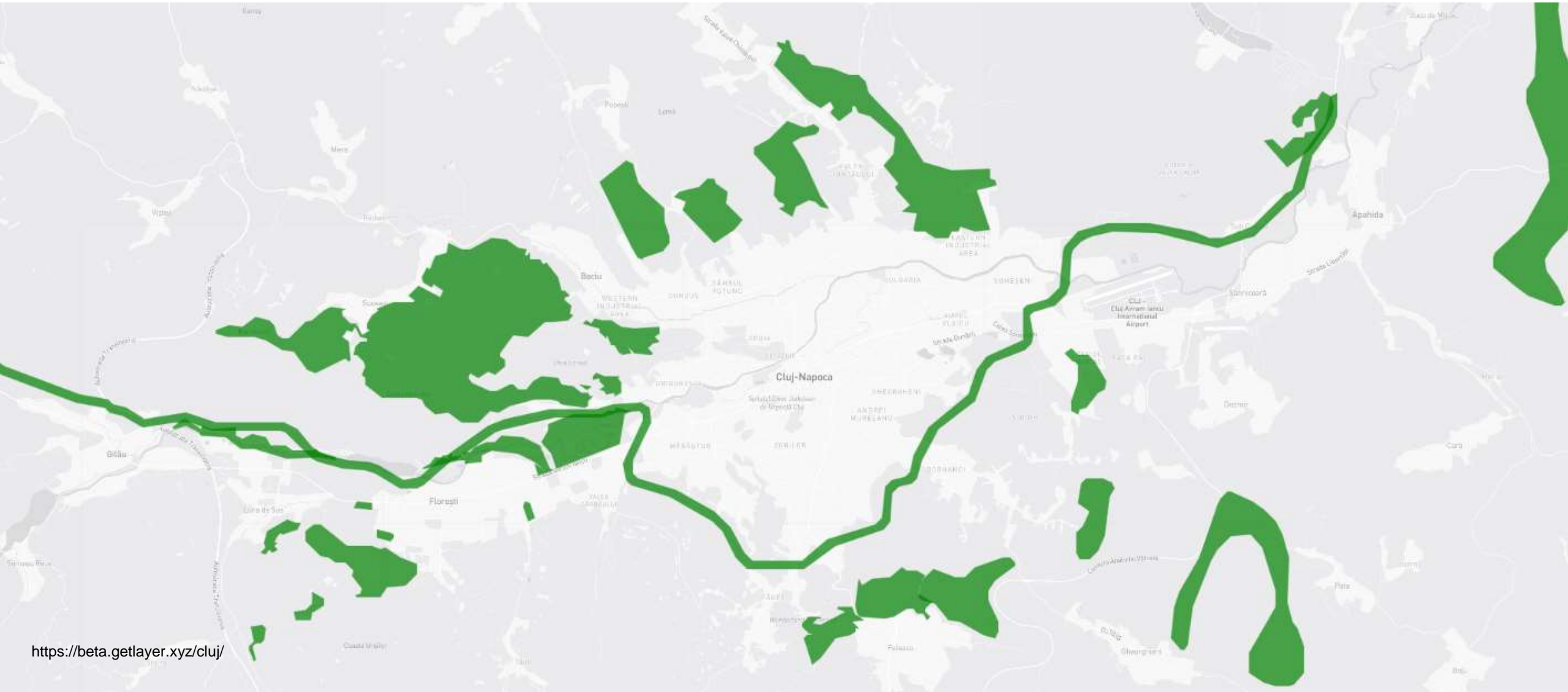
Pipeline of metropolitan projects in Cluj

Metropolitan blue-green corridor (consultation on draft design)

Pipeline of metropolitan projects in Cluj

Metropolitan green belt (included in county spatial plan)

FUNCTIONAL AREAS IN THE EU

Crossing administrative boundaries for green transition and sustainable development.

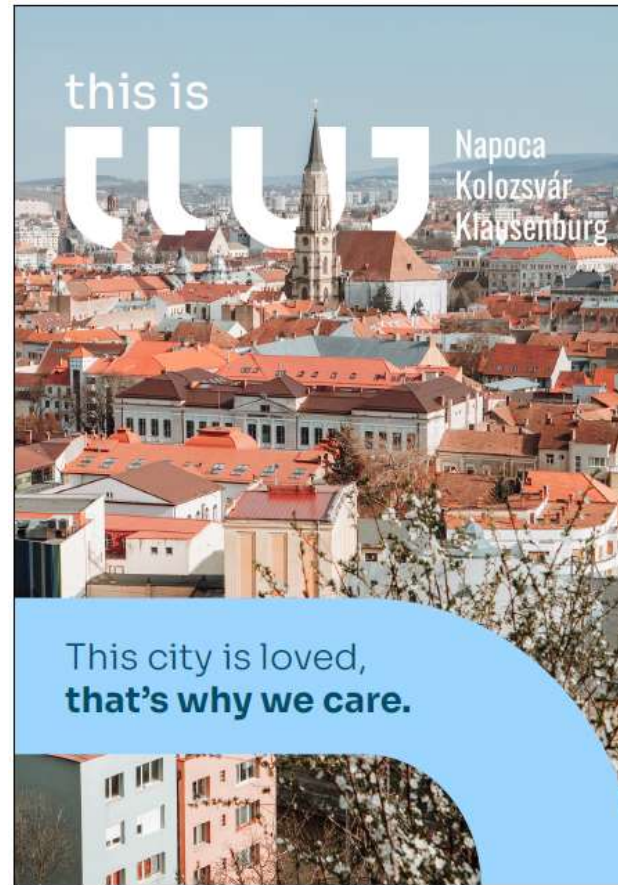
Through the Functional Areas project

Cluj has sought support with a number of key activities, such as:

Action Plan for Transition to Climate Neutrality

Metropolitan Brand

Guide for the sustainable rehabilitation and modernization of public infrastructure

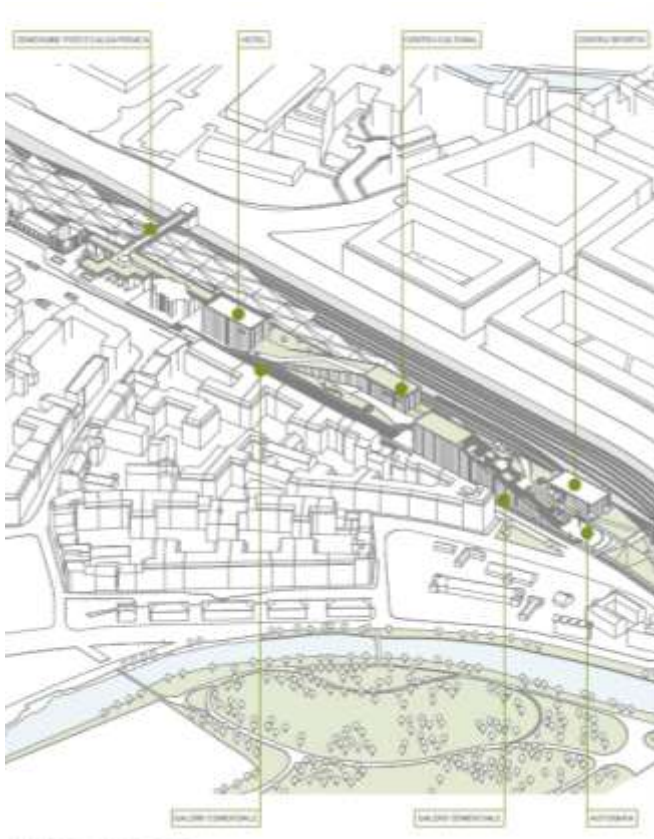
FUNCTIONAL AREAS IN THE EU

Crossing administrative boundaries for green transition and sustainable development.

Through the Functional Areas project

Cluj has sought support with a number of key activities, such as:

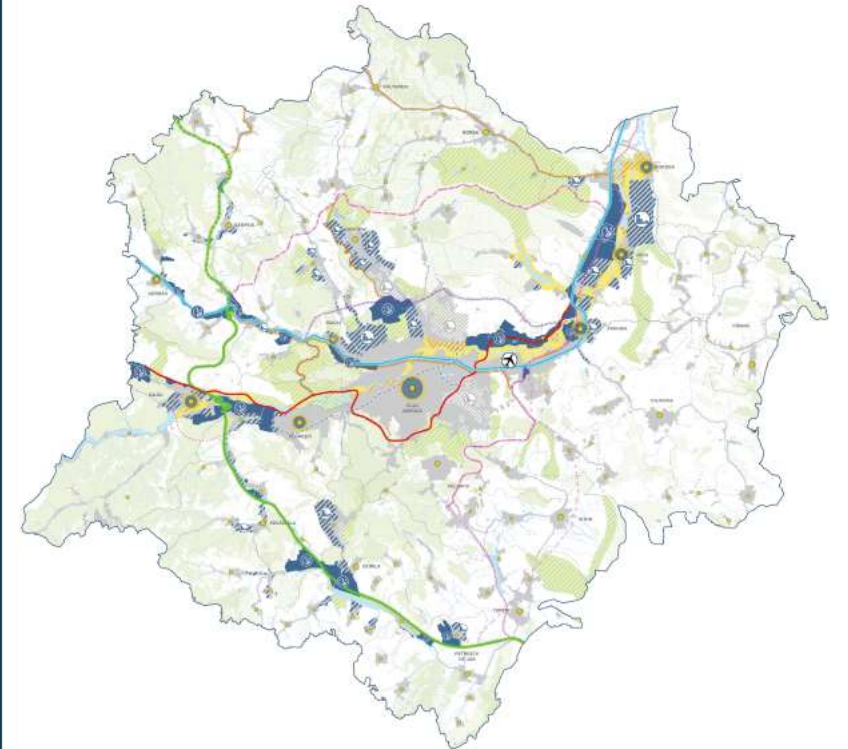
Smart Management of urban railway assets

Urban-rural transfer of regeneration good practices

Metropolitan Masterplan

**AWARDED TO
CLUJ-NAPOCA**

In recognition for the successful
completion of its Climate City Contract

Patrick Child
Mission Manager

FIRST RESULTS
have come quickly

Cluj-Napoca is among the first 10 cities in the EU (the first in CEE) to be awarded the “100 Climate Neutral City by 2030” Mission Label

**NET
ZERO
CITIES**

€1.5 million HORIZON financing secured for preparation of “Blueprint for NetZero Apartment Block Neighbourhoods”

THOUGHTS FROM FUNCTIONAL AREAS IN THE EU

<https://bit.ly/4509d17>

**FUNCTIONAL
AREAS IN THE EU**

FUNCTIONAL AREAS IN THE EU

JOIN THE JOURNEY. ALONE YOU GO QUICK, TOGETHER WE GO FAR.
VISIT THE WEBSITE AND ACCESS USEFUL SOLUTIONS!

www.functionalareas.eu

Funded by the

